OORZAAK EN ...

Tekening K.V.H.V.-Leuven

... GEVOLG

Wij vlaams nationaal

HET EPISKOPAAT EN HET PROBLEEM LEUVEN

Mr. F. van der Elst

De bisschoppelijke verordening over Leuven biedt stof tot vele overwegingen en beschouwingen. Het is met bitterheid, ergernis en diepe verontwaardiging dat deze uiting van ontstellend onbegrip, van onthutsend conservatisme in Vlaanderen ontvangen werd. Plots gaapt de bijna onoverbrugbare kloof die een gans episkopaat scheidt van de gemeenschap.

De reakties zijn in verhouding en namen dan ook scherpe vormen aan. Hierop is al dadelijk kritiek los gekomen : de Vlamingen moeten immers braaf zijn. Maar de vraag moet gesteld worden of, na de publikatie van een beslissing die als definitief aangkondigd werd, er nog een ander verweer overbleef dan krachtdadig protest en agitatie. Wat zou er gebeurd zijn zonder de bliksemsnelle protestaktie van de Vlaamse studenten ? Het volstaat, de Vlaamse pers te herlezen van daags na de bisschoppelijke beslissing !

Wij moeten de studenten en de oud-studenten die zich spontaan aansloten bij de studenten dankbaar zijn omdat zij onmiddellijk het verzet ingezet hebben en uiting gegeven aan de gevoelens en de mening van gans de bewuste Vlaamse gemeenschap. Het fabeltje van een extremistische minderheid en van elementen vreemd aan het studentenmilieu moet de kop ingedrukt worden: een ganse generatie is spontaan in opstand gekomen tegen een uitdaging.

De gebeurtenissen rond Leuven bewijzen hoe weinig er veranderd is in de geestesgesteldheid van de conservatieve Belgische gezagdragers. Er is ten slotte weinig verschil tussen de houding van een kardinaal Suenens en van een kardinaal Mercier.

Onze bisschoppen, onder leiding van de kardinaal, zijn er in geslaagd de ganse katolieke gemeenschap in Vlaanderen in een diepe krisis te storten die zware lidtekens zal nalaten. Daarmee zetten zij de noodlottige traditie voort die in het verleden reeds zoveel kwaad gesticht heeft. Steeds heeft het episkopaat in Vlaanderen de zijde gekozen van de volksvreemde, a-sociale en conservatieve krachten. Zowel in de sociale ontvoogdingsstrijd als in de Vlaamse ontvoogdingsstrijd kwamen zij steeds te laat. Verblind door het unitair staatsnationalisme en het politiek klerikalisme kozen zij steeds de zijde van de reactionaire, a-sociale minderheid.

Nu het concilie hoog gespannen verwachtingen verwekt had en de hoop dat een geest van vernieuwing de Kerk bezielde, is de houding van de bisschoppen als een koud stortbad. Er is een schrille tegenstelling, die niemand ontgaat tussen de redevoeringen van onze bisschoppen te Rome, op het concilie, en hun daden, hun

(lees verder op blz. 3 in kader)

Weekblad - 12° jaargang - nr 22 - 28 mei 1966

VOLKSUNIE

Beheer : M. Lemonnierlaan 82, Br. 1. Tel. 11.82.16; pcr. 1476.97 Volksunie, Brussel 1. — Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Br. 7. Tel. 23.11.98. Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers. Losse nrs 8 fr.

Wij en gij

vlaams nationaal

LEUVEN

Op het gewettigd verlangen van de Vlamingen om een volwaardige autonome uitbouw van de Universiteit van Leuven te bekomen werd met een brutaal gebaar door de bisschoppen een domper gezet.

Toch moest deze beslissing ons niet verrassen.

Het katolieke of beter kristen Vlaanderen werd steeds stiefmoederlijk behandeld door de hoogste Kerkelijke overheid.

De ouderen zullen zich nog de jaren na de eerste wereldoorlog herinneren, toen menig Vlaams student aan de Universiteit van Leuven buitengegooid werd, terwijl van op de kansel gesmeekt werd om steun, teneinde de Alma Mater te kunnen in stand houden... en de Vlamingen gaven gedwee gehoor aan de oproep.

Waarom wordt een volwaardige autonomie afgewezen ?

Omdat de Bisschoppen bevoorrecht en gebonden zijn aan de Staat. Dus alles wat zweemt naar federalisme is uit den boze en geld heeft noch kleur noch geur.

De Vlamingen mogen de Universiteit, gesteund met hun eigen centen, tegen henzelf laten uitspelen en ... braafjes blijven.

Zij mogen hun zonen en dochters aan de Kerk leveren (het zou nuttig zijn de verhouding te kennen met Walen en franssprekenden) en goedvinden dat bambliksems tegen hen worden uitgesproken als ze niet braafjes in 't gareel lopen van de politieke partijen die de Vlamingen nog steeds voor tweederangsburgers houden. Zelfs Vlaamse missen in Brussel zijn uit den boze. Men moet de Franse bourgeoisie in 't gevlei komen... of « om het smeer likt de kat de kandeleer ».

Arm Vlaanderen ... hoelang nog ?

G.D., Kortrijk.

VANAUDENHOVE

Ik was slechts 15 in 1944 ; te jong om me veel over de naoorlogse periode te herinneren. Wel heb ik een en ander over het onderwerp gelezen en meende tot voor kort tamelijk goed op de hoogte te zijn van de repressie met haar hartstochten en haar slechte rechtspraak, de « justice de rois nègres ». De werkelijk choquante verklaring van de als gentleman poserende « heer » Van Audenhove heeft me echter aan het verstand gebracht hoe gering mijn inzicht wel was en hoe weinig men uit geschiedenisboekjes kan leren. Zijn woorden hebben herinneringen wakker geroepen die ik reeds lang dood en begraven meende ; spoken uit de oorlogstijd met zijn troebele atmosfeer, toen alles in witzwart verhoudingen werd gezien, en een mens met een andere opinie een vijand was die moest worden omgebracht.

Hoe is het mogelijk dat een nochtans glad en geroutineerd politiek strijdros als de liberale voorman zich tot dergelijke afstotelijke uitspraak laat verleiden ? Wie zal ooit de volle diepte peilen van zijn haat voor alles wat zich van zijn Vlaams-zijn bewust is ? Hoe verbeten moet de wrok van die man zijn tegen het flamingantisme, dat een ruimere verwezenlijking verhindert van hetgeen op beperkte schaal in de P.V.V. tot stand kwam : strak unitarisme, strenge Brusselse voogdij, francofone overheersing !

De P.V.V.-voorzitter betreurt dat men de vorming van een Vlaams-nationale partij niet onmogelijk heeft gemaakt door nog veel méér politieke tegenstanders uit de weg te ruimen. Spijtig genoeg heeft hij niet gespecifieerd hoever zijn betrachtingen op dat punt reiken. Wellicht twijfelt hij voorlopig nog of men radikaal iedereen had moeten neerknallen die de euvele moed heeft om voor de V.U. te stemmen, ofwel zich had kunnen beperken tot de grote en kleine leiders.

Toen burgemeester Craeybeckx ooit eens in een jolige bui verklaarde dat men in de oorlog niet genoeg joden had terechtgesteld, stond gans « weldenkend » België op zijn kop ! Thans verklaart een Belgisch potentaat doodnuchter hetzelfde over zijn eigen landgenoten, en het lieve vaderland zwijgt als vermoord.

D.

LEUVEN

Ik heb met verwondering de mededeling vernomen van de besluiten, getroffen door de kerkelijke overheid.

Als jarenlang abonnent op uw weekblad, doch ook werkend lid van een algemeen katolieke beweging die zelfs in ons land in goed onderscheiden nederlandsen franstalige afdelingen werkt, kan ik onmogelijk begrijpen dat bisschoppen die een vooraanstaande rol hadden in het Concilie, nog zo kleingeestig kunnen zijn om op dit ogenblik dergelijke maatregelen af te kondigen. Ik hoop maar dat het verzet tegen wat zij voorstellen niet alleen zal voortgezet, maar zelfs duchtig verscherpt worden opdat, zoals het weleer kardinaal Mercier vergaan is, de Vlaamse feiten hun zo spoedig mogelijk zouden leren wat ze niet zien willen.

P.S., P.

LEUVEN

Aan het probleem Leuven dienen geen woorden meer verspild. Daden moeten gesteld worden !

Leuven is en blijve Vlaams. De verfransing van Vlaams-Brabant worde stukgeslagen. Daarom : de Walen uit Leuven weg naar een franstalige universiteit in Wallonië.

De daad van alle Vlamingen : geen centiem meer in de kerkschalen, gen centiem meer voor de kerkelijke werken, tot de beslissing valt dat de Walen Leuven verlaten.

J.G., Tongeren.

EXTREMISME

Er bestaat geen taalkwestie, heeft de heer Vanaudenhove, partijvoorzitter van de Pest Voor Vlaanderen, in een verklaring over de Vlaamse beweging aan de B.B.C. afgelegd. Er is alleen maar een kleine politieke partij, de Volksunie (vóór de oorlog het V.N.V.) die het land in beroering brengt.

Aan de heer Vanaudenhove en zijn pestlijders wil ik evenwel zeggen, dat het de andersdenkenden stilaan duidelijk wordt, waarom de Vlamingen zich onbevredigd voelen over de toestanden die in dit land bestaan. Het is eenvoudigweg belachelijk, te beweren dat hier alleen sprake kan zijn van « ekstremisten ». Indien dat waar zou zijn, dan moet het getal van die « ekstremisten » in Vlaanderen toch wel bijzonder groot zijn en dan kan zulke belangrijke stroming toch niet ontstaan, zonder dat er oorzaken aanwezig zijn. Wat wij eisen is niets anders dan de toepassing van het demokratisch en grondwettelijk recht van gelijkheid op alle domeinen.

J.V.P., Blankenberge.

LEUVEN

Wij noemen het een onzinnige beslissing, een verraad aan Vlaanderen, en hopen dat geen enkele Vlaming deze schikking zal aanvaarden.

Dat er geen splitsing is doorgevoerd getuigt ons inziens van weinig realiteitszin, of van kwade wil. Heel België ondergaat een federalisatieproces van hoog tot laag ; de hogere clerus klampt zich angstvallig vast aan een unitaristische beslissing.

De J.V.S.G. stelt vast dat de bisschoppen met opzet niet over het bestaande probleem van de verfransing van Vlaams-Brabant hebben geschreven. Kan men dit reële probleem zo maar over het hoofd zien, of willen onze bisschoppen juist deze verfransing? — Wij hopen dat alle Vlamingen, vooral de gelovigen uit Vlaanderen, deze beslissing zullen verwerpen. Wij zullen al het mogelijke ondernemen tot de splitsing van de Universiteit van Leuven zal verwezenlijkt zijn.

J.V.S.G., Antwerpen.

SPORENHERDENKING

De hetze tegen iedere Vlaamse manifestatie, iedere uiting van eigen volks Vlaams nationaal gevoel, blijkt wel een voorlopig hoogtepunt bereikt te hebben in de golf van politie- en verbodsmaatregelen t.o.v. de Bormsherdenking.

Alles wijst op een wél overwogen gemeenschappelijke actie van regering en kardinaal, van plaatselijke en gerechtelijke instanties, dit zonder enige eerbied voor de juridische en morele waarden die zij verondersteld zijn te verdedigen.

De anti-Vlaamse politiestaat toonde hier zijn waar gelaat.

Als protest hiertegen roepen we alle verenigingen op in hun Guldensporenherdenkingen een herinneringsstonde gewijd aan dr. Borms in te lassen, ten einde op deze wijze te onderstrepen, dat zij dr. Borms wel als een hoogstaand en volksgetrouw idealist, als een voorbeeld voor de komende generaties beschouwen. Zulks sluit geen beoordeling in van de door dr. Borms gevolgde taktiek, wel van de mens Borms.

«Were Di» zelf zal een Bormshulde inlassen in zijn Guldensporenprogramma.

Deze Were Di-Sporenherdenking gaat door op vrijdag 8 juli, te 20 u 30, in de grote zaal van het Thierbrauhof, Groenplaats 33, Antwerpen.

Oswald Van Ooteghem spreekt over « Amnestie », terwijl Karel Dillen het thema behandelt « Heel ons Volk, heel ons Land ».

Voorbehouden en genummerde plaatsen kunnen bekomen worden door storting van 50 fr. op PCR 9016.76 van Kockx (Antwerpen).

Voor alle inlichtingen : Van Boghout, Jordaenskaai 3, Antwerpen. Tel. : 32.21.53.

B.v.B., Antwerpen.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersrubriek wordt geen briefwisseling gevoerd.

van de redaktie

Brussel, 26 mei 1966.

Betr. : persvrijheid.

Wanneer verleden week de Leuvense studenten gezegend werden met oekumenische matrakken en wijwaterkanonnen, geschiedde zulks niet helemaal tot ongenoegen van de "Libre Belgique". De oude tante van de Warmoesberg staat immers aan de "goede" kant.

Des te meer waarde hechten we aan haar verklaringen, wanneer zelfs zij het optreden van de kozakken wat al te gortig gaat vinden. Zo vertelde ze een incident van verleden week vrijdag : " 22 u 05. Op de hoek van de Bondgenotenlaan en de V. Decosterstraat staan twee jeeps en een vrachtwagen van de rijkswacht. Drie meter verder staan de spotlichten van de Franse T.V. Een luitenant springt uit de vrachtwagen en roept naar de T.V.-mensen : "Eerste en laatste verwittiging. Als ge verder werkt, gooi ik u in de wagen". "Dat recht hebt gij niet", wordt hem geantwoord. "Ik hoef U geen rekenschap te geven". Persfotografen maken opnamen van het incident. De toegestroomde menigte roept : de pers is vrij !".

Wijzelf hadden twee avonden tevoren reeds ervaren, hoé vrij de pers eigenlijk is. We stonden op diezelfde Bondgenotenlaan kalm te kijken hoe een rijkswachtcharge loskwam. Toen we ons legitimeerden als joernalist, kregen we als enig antwoord een welgerichte matrak in het gelaat.

WG

NATIONALE LOTERIJ

Nieuw Plan

HOGE LOTEN

10.000.000 fr.
3.000.000 fr.
2.000.000 fr.
1.000.000 fr.
500.000 fr.
500.000 fr.

EN 76.820 LOTEN van 400 tot 200.000 fr.

+ 50 Troostloten van 20.000 fr.

SPECIALE Bloementranche

TREKKING OP 6 JUNI

72 MILJOEN fr. in loten
Vroeger 60 miljoen dus + 20 %

HET BILJET : 200 fr.
HET TIENDE : 22 fr.

• *Zware jongens-proza over Leuven.*

over roerende en sentimentele dingen

(n.) Vanuit Leuven bekeken is het meest merkwaardige verschijnsel in de Vlaamse pers wel de tedere zorg van L.D.L. van « De Standaard » voor naam, faam, gezondheid en welvaren van de gezamenlijke politiediensten van België. Hoe de betogingen verlopen zijn, hebben de kranten tamelijk goed weergegeven. Het scherpst heeft « Het Volk » stelling genomen tegen de brutaliteit van de kozakken van Etterbeek en tegen het misbruik van het voorarrest. L.D.L. vindt voor alles een verontschuldiging, voor alles een verklaring en tracht alles met een roerende zorg te vertellen. Wie deze man aandachtig leest, moet zich verbaasd afvragen waarom het dankbare studentendiet het oprichten van een standbeeld voor de « Kozak van Etterbeek » niet overweegt.

Er zijn te Leuven echter ook werkelijk roerende dingen gebeurd : als eerste en voorlopig enige fakulteitskring hebben de studenten van het Instituut voor Godsdienstwetenschappen, die later als godsdienstleraars in ruime mate van de bisschoppen afhankelijk zijn, de moed gehad tegen de bisschoppelijke verklaring stelling te nemen.

Dat de vereniging voor Vlaamse Professoren op een vrijdagavond zo maar honderd veertig proffen heeft samengekregen, is een zeer uitzonderlijke gebeurtenis. Nog meer uitzonderlijk was het natuurlijk dat een zo grote meerderheid tot een zo degelijk en duidelijk standpunt is gekomen, waarbij noch de rijkswacht noch de rechterlijke macht vergeten werden.

Roerend was het te horen dat franstalige oude proffen uiterst verbaasd waren over de protesten van de Vlaamse studenten : « het is alsof hun vader en moeder vermoord of bedreigd werden »... Dat is het inderdaad. Als Leuven ons ontstolen wordt — en daarom gaat het — dan wordt aan ons leven geraakt. Dan wordt onze oorsprong aangetast en dan wordt onze toekomst levensgevaarlijk bedreigd.

Het wordt rustig in Leuven. Maar niet alleen de universiteitsstudenten zijn in beweging gekomen. De stellingname van het St. Pieterskollege werd mede veroorzaakt door de houding van de leerlingen uit de hogere klassen, Leuvenaars van morgen, die geen vreemden willen worden in hun eigen stad ! Ook dat is roerend — maar gelukkig helemaal anders dan de sentimentaliteit van de roerende L.D.L.

• *Mercier 1906 en Suenens 1966.*

overeenkomst en verschil

(e. raskin) Tussen de jongste verklaring van de Belgische bisschoppen over het probleem Leuven en de vijftig jaar oude « Instructions collectives » kan er een opvallende overeenkomst vastgesteld worden.

Wanneer in 1906 de ganse Vlaamse gemeenschap — katolieken inbegrepen — nederlandstalig hoger onderwijs eiste, werd dit door de bisschoppen van de hand gewezen. Wanneer diezelfde gemeenschap op dit ogenblik een Waalse universiteit uit Leuven wil doen vertrekken, botst zij eens te meer op het veto der kerkelijke gezagsdragers.

Vijftig jaar geleden werd nederlandstalig hoger onderwijs geweigerd op basis van volgend sofisme : « Les Flamands qui voudraient flandriciser une université belge n'ont pas assez réfléchi au rôle supérieure auquel doit prétendre une université. Si leurs revendications étaient accueillies, la race flamande serait du coup réduite à des conditions d'infériorité dans la concurrence universelle ». Nu wordt de « institutionele » en « geografische » eenheid van de Leuvense universiteit verdedigd met een even zinloos argument, nl. het feit dat deze eenheid een conditio sine qua non zou zijn voor de ontplooiing van het katoliek hoger onderwijs in België.

Er is echter ook een belangrijk verschil tussen de episkopale beslissingen van 1906 en deze van 13 mei jongstleden. Waar de eerste naar alle waarschijnlijkheid ontstonden in geesten die door opvoeding en milieu aan de tijdsgeest vreemd waren gebleven, zijn de tweede niets anders dan een doelbewuste poging om de godsdienst dienstbaar te maken aan één welbepaald politiek objekt : het behoud van het unitaire België !

• *Bij een belangrijk dokument.*

hoe denken de studenten ?

(t.v.o.) Temidden van de vloed van moties en stellingnamen die de jongste dagen vanuit alle Vlaamse kringen en verenigingen in pers, radio en T.V. is samengestroomd, blijft het nuttig en noodzakelijk nog eens ruime aandacht te besteden aan het standpunt der voornaamste betrokkenen, de Vlaamse studenten van de Leuvense universiteit zelf. Voor wie het Leuvens midden kent en zich rekenschap geeft van de mentaliteitsverschuiving die daar de jongste jaren heeft plaatsgevonden, kwam het studentenverzet verleden week allerminst als een verrassing : hij besefte immers dat de groeiende nationale en sociale bewustwording van de studenten uiterst vinnig zou reageren én op de inhoud van de bisschoppelijke beslissing zelf én op de ondemokratische, paternalistische toon waarin deze beslissing vanuit de hoogte werd gedekreteerd. In het belangrijk « Dokument 19 mei 1966 » heeft het Komitee Leuven het standpunt der studenten als volgt omschreven :

« I. Sinds een drietal jaren tekent zich in Leuven zeer duidelijk het groeiend verlangen af van de studenten om als gesprekspartners te worden beschouwd. Zij wensen dat degenen die verantwoordelijkheid dragen voor het beheer van de universiteit in een open dialoog zouden treden met de studenten, zodanig dat alle beslissingen over de universitaire politiek als het ware medeontstaan uit de brede opinie van de studenten.

» Het is evident dat de studenten niet in staat zijn om over louter technische problemen altijd kompetente beslissingen te nemen. Maar het is niet om die reden dat over de algemene tendens en over de grondrichting van de problemen de studenten nog altijd op een vernederende wijze als onmondig mogen worden beschouwd.

» De Vlaamse akademische overheid heeft wel een poging gedaan om een dialoog te struktureren. Mgr. Descamps heeft echter in het begin van het akademiejaar 1965-66 zich onwetend betoond tegenover deze stroming. Dit onbegrip tegenover demokratische bewustwording van de studenten was een historische vergissing die zich noodzakelijk wreekt. De ondemokratische rektor hield niet alleen geen rekening met de algemene opinie van de Vlaamse studenten in verband met splitsing van subsidies en autonomie, maar vond het ook niet nodig om in een rustig gesprek met de studenten zijn redenen daartoe uiteen te zetten.

» Het episkopaat heeft thans met zijn beslissing op een definitieve manier bewezen dat het de dialoog met de studenten niet wenst, dat het volslagen onverschillig en afwijzend staat tegenover de groeiende en onstuitbare bewustwording van de studenten.

(vervolg blz 4)

het episkopaat en het probleem leuven

(vervolg van blz. 1)

houding. Wij begrijpen de diepe en oprechte ontgoocheling van ontelbare priesters en gelovigen, van de katolieke jongeren, die plots geconfronteerd worden met de krasse uiting van een mentaliteit die zij overwonnen waanden.

Want er is niet alleen het Vlaams aspekt van het probleem Leuven. Er is ook het demokratisch aspekt : het konflikt tussen een autokratische opvatting en een demokratische opvatting van open dialoog en medezeggingschap.

Op het Vlaams aspekt van het probleem Leuven moeten wij hier niet meer terug komen. Ik heb reeds vroeger — in verband met de grondwetsherziening — gesproken over een samenzwering der unitaristen. De vraag moet gesteld worden of deze bisschoppelijke beslissing geen onderdeel uitmaakt van deze samenzwering. Het is haast ondenkbaar dat de bisschoppen hun beslissing genomen hebben zonder voorkennis en instemming van de eerste-minister en de voorzitter van de C.V.P. Deze beslissing beantwoordt aan de opvattingen van de eerste minister, die terug wil naar de tweetaligheid van het Vlaamse land om het unitair België in stand te houden.

De minorisering van de Vlamingen wordt stelselmatig nagestreefd en leidt tot een vervalsing van de demokratie. Leuven bewijst eens te meer wat de unitaire staat voor de demokratische Vlaamse meerderheid betekent.

Wanneer aan mgr. Descamps, de rector van de K.U.L., de vraag gesteld werd naar de lokalisatie van Waalse kandidaturen in Wallonië, in verband met de keuze van Waver, juist over de taalgrens, antwoordde hij voor de radio : de keuze van de vestiging in Wallonië is een aangelegenheid die alleen de franstaligen aangaat.

Wij stellen echter vast dat de vestiging van een Franse universiteit op Vlaams grondgebied, te Leuven, blijkbaar ook alleen de franstaligen aangaat want met de mening van de Vlamingen wordt geen rekening gehouden.

Voor ons is het duidelijk dat het aan de Vlamingen toekomt te beslissen of het wenselijk is, in de gegeven omstandigheden en ten overstaan van het Franse taalimperialisme en het misprijzen van de franstaligen voor al wat Vlaams is, een Franse universiteit op Vlaams grondgebied nog langer te dulden in het perspectief van de toekomstige ontwikkeling.

Wanneer men de Vlamingen zou toelaten zich hierover op demokratische wijze uit te spreken, lijdt het geen twijfel wat de meerderheid zou beslissen. Deze mogelijkheid wordt ons echter onthouden, omdat wij geen kulturele autonomie hebben, omdat wij in onze meest eigen aangelegenheden niet zelf kunnen beslissen, omdat de Vlaamse demokratische meerderheid in het unitair Belgisch parlement niet aan bod kan komen.

Vermits het de politieke partijen zijn die alles beheersen, ook het parlementair spel, moet het probleem Leuven in de partijen gesteld worden.

Het is in de C.V.P. en via de C.V.P. in de regering dat de Vlaamse C.V.P. het probleem Leuven moet stellen indien men zich niet wenst te beperken tot een schijnvertoning.

De eeuwig « gematigden » in Vlaanderen verkondigen thans de noodzakelijkheid van een dialoog en van een kompromis.

Wij achten een dialoog totaal overbodig en nutteloos : gedurende geruime tijd hebben de Vlamingen hun best gedaan om tot een dialoog te komen. Met sommige rechtzinnige Walen was dit mogelijk en kon men tot een akkoord komen. Met diegenen echter die het voor het zeggen hebben is iedere dialoog onmogelijk, uit die hoek krijgen wij alleen maar scheldwoorden te horen.

De Nolf-barak was geen oplossing voor het probleem van de vernederlandsing van de Gentse hogeschool. De Vlamingen mogen zich thans niet laten afschepen met een « doekje voor het bloeden ». Het probleem Leuven is gesteld en wij hebben geen jaren meer te verliezen, gedurende dewelke de verfransing rustig kan voortkankeren. Nu of nooit moet de strijd uitgestreden worden, zonder kompromissen, zonder een nieuw Hertoginnedal (waarvoor minister De Saeger blijkbaar al bereid is) : tot een afdoende en gezonde oplossing bereikt is. En dit zowel voor wat de overheveling van de Franse universiteit naar Wallonië betreft, als voor wat de innerlijke struktuur en het beheer der universiteit betreft. Het is tijd dat de universitaire gemeenschap — de gemeenschap van professoren, assistenten, wetenschappelijk en administratief personeel en studenten — mondig wordt en medezeggingschap verwerft. Wie ziet niet in dat dit de onontwijkbare ontwikkeling is en wie zal haar tegen houden ? Alle pogingen om deze ontwikkeling tegen te houden zijn tot mislukking gedoemd en kunnen alleen maar veel schade en leed veroorzaken.

Ik kan dit artikel niet eindigen zonder krachtig te protesteren tegen de wijze waarop de « ordestrijdkrachten » misbruikt worden om iedere meningsuiting die de regering niet welgevallig is, met geweld te onderdrukken. De feiten bewijzen dat het optreden van de rijkswacht ordeverstorend werkt en incidenten uitlokt. Vlaamse betogingen verlopen ordelijk en zonder enig incident (zie de recente Volksuniemanifestaties te Veurne, te Hasselt en te Antwerpen) wanneer de rijkswacht er zich niet mee bemoeit. De brutaliteit en het uitdagend karakter die het optreden van de rijkswacht de jongste tijd kenmerken zijn onduldbaar. Deze mening komt meer en meer tot uiting in de pers. Vandaag zijn het studenten, morgen kunnen het stakende arbeiders zijn (zoals te Zwartberg) met mogelijk zeer zware gevolgen. Het gaat niet op dat de regering de ordestrijdkrachten misbruikt om aan intimidatie te doen en politieke tegenstrevers te lijf te gaan. Ergerlijker nog is het schandaal van de « administratieve aanhoudingen » en het misbruik van de preventieve hechtenis. Niemand kan voorzien waar dergelijke procodees, eenmaal ingevoerd, kunnen toe leiden en iedere politieke partij kan er vroeg of laat het slachtoffer van worden. Ook het gerecht begeeft zich de jongste tijd op een gevaarlijk — want politiek — pad. Het is nodig dat de verantwoordelijke personen zouden inzien dat deze ontwikkeling ongewenst is.

Wanneer de huidige eerste-minister en zijn P.V.V.-vrienden denken de Vlaamse Beweging te kunnen onderdrukken, bezield met de nostalgie naar de onzalige repressie, vergissen zij zich schromelijk : zij zouden even verstomd zijn over de reakties als de bisschoppen het thans moeten zijn over de reaktie op hun verordening.

(Vervolg van blz. 3)

» De Godsvrede die de studenten aarzelend hebben aanvaard was bedoeld om nadien nog tot een gesprek te kunnen komen, en was dus zeker niet bedoeld om nadien een verklaring te aanhoren waarin zij als laten worden beschouwd. De bewoordingen van het diktaat zijn in dat stadium van studentensindikalisme onbegrijpbaar.

» II. De ganse Vlaamse gemeenschap bij monde zowel van gelovigen als vrijzinnigen als pluralistische organisaties, heeft zich in duidelijke bewoordingen uitgesproken voor de overheveling. Een deel van de Waalse opinie, o.a. « Renovation Wallonne » heeft in dezelfde zin gereageerd. Deze organisaties hadden daar het recht en de plicht toe omdat de K.U.L. door staatssubsidies wordt gefinancierd, en waarin de ganse gemeenschap verplicht is bij te dragen.

» De episkopale verklaring houdt niet alleen geen rekening met de standpunten van deze organisaties, maar bovendien heeft zij in paternalistische bewoordingen haar mening te kennen gegeven dat zij de K.U.L. beschouwt als een volslagen Vrije Universiteit, wat betekent : een universiteit, die willekeurig is overgeleverd aan het autoritair gezag van het episkopaat, een universiteit die tegenover haar gemeenschap geen enkele verantwoordelijkheid heeft af te leggen en alleen onderworpen is aan een toevallig gezag dat autokratische diktaten meent te mogen uitvaardigen. Op die manier is een algemene toestand van liberaal-klerikalisme, neigend naar een door mgr. Desmedt zo afgekeurd triomfalisme, nog eens geaksentueerd.

» De agitatie van de Leuvense studenten tegen dit klerikalisme moet dan ook niet begrepen worden als een reaksie naar aanleiding van een toevallig of voorbijgaand gebeuren, maar als fundamentele stellingname. De studenten zijn er zich tevens ten volle van bewust dat door hun aktie in Leuven Vlaanderen volwassen, vastberaden en vrijer zal reageren tegen elke vorm van klerikalisme. »

- *De ruimere samenhang.*

strijd tegen verouderde strukturen

(t.v.o.) Het « Dokument 19 mei 1966 » bevat nog een derde punt, dat wij speciaal onder de aandacht van onze lezers willen brengen. Wie het aandachtig doorneemt, zal vaststellen dat het Leuvens probleem in de visie van de studenten ver uitreikt boven de (we zouden willen zeggen : traditionele) Waals-Vlaamse tegenstellingen; het dient gezien te worden in een ruimere samenhang met de sociaal-ekonomische problematiek en met de noodzaak om de ondemokratische, konservatieve krachten in dit land onder demokratische kontrole te plaatsen of uit te schakelen door het verwezenlijken van nieuwe politieke en sociaal-ekonomische strukturen. We citeren uit het « Dokument » :

» III. De Vlaamse studenten willen duidelijk stellen aan de Vlaamse bevolking dat het gebeuren in Leuven niet mogelijk zou geweest zijn zonder de demokratisering van het onderwijs die een gewijzigde mentaliteit heeft teweeg gebracht en die de studenten bewust heeft gemaakt van hun verantwoordelijkheid en hun verbondenheid met het ganse maatschappelijke gebeuren, met de sociaal-ekonomische dimensie in de eerste plaats. De Vlaamse studenten maken een verstrekkende mentale rekonversie mee. Zij zijn bezield door fundamentele demokratische ideeën die zij niet alleen op het politieke vlak, maar ook in het sociaal-ekonomisch leven wensen gerealiseerd te zien.

» Langzamerhand begint de zo noodzakelijke verbondenheid van de studenten met de arbeiders vastere vormen aan te nemen. Het spontane medeleven van Zwartberg was daar reeds een voorbeeld van. Naar aanleiding van de episkopale verklaring hebben de studenten in deze atmosfeer betoogd.

» De episkopale beslissing moet gezien worden in haar feitelijke samenhang. De feitelijke samenhang is dat de krachten die openbaar of achterbaks voor het behoud van de ene universiteit zijn uitgekomen, de gevestigde machten zijn, uiteraard konservatief, en wonderwel hand in hand gaan : het klerikalisme, het unitarisme en het kapitalisme.

» Het is dan ook niet tegen bepaalde individualiteiten dat de studenten reageren maar tegen een systeem alsdusdanig, een struktuur in haar geheel, waarvan het episkopaal diktaat een symbool is. »

« Leuven Vlaams » is de ene helft van een tweeluik. De andere helft is : een hernieuwde universiteit, waarin mede van de studenten als volwaardigde gesprekspartners de stimulans kan uitgaan voor een integratie in de gemeenschap en in een ruime sociale kontekst. De organische verbondenheid tussen universiteit en gemeenschap werd reeds beklemtoond ten tijde van de strijd voor de vervlaamsing van Gent : « de kop moet er op ». Vandaag is er méér dan ooit reden om daaraan vast te houden !

deze week in het land

- *Schitterend zangfeest in Merksems sportpaleis : uitverkocht huis en duizenden op straat.*
  In de voormiddag geslaagde V.U.-meeting en betoging door Antwerpen.
- *Na de bisschoppelijke verklaring over Leuven gaat een onafgebroken stroom betogingen, protesten en manifestaties over heel het Vlaamse land. Verleden woensdag te Antwerpen : 10.000 à 12.000 leerlingen van het hoger middelbaar op straat.*
- *Prof. Leemans benoemd tot kommissaris-generaal, maar handhaving van geografische eenheid der K.U.L.*
- *Drukke onderhandelingen te Brussel over de Belgisch-Kongolese problemen.*
- *C.V.P. inwendig verscheurd over wetsvoorstel Verroken.*
- *Nog het wetsvoorstel Verroken.*

miel cools

Ja mensen, we hebben een Zangfeest gehad zoals er in jaren geen meer was. Voorzitter Portier, zijn medewerkers, de komponisten en de dirigenten mogen het ons niet al te kwalijk nemen als we de reden van het succes niet alleen aan hun inspanningen wijten, maar in de allereerste plaats aan Hunne Hoogeerweerde Eksellenties de Belgische Bisschoppen. Verleden zondag werd alvast één gemeenplaats de nek gekraakt : wie ooit gezegd heeft « alleen de bozen zingen niet », kon niet vermoeden dat op 22 mei 1966 ruim 25.000 zéér boze Vlamingen luider zouden zingen — en roepen — dan ooit tevoren.

Geen enkele Zangfeest-regisseur had zich een perfekter timing kunnen dromen : nauwelijks een week voor de jaarlijkse afspraak in het Merksemse sportpaleis — tussen haakjes : de grootste zaal van West-Europa — kwam de purperen verordening en mét haar de golf van verzet over gans Vlaanderen, verzet dat (gehoorzamend aan de wetten van de massa-psychologie) de behoefte om samen te zijn, samen te beleven en samen te protesteren aanscherpte tot het weergaloos succes van verleden zondag.

Meteen is nog maar eens bewezen, hoe belangrijk Zangfeest en IJzerbedevaart als jaarlijks terugkomende katalisatoren in de Vlaamse beweging wel zijn. Over de inhoud van beide kan een hartig boompje opgezet worden en op gezette tijden gebeurt dat dan ook, zoals trouwens voortreffelijk past bij ons dierbaar Vlaams en rouspeterend volkskarakter. Dat zij daar echter als massieve mijlpalen geplant staan aan het begin en het einde van de zomer, dat zij reeds ontelbare keren in de slenter van hun decennia-lange bestaan het voor de hand liggend klankbord waren voor de eis van tienduizenden kelen, is niet alleen uiterst belangrijk — het is tevens een soort mirakuleuze bevestiging van het feit dat de Vlaamse beweging de mens aanspreekt in zijn allerdiepste roerselen.

Deze vaststelling belet echter niet dat we, mét onze erkentelijkheid, toch ook een flinke dozis kritische zin op zak steken wanneer we Sportpaleiswaarts trekken. En dat we in de loop der voorbije jaren menigmaal op de terugweg een heel woud lansen braken voor een — naar onze bescheiden lekenmening dan toch, maar in deze post-conciliaire tijd is de leek (zoals men weet) koning — vernieuwing en aanpassing aan de tijd waarvan als algemeen bekend mag verondersteld worden dat hij niet stilstaat.

De vernieuwing en aanpassing is er geleidelijk gekomen; wij bleven echter hele lanswouden breken. De sandwich-taktiek — twee sneden zang met een lap kijkspel daartussen — kon ons maar matig bekoren. Ook verleden zondag hebben we meer dan eens hartsgrondig gevloekt om de suikerbakkerstijl van enkele huppelnummertjes. Hopeloos ouderwets, ondanks de juist andersom gerichte bedoeling ! Op bepaalde ogenblikken betrapten we onszelf op de zoute uitspraak dat daar beneden ons, op de door de spots verlichte rechthoek, een aantal maagden een kruising tussen een Mariakongregatie en een Moulin Rouge ter wereld aan het brengen waren.

Goede punten daarentegen voor de voorzitterlijke speech, voor het levendig publiek, voor de grandioze intocht der verschillende jeugdgroepen; een half puntje minder voor de zang der 25.000. We weten niet wat de deskundige oren der dirigenten hoorden, maar wijzelf hebben de indruk dat het er met het massaal zingen en de kennis van de traditionele liederenschat in de loop der jaren niet is op vooruit gegaan.

Voor ons persoonlijk is en blijft het hoogtepunt van het voorbije Zangfeest het optreden van Miel Cools. We waren trouwens wel niet de enigen die er zo over oordeelden : Miel Cools (eenzame Daniël middenin de kooi der 25.000 leeuwen) viel de op Zangfeesten zeldzame eer van een plusnummertje te beurt. Onze tiener- en bijna-tienerdochters deelden met roodgloeiende koppen onze vaderlijke waardering.

Neen, we zijn niet van mening dat het succes van Miel Cools alleen maar het gevolg zou zijn van zijn stout Leuvens geuzenliedeke. Dit nummer heeft van zijn succes een triomf gemaakt, maar ook erzonder zou de Limburgse troebadoer met ere het examen hebben doorstaan dat hij — zoals men ons verzekerde — met schrik en beven tegemoet zag. Het was immers een publiek geheim dat de luisterliederaar niet met onvermengde welkomgevoelens in de zangpiste werd verwacht en dat heel wat (grijze ?) hoofden somber schudden : waar-gaat-dat-naar-toe ? De eensdagvlieg van het chanson middenin de strijdzang-voor-eeuwen !

Zoals de kleinkunstenaar van « Pallieterke » verleden week reeds voorspelde : de nummertjes van Miel Cools hebben een kwartier lang een eiland van stilte gebouwd in het Merksems orkaan. De protestsong (« De duizenden doden zijn de dwazen, 't is steeds zo geweest en 't zal steeds zo zijn ») deed het voortreffelijk, nauwelijks nog onderbroken door de laatste fluitjes van de anti-luisterliederlijken. Bij « Een soldaat... » (« Leipzig, Moskou, Petrograd zijn heel mooie namen... ») kon, wie oren had voor het massaal meeneuriën van het refrein, een volkslied horen geboren worden. Gezwegen van het orkaan der toejuichingen na het Leuvens liedeke !

Voor Miel Cools moet het een reusachtige belevenis geweest zijn : hoeveel chansonniers zongen al voor 50.000 oren in één zaal ?

En — om even zakelijk te worden — misschien, misschien beleven we nu de opbloei van de flamingantische protestsong die, naast ons traditionele en onverslijtelijke strijdlied, zijn eigen en belangrijke plaats in onze strijd kan en moet krijgen : de markt is er immers !

dio Genes.

initiatieven van de volksunie

(l.d.t.) De C.V.P.-pers wil het doen voorkomen alsof het wetsvoorstel Verroken — dat wij steunen — het eerste parlementair initiatief Leuven is.

Reeds in 1962 diende Reimond Mattheyssens een wetsvoorstel in strekkende tot de overheveling van de franstalige afdeling der Leuvense universiteit naar Wallonië. Hij beriep zich hierbij op het beginsel streektaal-voertaal, zoals het in het Zwitserse onderwijsstelsel wordt toegepast en nog niet in de Belgische wetgeving was aanvaard. Het stuk vergeelde vanzelfsprekend in de kartons.

In de toelichting lezen wij : « Tengevolge van de verheugende bewustwording van Vlaanderen en de verscherpte Waals-Vlaamse verhoudingen zal er tegen dit vreemdtalig onderwijs een steeds sterker verzet rijzen van een groeiende massa, die in dit onderwijs terecht een hinderpaal zal herkennen tot de Vlaamse volks- en taalhomogeniteit en de volle Vlaamse kulturele opgang ».

In het licht van de jongste evolutie lijkt deze prognose treffend juist. Hier ook ging de Volksunie vooraan. De schaduwen volgen.

Ook inzake het huidig wetsvoorstel Verroken heeft de Volksunie een beslissend initiatief genomen. Volksvertegenwoordiger Maurits Coppieters, die in de Kamerkommissie voor Nationale Opvoeding en Kultuur zetelt, heeft de voorzitter der Kommissie een brief laten geworden waarvan de inhoud luidt als volgt : « Gezien de nieuwe situatie van de K.U.L., geschapen door de verklaring van de bisschoppen, en gezien aan de andere kant de zeer gevoelige verhoging der kredieten ten gunste van deze universiteit, vraag ik dat het wetsvoorstel Verroken betreffende de toepassing der taalwet op het hoger onderwijs volgende week samen met het begrotingsontwerp ter bespreking zou worden gelegd in de Kamerkommissie ».

De Vlaamse C.V.P. krijgt aldus op zeer korte tijd de gelegenheid te bewijzen, of zij bereid is het wetsvoorstel Verroken er door te drukken. Wij hebben geen jaren te verliezen met strijd binnen de partijen en politieke palavers : dag aan dag gaat de verfransing van Vlaams-Brabant voort.

En indien — om welke reden ook — het wetsvoorstel Verroken volgende week in de kommissie en kort daarop in de Kamer geen kans zou maken, dan blijft de Vlaamse C.V.P. nog altijd het ultieme en meest-doeltreffende middel : het verwerpen der begroting.

We zullen zéér aandachtig toekijken !

WIJ nazijn

Vlaams nationaal

EN DE VLAAMSE SOCIALISTEN ?

We hebben in verband met Leuven nog geen enkele stem gehoord van de Vlaamse socialisten, wel van hun Waalse en Brusselse partijgenoten. Larock vertelde dat de zaak Leuven geen bijkomend geld mocht kosten. Dit was een andere manier om te zeggen dat de franstaligen te Leuven moesten blijven. En voorzitter Collard wist alleen te vertellen dat de zaak Leuven de verhoudingen tussen beide volkeren in dit land weer zou vertroebelen.

Wat gaat Leuven de Vlaamse socialisten aan ?

Het zijn daar toch maar klerikalen !

AFGESCHEEPT

Naar verluidt, zou Jos Van Eynde trouwens een studentendelegatie die naar het standpunt der B.S.P. kwam informeren, afgescheept hebben met de verklaring « dat er aan die Leuvense kwestie wel een paar belangrijke aspekten waren, maar daarnaast zoveel oninteressante aspekten, dat hij er niet warm kon voor lopen ».

De « belangrijke aspekten » zullen dan wel zijn dat de socialisten gnuivend en handenwrijvend vaststellen, hoe de bischoppelijke verordening een scherp anti-klerikalisme heeft losgeslagen.

De grond van de zaak is het « oninteressant aspekt » : aangezien de Waalse socialisten tegen de splitsing zijn en aangezien de Vlaamse socialisten schrik hebben van vroeg of laat in een federaal België op hun eigen poten te moeten staan, schaart de hele B.S.P. zich maar eens te meer aan de kant van de reaktie — in dit geval zelfs de met de lippen zozeer aangeklaagde « klerikale reaktie ».

VERFBOMMEN EN SADISME

Senator Jorissen heeft minister Van der Poorten uitleg gevraagd over het nieuw beschadigingstuig, de verfbom, die de Rijkswacht thans gebruikt en over de gespecialiseerde knuppelmetodes van sommige jongere rijkswachters die afgezonderde studenten de rug tot moes sloegen bij de incidenten te Leuven.

Niet helemaal ten onrechte hebben velen dit optreden met de begrippen sadisme en gestapometodes verbonden, aldus senator Jorissen, die volgende vragen stelde :

1. Of de verfbommen tot het gewone arsenaal van de Rijkswacht zullen behoren gedurende de volgende maanden ?

2. Wat de minister gedaan heeft of zal doen om sommige elementen der Rijkswacht te verplichten, zich te beperken tot de normaal aanvaarde demokratische metodes van ordehandhaving en om te verhinderen dat ze zich voortaan nog aan buitensporigheden zouden overleveren ?

Eens te meer heeft het kastegerecht schromelijk misbruik gemaakt van het voorarrest, dat werd verlengd voor aangehouden studenten te Leuven. Bij deze aangehoudenen bevond zich (naast een pater Donimikaan !) ons provinciaal raadslid voor Oost-Vlaanderen Jan Caudron, zelf nog post-universitair student, die zich in jeugdig entoesiasme inzette in de universiteitsstad. « WIJ » brengt hem langs deze weg, ter gelegenheid van zijn vrijlating verleden dinsdag na meer dan een week opsluiting, de groet van de Vlaams-nationalisten over !

WAALSE FEDERALISTEN

Sommige Waalse federalisten schijnen zich dan toch een getrouw beeld te maken van wat thans in Vlaanderen gebeurt. In « Combat » van verleden woensdag schreef André Genot : « De franstalige pers in haar geheel volhardt er in, de machtige protestbeweging die thans in Vlaanderen loskwam slechts te beschouwen als het ongenoegen van een handvol dwazeriken. Hoe vergist ze zich ! Zij klampt zich krampachtig vast aan het beeld van het Vlaanderen van eergisteren : ze wil niet zien dat ze te doen heeft met een opstandig volk dat te allen prijze zijn uiteindelijk objektief wil veroveren : de kulturele homogeniteit over heel zijn grondgebied ».

WIENS WOORD MEN LEEST...

De rijkswachtofficier die verleden dinsdag te Leuven aan boord van een jeep nog rondpatrouilleerde, maakte ons in een onbewaakt ogenblik het optreden der Etterbeekse kozakken weer stukken begrijpelijker : hij klom uit zijn voertuig om zich een « Dernière Heure » te gaan kopen.

NOOIT KANUNNIK ?

Na het Zangfeest plaatsten zich aan de uitgang van het Sportpaleis een drietal mensen met een spandoek, waarop de tekst prijkte : « Wilt gij achteruit rijden, stop een bisschop in uw tank ».

Een van de jongens die deze spandoek ophielden, bleek een seminarist te zijn. Hij werd trouwens door andere seminaristen lachend en hartelijk begroet.

Na onze allereerste verbazing bedachten we dat deze en andere, op het eerste zicht onbekookte, reakties een zéér positieve kant hebben : ze bewijzen dat ook hier in Vlaanderen de post-conciliaire geest is doorgedrongen bij zeer veel priesters en toekomstige priesters; ze zijn wellicht de beste zalf op de open wonde van het virulent anti-klerikalisme.

EIGENLIJK...

Gelukkig zal wel geen gelovige in dit land zich nog terecht zorgen maken over het bindend karakter van de verklaring der Belgische bisschoppen van 15 mei. Maar velen die op een of andere wijze afhankelijk zijn van kerkelijke instellingen, maken zich wel zorgen over de gevolgen van deze afhankelijkheid. En de meest bedachtzamen zijn bekommerd over onaangename bijverschijnselen van het door de bisschoppen veroorzaakte en op zichzelf nuttige anti-klerikalisme. Dit alles maakt dat het een valse voorstelling zou zijn te menen, dat de bisschoppen zowat alleen staan. Een gevestigde instelling heeft altijd, om welke reden ook, niet te onderschatten verdedigingsmogelijkheden.

Het geheel wordt nog ingewikkelder voor wie bedenkt dat het doel, zelfs in dit konkreet geval, niet kan zijn de vernietiging van de Kerk in het Vlaamse land. Krijgt onze strijd trouwens zelfs maar de schijn van een anti-godsdienstige beweging, dan verliest hij onvermijdelijk een deel van zijn kracht. Want de mensen voor wie de politiek de plaats kan innemen die normaal door een min of meer bewuste godsdienstigheid wordt gevuld, zijn zeer zeldzaam. En dan bekijken we die vraag alleen maar « technisch ».

Naast deze mogelijke gevaren zijn er echter ook zeer talrijke winstpunten. Uiterst zelden is het voorgekomen dat een zo eensgezind aanvaarde doelstelling in de Vlaamse strijd bestond : het enig vergelijkpunt is wellicht de beweging voor de vernederlandsing van de Gentse universiteit vóór de eerste wereldoorlog. En dan ging daaraan nog een veel langere betwisting vooraf dan dit nu het geval is. Wie iets van onze geschiedenis af weet, beseft hoe waardevol een dergelijke eensgezindheid is !

Uiterst zelden is het ook gebeurd dat een zo konkreet en tot de verbeelding sprekend doel kon voorgesteld worden : geen jonge mens - en zelfs de ouderen niet - aanvaarden waar ook in Europa een toon zoals die door de bisschoppen werd gebruikt. Maar bij de minste terugtrekkende beweging dreigt dit voorlopige konkrete doel weg te vallen. En zullen weer allerlei voorstellen geformuleerd worden, minder konkreet, minder sprekend en daardoor gevaarlijk voor de eensgezindheid.

Uiterst zelden is de Vlaamse reaktie ook zo spontaan, zo strijdlustig geweest. Ervaren kenners van het Leuvense studentenleven meenden dat een paar dagen protesten zouden volstaan om af te koelen. De akademische overheid heeft vrijdag door het schorsen van de lessen die vergissing openlijk bekend. Maar de aktie, die nu verder in geheel Vlaanderen en zo mogelijk ook daarbuiten moet gevoerd worden, zal naast strijdlust voornamelijk doorzettingsvermogen en moed eisen. Nog hebben we niet bereikt wat de beweging voor de Gentse universiteit bereikt had : verbintenissen van gemeenteraden, provinciebesturen, parlementairen ontbreken nog !

Maar de grootste van onze mogelijkheden, de gevaarlijkste van de bedreigingen, datgene waar het eigenlijk om gaat blijft onveranderd de machtsverhouding tussen de Vlaamse volkswil en de franskiljonse wil tot overheersing. Zelfs de eenvoudigste Vlaming begint aan te voelen dat de Vlaamse volksgemeenschap een groeiende kracht is, dat er voor ons volk een toekomst bestaat die niemand ons nog afnemen kan. En uit dit geloof, uit dit aanvoelen komt dan vanzelf een nieuwe kracht voort. Maar er is nog altijd de bedreiging van de ervaren legioenen van het ineenstortende rijk der Franse racisten. Ook in Vlaanderen zélf is de slag niet ten einde. En een ervaren troep blijft gevaarlijk tot het einde toe ! Eigenlijk gaat het om onze Vlaamse levenswil, die door geen enkele andere kracht kan vervangen worden.

Nemrod.

Iedere spontane betoging een succes en waar het demokratisch betogingsrecht gewaarborgd wordt, blijft de orde gehandhaafd. Verleden maandag werd zulks eens te meer bewezen door 1.500 betogers te Aalst.

WIJ nazijn

vlaams nationaal

NEDERLANDS OORDEEL

Drs. W. Van Lookeren Campagne besloot in de «Haagse Courant» van verleden zaterdag een artikel over Leuven als volgt : « Het optreden van de franstaligen in Leuven en hun beschermers getuigt echter allesbehalve van een ruime, internationalistische mentaliteit maar wel van een kwalijke bekrompenheid die het behoud van oude machtsposities op het oog heeft. Hun slinkse metodes — en het betreft hier vooral de zg. franskiljons en Brusselaars, niet de echte Walen — lijken als twee druppels water op die van de blanken in het zuiden van de Verenigde Staten om de wetten tot emancipatie van de negers te saboteren. Het lied « We shall overcome » was dus niet geheel misplaatst ».

MOTIE'S

Onze redaktie werd de jongste dagen bedolven onder een vloed van moties en stellingnamen betreffende Leuven. Het is ons totaal onmogelijk, ook maar een deel daarvan 'n plaats te bezorgen. Vestigen wij nochtnas de aandacht op de radikale houding van de V.V.B. en op de oproep van de Volksbeweging om overal de 11 julifeesten in het teken van Leuven te plaatsen.

De V.N.S.U.-Gent klaagt het paternalisme van de bisschoppelijke beslissing aan; het Kontakt-centrum Gent noemt ze diktatoriaal. De V.V.B.-West-Vlaanderen acht de verordening gesteld in een autoritaire, verouderde en onaanvaardbare vorm; de VVB-Antwerpen betreurt dat de reaktionnaire krachten nog steeds machtig genoeg zijn om het episkopaat naar hun hand te zetten. De J.V.S.G. West-Vlaanderen meent dat het episkopaat inzake Leuven slechts recht heeft op een raadgevende funktie en niet op beslissingsmacht. De V.V.B.-Veurne laakt het misbruiken van wat de gelovigen heilig is om de bisschoppelijke flaters te dekken. Het IJzerbedevaartkomitee herinnert er aan dat zestig jaar geleden een gelijkaardig optreden van het episcopaat gestrand is op eendrachtig Vlaams verzet. De V.V.B.-Deurne zal met alle wettelijke middelen de bisschoppelijke beslissing blijven bestrijden, terwijl de werkgroep van Het Pennoen de noodzaak voor een eensgezinde aktie voor federalisme en sociaal-ekonomische struktuurhervormingen beklemtoont.

DE ONGEHOORZAMEN

Nog een andere geestelijke uit de Brusselse agglomeratie achtte het nodig, de Vlamingen een fikse (figuurlijke) mep in het gelaat te geven. Tijdens de franstalige mis van 11 uur verleden week donderdag betrok de pastoor van Neder-Over-Heembeek het probleem Leuven bij zijn Eerste Kommunie-homelie. In heftige bewoordingen viel hij de Vlamingen aan die niet akkoord gaan met de bisschoppelijke verordening. Na onderstreept te hebben dat « alle gezag van God komt », richtte de pastoor een oproep tot zijn franstaligen « opdat zij zouden bidden voor de ongehoorzamen ».

Dit nieuwsoortig gebed voor de heidenen verwekte zoveel ontstemming, dat heel wat Vlaamse gelovigen spontaan en zonder enige afspraak de kerk verlieten.

In een Open Brief heeft de V.V.B. - Neder - Over - Heembeek trouwens tegen de weinig herderlijke houding van de pastoor protest aangetekend.

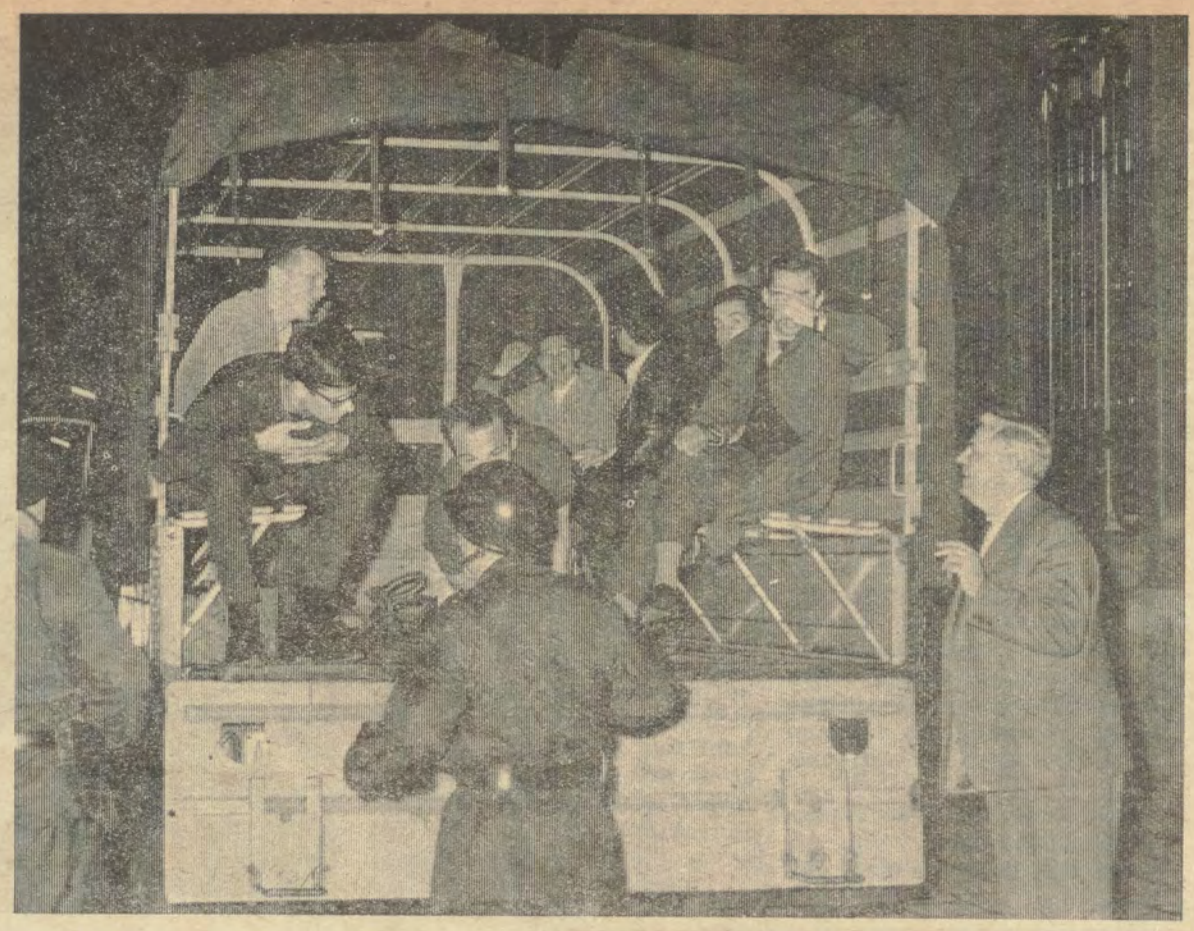

Verleden week te Leuven : V.U.-senator Wim Jorissen hield een waakzaam oog op de rijkswachtverrichtingen en zegde de opgeleide studenten zijn steun toe.

LES IMBECILES

Verleden week donderdag werd er, naar aanleiding van het bezoek van kardinaal Suenens aan de kerk in de Palokestraat te Molenbeek, door 'n paar honderd Leuvense studenten een kleine protestbetoging gehouden. Een lijkbleke kardinaal deed of hij niets opmerkte en verliet achteraf Molenbeek langs een sluipwegeltje en in een andere auto dan de zijne.

Een priester van het Institut Notre Dame, een zekere eerwaarde heer Bailleux, liet zich publiek ontvallen : « Voilà les étudiants flamands; ce sont tous des imbéciles ».

Deze verklaring is, zo vinden we, al bijna even kategoriek en onherroepelijk als de bisschoppelijke verordening zélf !

ZO VERDER DOEN

De Vlaamse kommunisten hebben dus eveneens krachtig stelling genomen in de goede richting wat betreft Leuven. De stelling was dan toch al klaarder dan die over de Voerstreek en die over de Brusselse randgemeenten.

De Vlaamse kommunisten zouden echter verder moeten gaan. Ze zouden de kommunistische volksvertegenwoordigers en senatoren eens moeten voorlichten over de Vlaams demokratische stroming in het noorden van ons land. Want wat hun parlementairen vertellen over de Voerstreek en andere Vlaamse vraagstukken is niet voor uitvoer naar Vlaanderen geschikt !

VRIJHEID VAN DE PROFESSOREN

In zijn rede in de Majestic vestigde Wim Jorissen de aandacht op het feit dat vele vooraanstaanden in de C.V.P. Leuvense professoren zijn die volgens het mandement van de bisschoppen geen eigen mening meer mogen naar voren brengen betreffende Leuven !

In dat geval verkeren de nieuwe algemene voorzitter van de C.V.P., senator Houben, minister Hulpiau, minister Van Elslande, senator Eyskens, volksvertegenwoordiger Van Mechelen e.a.

Wat de C.V.P.-parlementaire legpuzzle niet eenvoudiger zal maken !

DIALOOG

We herinneren onze lezers er aan, dat deze rubriek door henzelf wordt geschreven; zij staat open voor al wie meent, een positieve bijdrage te kunnen leveren over doel en wezen der Volksunie. De rubriek « Dialoog » is slechts aan één enkele beperking onderworpen : persoonlijke aanvallen worden geweerd. Voor de rest is het woord volkomen vrij !

Gaarne wou ik enkele aanmerkingen maken bij hetgeen de heer F.A. en Wim Jorissen in « WIJ » en « De Nieuwe Dag » schreven aangaande de « Vlaamse Demokraten ».

Tegen het programma van de « Vlaamse Demokraten » is in de grond niet zo veel in te brengen. Het is inderdaad zo dat alleen door demokratizering en socializering van de ekonomie, door sociaal-ekonomische planning, door een intensieve ruimtelijke ordening, door een planmatige maatschappelijke opbouw en (last but not least) door federalisme wij ons oud, lelijk en degenererend land opnieuw leven kunnen inblazen. Dergelijke oplossingen dringen zich op om dit land uit het uitzichtloos immobilisme en het sociaal onverantwoord liberaal kapitalisme te halen. Desondanks blijven de traditionele partijen schromelijk in gebrek op dit gebied. Ze blijven hangen in roestige strukturen die alle waarachtige demokratie en alle bezieling onmogelijk maken : bovendien zitten ze opgescheept met een ideologie die alle vizie mist en die trouwens niet in staat is nog jongeren aan te spreken. En het ziet er hoegenaamd niet naar uit dat dit binnen korte termijn gaat veranderen.

In tegenstelling met de heer F.A. en zijn mede-demokraten vind ik dit alles echter helemaal geen reden om « Vlaamse Demokraat » te worden. Integendeel vind ik het wèl een reden om verder met alle kracht de Volksunie te steunen ,en het gaat er bij mij nog altijd niet in hoe de blijkbaar goedmenende F.A. zo naief kan zijn, met een eigen partijformatie uit te pakken waarvan het toch duidelijk is dat ze de vooruitstrevende Vlaamse Beweging meer kwaad dan goed doet.

Waarschijnlijk hebben de « Vlaamse Demokraten » daarvoor een uitleg die klopt als een bus, maar kijken we naar de feiten ! We leven in een België dat bestuurd wordt door een regering van reaktionairen die van de fundamentele Belgische problemen en noden geen begrip hebben en geen gelegenheid laten voorbijgaan om de opgang van le Vlaamse gemeenschap af te remmen. We zitten met het vooruitzicht van een grondwetsherziening, die als primaire taak schijnt te hebben de Vlaamse achterstand en het Belgische immobilisme te institutionalizeren. Uit de aktualiteit blijkt daarenboven dat de Vlamingen dag-aan-dag moeten blijven vechten voor de erkenning van hun eigenheid en van hun meest vanzelf sprekende rechten.

Tegen de achtergrond van dergelijke feiten is het volslagen onbegrijpelijk dat er mensen gevonden worden die verkiezen tegen de bierkaai te vechten via een afzonderlijk partijtje dat veroordeeld is om klein te blijven, in plaats van met mensen met goeddeels dezelfde idealen een sterke partijformatie uit te bouwen. Een formatie die de middelen, de macht, de mensen, de kaders, het idealisme en het entoesiasme heeft om naar stem te laten horen en ontzag af te dwingen. Een formatie die een dam kan opwerpen tegen de verregaande invloed en de macht van de franskiljonse en reaktionaire kringen in dit land. Aan de uitbouw van dergelijke formatie probeer ik, samen met talloze andere vooruitstrevende en sociaal bewuste jongeren mee te werken, in de Volksunie. En ik vind maar bitter weinig redenen om me te ergeren aan het «kortzichtig nationalisme» van de ouderen in deze partij ; integendeel, ik heb vele van deze mensen leren begrijpen en bewonderen wegens hun zelfverloochening, hun aanstekelijk idealisme en hun diepe sociale zin waar vele van onze zgn. « sociaal-progressisten » een puntje mogen aan zuigen. Het zou abnormaal zijn indien er soms geen meningsverschillen waren aangaande de middelen en de taktiek, maar dat vind ik helemaal geen reden om een eigen partij te stichten.

Daarom acht ik het onvergeeflijk dat mensen, die blijkbaar toch grotendeels met dezelfde idealen als wij bezield zijn, er menen beter aan te doen afzonderlijk te opereren, en als klap op de vuurpijl dan nog vaak tegen ons. Ik kan me voorstellen welk sadistisch genoegen de franskiljonse en reaktionaire kringen te Brussel hieraan beleven...

De heer F.A. & Co. vinden waarschijnlijk dat de Volksunie niet voldoet op sociaal-ekonomisch vlak. Hebben zij de jongste programmaverklaring gelezen ? Zijn zij in staat om een even vooruitstrevend en tegelijk praktisch politiek instrument klaar te stomen ?

Misschien hebben zij iets tegen de klassensolidariteit binnen de V.U. Misschien geloven zij nog in het voorbijgestreefd begrip van de klassenstrijd, een begrip waarin geen enkel realistisch mens meer gelooft. En als zij dan toch socialistischer willen zijn dan Marx in deze tijd zou geweest zijn, waarom dan niet fusioneren met de Vlaamse Kommunistische Partij ?

Het is trouwens alleen via samenwerking van alle bewuste Vlamingen uit álle standen dat wij federalsme kunnen verwezenlijken. Bovendien mogen we ons ook niet blind staren op de arbeidsproblematiek, maar mogen we ook niet vergeten dat er nog ander « proletariaat » bestaat : de kleine landbouwers die stelselmatig vergeten worden door de grote partijen en die in de rug worden geschoten door hun eigen organizaties ; de kleine middenstanders...

In plaats van het bestaan van de « Vlaamse Demokraten » te verrechtvaardigen, heeft het pleidooi van de heer F.A. in « Wij » en « De Nieuwe Dag » dit bestaan integendeel onbegrijpelijker en onverantwoorder gemaakt dan het al was...

J. Vranckx, Geel.

MARS OP MECHELEN ?

Na het Zangfeest te Merksem en ook elders werden pamfletten verspreid waarin voor zondag a.s., Pinksterzondag, een « Mars op Mechelen » wordt aangekondigd, ingericht door een aantal Vlaamse organizaties waaronder vermeld staan de Volksunie en de V.U.M.

De Volksunie en de V.U.M. zijn volkomen vreemd aan dit initiatief, waarvoor zij op geen enkel ogenblik geraadpleegd werden en waarvan zij het bestaan slechts via het hogervermeld pamflet hebben vernomen. Geen enkele Volksunie-instantie, noch enige nevenorganisatie heeft terzake enige verantwoordelijkheid genomen.

BETOGING TE ANTWERPEN

Het aantal betogingen in verband met Leuven is niet meer te tellen. Bij al deze betogingen heeft men hetzelfde verschijnsel kunnen vaststellen : ondanks het feit dat er weinig of geen organisatorische voorbereiding was, bleek de opkomst telkens alle mogelijke pronostieken te overtreffen. Zo was het te Aalst, te St Niklaas, te Turnhout, te Aarschot, te Brussel, te Gent en op talloze andere plaatsen.

Het grootst en het indrukwekkendst was echter de betoging van de studenten uit het hoger middelbaar verleden woensdag te Antwerpen. Het stakings-ordewoord was als een lopend vuurtje in alle scholen rondgegaan. Woensdag van in de vroege voormiddag kwamen met tram, trein en autobus duizenden jongeren naar het Antwerps stadscentrum afgezakt. Er waren groepen uit de ganse Antwerpse agglomeratie en verder van uit Lier toe. Uiteindelijk verzamelde zich een massa van tien- tot twaalfduizend jongeren aan de Groenplaats. De betoging, over de hele breedte van de ruime Antwerpse leien, trok ononderbroken gedurende anderhalf uur voorbij.

KOMPAKTE GROEPEN

Het was een indrukwekkend zicht, één der krachtigste uitingen van massaal Vlaams verzet en jeugdige geestdrift die we ooit hebben gezien. Kompakte groepen van drie-, vierhonderd leerlingen in het uniform van één enkele school waren geen uitzonderingen. In het totaal waren 61 scholen vertegenwoordigd. De jongens van de vakschool aan de Antwerpse Londenstraat liepen er bij in de werkkleding, waarmee ze doorgaans aan de draaibank staan. Het O.L.V.-kollege — allesbehave een Vlaamse burcht in het verleden — « keerde tot Vlaanderen weerom » met een indrukwekkende deelneming.

De opschriften en spandoeken wedijverden in geestigheid en scherpte. Een greep uit de hoop : « Boek Yephta : in het purper zit de mot », « Index : Ik, Jan Suenens », « Livius hebben we nog liever dan u, Monseigneur » (blijkbaar een groep uit de 3e Latijnse), « Suenens 007 », « Wie storm zaait, zal Vlamingen oogsten », « Afschaffing van de plakkaten » (blijkbaar historici in de dop).

De betoging was tevens uitgesproken anti-unitair gericht, zoals bleek uit de geskandeerde slogans.

Het feit dat de J.V.S.G.-Antwerpen een tekst met 12.000 handtekeningen aan Mgr. Daem kon overhandigen, bevestigt eveneens dat we deze dagen getuige zijn van de breedste proteststroming in de na-oorlogse Vlaamse beweging.

NIEUW FEIT ?

De benoeming van prof. Leemans tot kommissaris-generaal van de K.U.L., de uitbouw van de nieuwe universitaire struktuur, de zgn. versnelde inplanting van franstalige kandidaturen te Waver, de ruimere bevoegdheid van de pro-rektor : het hele kommunikee dat door de Leuvense akademische overheid verleden woensdag de wereld werd ingezonden bevat inderdaad een aantal belangwekkende punten, maar een nieuw feit in het fundamenteel debat over de toekomst van Leuven is het allerminst. Het blijft duister op het allerbelangrijkste punt: de verhuis der Walen naar Wallonië. Of beter gezegd : het blijft niet duister; het bevestigt alleen maar het vroegere bisschoppelijke standpunt.

Op dit ogenblik en aan de hand van de beschikbare gegevens kan het kommunikee dan ook niet anders beschouwd worden dan als een poging om de vis te verdrinken. Maar of het pakken zal bij de kregelige en waakzame Vlaamse openbare opinie ?

RENOVATION WALLONNE

Zeer verstandige, moedige en vooruitziende verklaring van deze vooruitstrevende Waalse groep : een katolieke universiteit in Wallonië.

Men zal Renovation wallone, dat er eenzelfde vizie op nahoudt als de moderne, vooruitstrevende Vlamingen, toch lastig van « racisme » kunnen beschuldigen !

« HET VOLK »

« Het Volk » bracht uit, dat Mgr. Descamps de bisschoppelijke verordening op papier heeft gezet, dat hij geholpen werd door Mgr. Massaux en dat de francofone dekanen er op voorhand van in kennis gesteld werden.

Er kwam een klinkende logenstraffing van Mgr. Descamps en Mgr. Massaux. Met vlak daarop een nog klinkender antwoord van « Het Volk » dat schreef over Mgr Massaux: « zijn bewering is in strijd met de waarheid ».

Er is een Vlaams werkwoord dat heel duidelijk het begrip « spreken in strijd met de waarheid » samenvat : liegen.

Laten we het uitvechten tussen « Het Volk » en Mgr. Massaux...

VLAAMS VERWEER

Een grote pluim voor de jongens van het Vlaams Verweer, die op de schitterende gedachte kwamen om te Londen zélf te gaan betogen tegen de onwettelijke benoeming van ambassadeur Van den Bosch en tegen het kannibalenproza van Vanaudenhove.

De Vlaamse beweging moet zich inderdaad met haar voorlichting én met haar aktie rezoluut naar het buitenland keren. Niets doet het unitaire België méér pijn en ongenoegen !

ALLEN OVER EEN KAM?

Mgr. De Smedt, bisschop van Brugge, en Mgr. Van Peteghem, bisschop van Gent, hebben zich in de schoot van het kollege der Belgische bisschoppen verzet tegen de verordening. Het is dus absoluut onjuist, in generaliserende zin te spreken over « de bisschoppen ». Veeleer kan gewezen worden op een minorisatie van het Vlaamse standpunt binnen het kollege.

Stop dus niet iedere willekeurige excellentie in uw tank!

HET LANGE OOR

Het Brussels weekblad «Pan» dat doorgaans buitengewoon goed geïnformeerd is en zijn oor te luisteren legt in de «welingelichte kringen », noteerde deze week een paar reacties van Vlaamse kristen-demokraten die « geraadpleegd » werden door de bisschoppen alvorens deze hun verordening uitvaardigden. Gust Cool zou, volgens « Pan », verteld hebben : « Ik had de indruk dat ik voor een rode muur stond. Als ik gedaan had met het verduidelijken van mijn standpunt, zegde kardinaal Suenens me eenvoudigweg : « Ik dank u. Indien u dorst hebt, kunt u in de plaats hiernaast een kop koffie krijgen ».

August De Schrijver zou, steeds volgens « Pan », het aan de stok gehad hebben met rector mgr. Descamps : Toen ik aandrong op de benoeming van een leek als rector onderbrak monseigneur me : « En wat zal er dan met mij gebeuren?». « Monseigneur », heb ik hem geantwoord, « we spreken over de toekomst der universiteit, niet over die van personen ».

Si non e vero...

L'AUTO - LOCOMOTION
N. V.
AMAZONESTRAAT 49
BRUSSEL

Directie

Brussel, 25 april 1966

Zeer Eerwaarde Heer Pastoor, Broeder Overste,

Ingevolge een akkoord tussen Zijne Excellentie Monseigneur ODDI, Apostolisch Nuntius en FIAT, hebben wij het genoegen U te melden dat zeer bijzondere voorwaarden kunnen toegestaan worden, bij aankoop van een FIAT wagen.

Dit akkoord, gesloten tussen Zijne Excellentie Monseigneur ODDI en onze firma, bepaalt dat deze voorwaarden zullen gelden voor alle religieuze congregatiën en leden van de clerus.

Aanvaard, Zeer Eerwaarde Heer Pastoor, Broeder Overste, onze christelijke groeten.

Hoogachtend

L'AUTO-LOCOMOTION

TEXTE FRANÇAIS AU VERSO

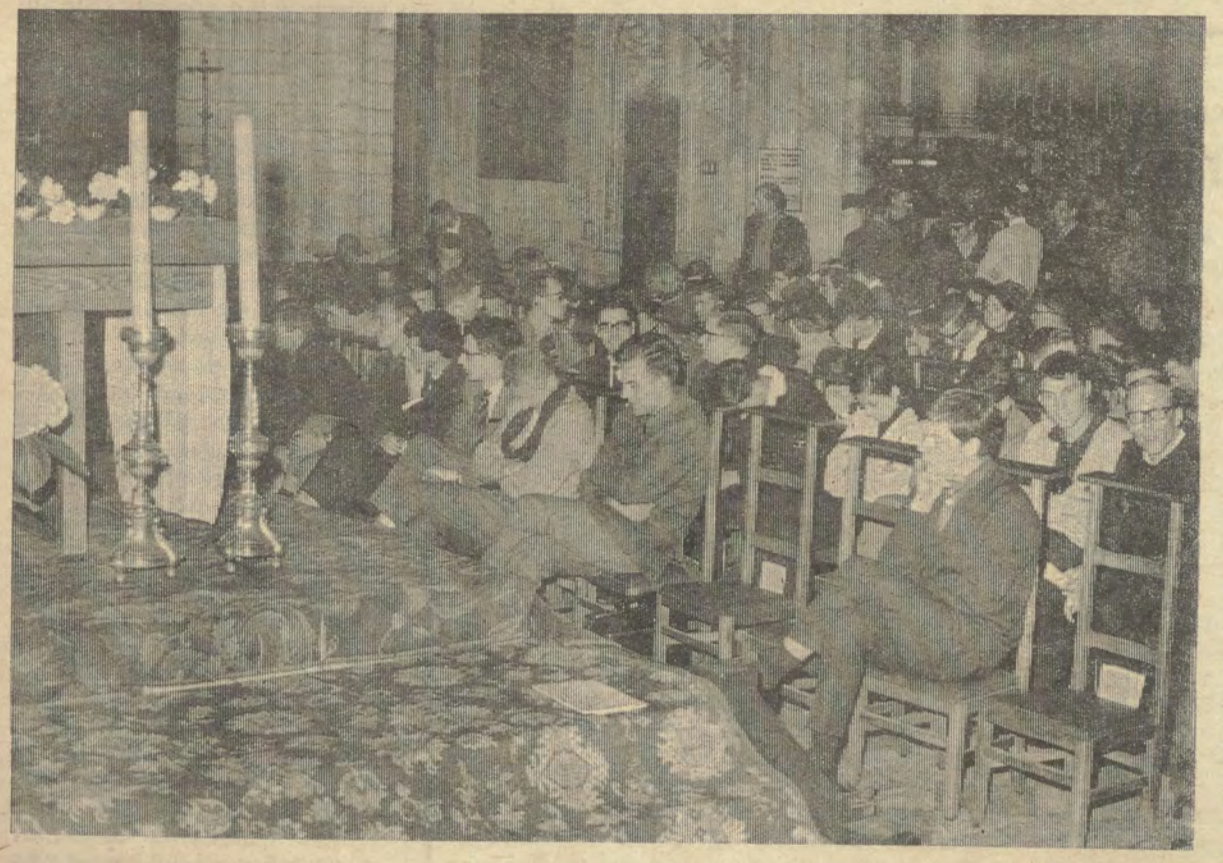

Verleden week vrijdag wilden een honderdtal Leuvense studenten een 24-uurse hongerstaking in de Mechelse St Romboutskerk beginnen. Na heel wat palavers werden zij manu militari aan de deur gezet, niet echter dan nadat aan hun eis gevolg werd gegeven : ze werden man voor man, zonder geweld, buitengedragen.

NIEUWS VAN DE VOLKSUNIE-PARLEMENTSFRAKTIES

BIJ HET LEGER

Volksvertegenwoordiger Anciaux vroeg de minister van Landsverdediging nadere inlichtingen nopens de taal-ongeregeldheden die plaatsvonden van 22 tot 25 maart jl. te Weiden in Duitsland, ter gelegenheid van studiedagen op het hoofdkwartier van het 1e Korps. Ongeveer de helft van de aanwezigen waren Nederlandstaligen, maar het enige Nederlands dat gedurende deze vier dagen gesproken werd, was een inleidende begroeting in het Frans en het Nederlands, waarbij de bevelhebber de Vlamingen oplegde enkel Frans te spreken, onder voorwendsel dat er buitenlandse waarnemers aanwezig waren die enkel Frans kenden. Dit bleek zelfs achteraf niet waar te zijn, want een Duits officier verontschuldigde zich omdat hij geen Frans verstond.

Poswick zal de militaire kommandanten er op wijzen dat in taalaangelegenheden alle dubbelzinnigheid moet vermeden worden. Inmiddels echter hoorden we de stunt-P.V.V.-er in het parlement steeds Frans praten, ook in antwoord op Nederlandse vragen en tussenkomsten. De minister speelt blijkbaar liever met het militair speelgoed, dan behoorlijk demokratisch zijn taak te verrichten.

De minister wist in zijn antwoord te vertellen dat de studiedagen bijgewoond werden door vier Duitse en drie Britse officieren die Nederlandsonkundig waren. In zijn inleidende toespraak heeft de bevelhebber herinnerd aan de taalvoorschriften, maar verzocht de Nederlandstalige officieren hun uitleg in het Frans te verstrekken, er op wijzende dat zij « vrij waren hun eerste taal te gebruiken ».

Volgens de minister blijkt het dat sommige officieren deze uitnodiging als een morele druk beschouwd hebben, wat o.i. voor de hand ligt. Hij gaf evenwel de verzekering dat hij niet zal nalaten de militaire kommandanten erop te wijzen dat op taalgebied alle dubbelzinnigheid strikt moet vermeden worden.

KINDER-BEWAARPLAATSEN

Volksvertegenwoordiger Wouters stelde de minister van Volksgezondheid de vraag hoe het gestaan is met het personeel van de kinderbewaarplaatsen. Hij verlangde meer bepaald te weten of de opleiding van vakkundig geschoold personeel (kinderverzorgsters, peuterleidsters, enz...) voldoende verzekerd is.

Uit het antwoord leren wij dat kinderverzorgsters in hoofdzaak worden opgeleid om te zorgen voor kinderen van 10 dagen tot 3 jaar. Gedurende hun studiën doen zij minimum 1.050 uren stage bij kinderen van vermelde leeftijdsgroep. Er zijn op dit ogenblik 31 scholen van het Nederlandse en 19 scholen van het Franse staatsstelsel, die onderscheidelijk 800 en 400 brevetten afleveren per jaar. Er zijn genoeg kinderverzorgsters om aan de vraag naar vakkundig geschoold personeel te kunnen voldoen.

In dat verband zou het toch wel eens belangwekkend zijn om te weten te komen wat er van overheidswege wordt gedaan voor de inrichting van babysitdiensten tijdens de avonduren. Zoals het nu gestaan is zijn het vooral ouders van kinderrijke gezinnen die de dupe worden, vermits het hen in de meeste gevallen onmogelijk is eens een avondje uit te nemen. Over het algemeen zijn privé-babysitters niet zo genegen een talrijke kroost te bewaken en langs de andere kant liggen de kosten voor grote gezinnen in de meeste gevallen ook hoger.

BIJ DE V.U.B.

De nederlandstalige studenten van het tweede doctoraat geneesthunde van de Nederlandse afdeling van de Vrije Universiteit Brussel, die hun stage in het Sint-Pietersziekenhuis verrichten, worden verplicht hun ziekenverslagen in het Frans op te stellen. Het is zelfs zo dat in de dienst van de algemene geneeskunde, door het diensthoofd, professor P. Bastenie, het gebruik van het Nederlands uitdrukkelijk verboden werd en dat wie durfde protesteren, een berisping kreeg. De senatoren Jorissen en De Paep vroegen de minister van Nationale Opvoeding of dit in orde is met de taalwet en welke maatregelen er zullen getroffen worden.

Uit het antwoord leren wij dat (voorlopig) alles bij het oude zal blijven want « geen enkele uitdrukkelijke wetsbepaling regelt het regime van de onderwijstaal voor de Vrije Universiteit van Brussel » !

VOOR DE ZELFSTANDIGEN I

Voor de senaatskommissie « Middenstand » verdedigde Wim Jorissen vorige week andermaal drie wetsvoorstellen van de Volksunie.

Het eerste betrof de verhoging van de grens van de toegelaten bestaansmiddelen. Deze grens die thans op 12.000 voor alleenstaanden en 18.000 voor gezinnen bepaald is, wilde de Volksunie wijzigen op onderscheidenlijk 20.000 en 30.000 (wetsvoorstel 7.047 van 1 dec. 1965).

Wim Jorissen betoogde dat voor geen enkele kategorie van gepensioneerden naar de bestaansmiddelen gekeken wordt en terecht daar men anders de personen straft, die gespaard hebben. Hij zei dan ook dat deze voorwaarde tot pensioen zo vlug mogelijk diende te verdwijnen. Als verdere stap in de goede richting stelden de V.U.-senatoren de cijfers 20.000 en 30.000 voorop.

Volgens de minister zou dit 300 miljoen kosten en kon dit er niet af. Het voorstel werd met algemene stemmen van de kleurpartijen afgewezen.

Waarom een tweede maal betalen voor pensioen ?

VOOR DE ZELFSTANDIGEN II

Het tweede wetsvoorstel (wetsvoorstel 7.031 van 26 oktober 1965) handelde over 2 kategorieën van personen.

De eerste betrof de personen die zelfstandige zijn als bijberoep. Zelfs voor een inkomen van 12.501 frank dienen zij reeds een tweede maal voor hun pensioen te betalen. Vanaf 30.001 frank inkomen als zelfstandige moeten ze het volledig bedrag betalen. Wim Jorissen verdedigde de cijfers 30.000 en 60.000 in plaats van 12.500 en 30.000.

Het tweede gedeelte van het wetsvoorstel betrof de zelfstandigen, echtgenoot van een loontrekkende.

Zelfs voor een netto-inkomen van bv. 5000 fr per jaar moeten ze 422 fr per kwartaal of 1688 frank per jaar betalen, daar waar bij inkomens hoger dan 270.000 frank, al is het dan ook verscheidene miljoenen, de bijdragen niet meer worden verhoogd.

Met dit tweede gedeelte zat de minister wat in nesten, te meer daar enkele senatoren dit evenmin redelijk vonden. De minister beloofde dit vraagstuk te zullen onderzoeken waarop het wetsvoorstel verworpen werd met algemene stemmen min een (een P.V.V. er).

VOOR DE ZELFSTANDIGEN III

Het derde wetsvoorstel dat senator Jorissen verdedigde betrof de zelfstandige-gepensioneerden die vrijwillig of onvrijwillig hun huis afstaan of verkopen (wetsvoorstel 7.090 van 21 januari 1966).

Zo de zelfstandige-gepensioneerde zijn huis afstaat of verkoopt wordt een inkomen ervan aangerekend, wat een vermindering van zijn pensioen kan teweegbregen. Senator Jorissen verdedigde de stelling dat het bezit van deze personen, ongewijzigd blijft of het nu in eigendom of uit geld bestaat en dat het bijgevolg niet logisch is het ene niet, het andere wel aan te rekenen.

Flagranter nog wordt dit geval bij onteigeningen, wanneer deze zelfstandigen verplicht zijn hun huis af te staan. Zelfs in dat geval wordt het inkomen aangerekend en het pensioen in vele gevallen verminderd. Dat is niet alleen niet-redelijk, maar doodeenvoudig onredelijk betoogde senator Jorissen. Hoewel de minister aanvankelijk ook weigerachtig stond tegenover dit voorstel draaide hij bij toen senator Jorissen hierbij de steun kreeg van de meerderheid van de kommissieleden.

De minister beloofde dan dit voorstel binnen korte tijd zelf te doen en de voorzitter van de kommissie verzocht onze senator zijn voorstel in te trekken. Zo de minister zijn belofte niet zou houden, kan Wim Jorissen het opnieuw indienen.

Senator Jorissen verklaarde dat het hem in de eerste plaats om de verwezenlijking van zijn voorstel te doen was en dat hij in die voorwaarden bereid was zijn voorstel in te trekken.

Enkele maanden wachten nu om te zien wat de minister er zal van maken.

WETSVOORSTEL

De senaatsfraktie van de V.U. deed op 20-4-61 een voorstel van wet houdende wijziging van het wetboek der successierechten.

De toelichting luidt als volgt :

Het eerste lid van artikel 54 van het wetboek der successierechten bepaalt dat er een vrijstelling is voor de eerste snede van 100.000 frank van hetgeen verkregen wordt door een erfgenaam in rechte linie of tussen echtgenoten met gemene kinderen of afstammelingen. Verder wordt ten gunste van de minderjarige kinderen van de overledene een bijabattement van 20.000 fr per vol jaar tot bij hun meerderjarigheid vooropgezet, alsook ten gunste van de overlevende echtgenoot een bijafslag ten belope van de helft der bijabattementen, welke de gemene kinderen samen genieten.

Die cijfers van 100.000 frank en 20.000 frank werden vastgesteld in '53.

De indieners zijn van oordeel dat ze dringend moeten worden aangepast als gevolg van de sindsdien tussengekomen muntontwaardingen en inzonderheid ingevolge de sterke stijging van de waarde der onroerende goederen. Zij stellen voor het cijfer van 100.000 te brengen op 250.000 en dat van 20.000 op 50.000 en tevens eenzelfde abattement van 250.000 frank toe te kennen aan de echtgenoot zonder kinderen of afstammelingen, dit laatste overeenkomstig hun voorstel van wet d.d. 23 september 1965.

Het eigenlijke wetsvoorstel :

In artikel 54, eerste lid van het koninklijk besluit nummer 308 van 31 maart 1936 houdende het wetboek der successierechten worden de cijfers « 100.000 » en « 20.000 » vervangen door respektievelijk « 250.000 » en « 50.000 ».

Artikel 2

In hetzelfde artikel 54 wordt tussen het eerste lid en het tweede lid een nieuw eerste lid bis ingelast, luidend als volgt :

« Eerste lid bis. Hetgeen verkregen wordt tussen de echtgenoten zonder gemene kinderen of afstammelingen ten belope van de eerste snede van 250.000 frank ».

GEESTDRIFTIGE VOLKSVERGADERING EN OPTOCHT

Hoeveel volk was er in de zaal Majestic? Wie zal het met zekerheid zeggen, wanneer men weet dat honderden rechtstonden, dat de balkons uitpuilden, dat de zij-ingangen volstonden en de hoofdingang één krioelende massa was terwijl buiten nog eens honderden en honderden stonden te wachten tot de optocht zou beginnen. De kranten schreven dat er 2.500 mensen in de zaal zelf waren en dat er nog eenzelfde aantal buiten stonden, maar dan houdt men nog geen rekening met de massa's simpatizanten die langs de straten wachtten om de optocht te bekijken en toe te juichen, of mee op te stappen.

LEUVEN: HET HOOFDMOTIEF

De jaarlijkse volksvergadering bracht weer die gezellige drukte en dat prettig geharrewar, tiperend voor deze manifestatie. De warmte was drukkend, de zon stond te stoven en te roosteren boven de straten die vol zomerse mensen liepen. Aan de Majestic het klassieke toneel : politie-agenten die vanonder hun dienstpetten een oogje in het zeil hielden, leden van jeugdverenigingen die met fel-opgestroopte mouwen, met muziekinstrumenten en wimpels zaalwaarts togen. De kleine « Vlaams-nationale markt » zoals iemand die eens heeft genoemd, aan de ingang van de Majestic, waar gevent wordt met alle mogelijke brosjures, uitgaven-die-een-leemte-komen-vullen, boeken, weekbladen, leeuwespeldjes, waar geschooid en geroepen wordt om steun voor de meest uiteenlopende initiatieven en waar doorgaans ook allerlei rand- en nevenbewegingen al dan niet sluiks hun pamfletten en oproepen plegen te bedelen. Even verder is er de eigenlijke ingangszaal waar aan de « toog » veelvuldig de dorst wordt gelest en waar een ongelooflijk groot aantal handen worden gedrukt. Iemand zei ons : « Ik ben een halve maandwedde kwijt voor ik binnen ben en voor de rest van de dag zijn mijn armen geradbraakt ».

De warmte in de zaal was onvoorstelbaar en wij menen dat het geraden is voor volgende gelegenheden naar een grotere ruimte uit te kijken. In ieder geval was er ook de geestdrift, dit jaar fel aangewakkerd door de jongste gebeurtenissen rond Leuven. Men voelde dat er kruit in de lucht hing, reeds vanaf de tijd dat de massa ging binnenstromen en Armand Preud'homme op zijn hammondorgel enkele gekende liederen ten beste gaf die al dadelijk werden meegezongen. De eigenlijke vergadering begon met de intrede van het V.U.-bestuur, waarvan de leden vooraan gingen plaatsnemen samen met de mandatarissen die in grote getale aanwezig waren : praktisch alle volksvertegenwoordigers, senatoren en provincieraadsleden waren er, samen met een groot aantal burgemeesters, schepenen en gemeenteraadsleden of vooraanstaanden uit de Vlaamse beweging, te veel om allen bij naam te noemen.

Na de jaarlijkse dodenhulde, waarbij door Joris Ferir werd verzocht om een minuut stilte in acht te nemen voor allen die tijdens het voorbije jaar zijn heengegaan uit dit leven en uit de Vlaams-nationale strijd, sprak R. Frickel, arr. voorzitter van Antwerpen en tevens voorzitter van de volksvergadering. Hij heette allen zeer hartelijk welkom, wees er op dat de V.U. meer en meer de politieke kristalisatie van de Vlaamse Beweging gaat vormen maar dat wij er daarom nog niet aan toe zijn om lofzangen te kunnen uiten en zegevierend te jubelen. Dat wil dan ook weer niet zeggen dat wij met een romantische kreet gaan roepen : « Vlaanderen is in nood ! », maar wel dat wij eigentijds en radikaal zeggen « Wij eisen in een demokratisch België voor Vlaanderen deze demokratie op ». Wanneer wij het vandaag moeten beleven dat, onder de mom van ordehandhaving, men de rechtmatige eisen van een gemeenschap gaat beknotten en onderdrukken, dan zijn wij genoodzaakt de grootst mogelijk solidariteit in acht te nemen, een solidariteit van alle mensen, van alle lagen in onze volksgemeenschap.

Vervolgens kwam het woord aan volksvertegenwoordiger Reimond Mattheyssens die een felle hekelredevoering zou uitspreken, redevoering die herhaaldelijk onderbroken en onderstreept werd door een entoeziast publiek. Reimond stelde vooraf vast dat de regering Van den Boeynants de strijd heeft aangebonden tegen het extremisme, om vervolgens met duidelijke voorbeelden aan te tonen wie in dit land eigenlijk de ekstremisten zijn. Hij verwees daarbij naar de staking 60-61 voor wat de B.S.P. betreft, naar het opbreken en losschroeven van treinsporen, het vernielen van stations en openbare gebouwen, het plegen van allerlei sabotagedaden. Hij verwees ook naar Zwartberg, waar een socialistische minister op stakende arbeiders liet schieten. Vervolgens schakelde hij over naar de C.V.P. om deze te toetsen aan haar demokratische uitingen. « De C.V.P. is de partij bij uitstek van de gematigden », denken wij maar aan Lefèvre die door zijn boycot van de postcheks destijds, het land op de rand van de financiële afgrond bracht. Uitspraken als « België kapot » lagen toen in de mond van vooraanstaanden en enigzins daarop voortgaande werden er op talloze plaatsen bomen langs de wegen omgezaagd.

De P.V.V. is de partij van de eendracht. Het is de partij van Destenay, die officieel verklaarde dat er bloed zou vloeien als de Voer niet terug naar Luik kwam; de partij van kannibaal Van Audenhove, de partij ook van de Oasis-ekstremisten te Brussel en Elsene.

Verwijzend naar onze propagandisten zegde de spreker : « Zij hebben nooit een station vernield, zij staken nooit bussen in brand of schroefden sporen los; onze voormannen hebben nooit opgeroepen tot bloedige rellen noch Brussel tot Vlaamse oase verklaard ». Hij noemde de aktie van onze propagandisten gematigder dan deze van de « gematigden ». In deze tijd van de ruimtevluchten willen wij onszelf beheren, de unitaire staat, die stamt uit de tijd van postkoets omvormen door federalisme. « In een Vlaamse deelstaat zullen de universiteiten alleen Nederlands en volks zijn » zo zegde R. Mattheyssens onder veel bijval en hij besloot zijn toespraak met een beeld op te hangen van wat een federaal Vlaanderen kan worden zo wij de strijd winnen, de strijd van bewustmaking der Vlaamse gemeenschap.

Op zijn beurt zeer warm toegejuicht beklom Wim Maes heel even het spreekgestoelte om een oproep te doen tot steun. Hij zei dat deze oproep vandaag scherper en dringender was dan ooit vermits de kasterechtbanken aan een nieuwe (ditmaal financiële) repressie begonnen zijn. Wim Maes noemde vervolgens de fantastisch-hoge bedragen waartoe de jongste tijd V.U.M.-leden worden veroordeeld om de minste kleinigheid en vaak zonder 't geringste bewijs en sloot met een waarschuwing aan de regering « Wie wind zaait zal storm oogsten ». De omhaling met de klassieke mandjes bracht dan ook een flinke som op.

Wim Jorissen, die vervolgens onder een fel applaus het podium opkwam begon met er op te wijzen dat zijn speech gematigder zou zijn dan het mandement van de bisschoppen. Hij beperkte zich voor wat het vraagstuk Leuven betreft tot twee punten waarover de verklaring van de Belgische bisschoppen handelt : de inwendige struktuur en de geografische spreiding. Voor wat het eerste betreft, wordt de macht van de top intaktgehouden. De medezeggingschap van professoren en studenten blijft tot het huidig minimum beperkt.

Betreffende de geografische spreiding van de universiteit zegde Wim Jorissen — die overigens herhaaldelijk toejuichingen kreeg en in zijn « oude » vorm verkeerde — dat de bisschoppen hebben gekozen voor hetgeen professor Woitrin reeds vorig jaar vooropzette als de universitaire uitbouw in de driehoek Leuven-Woluwe-Waver, die moet opgenomen worden in een algemener plan voor ruimtelijke ordening van het zeer grote Brussel der toekomst. Zij hebben gekozen voor de kolonisatie van Vlaams-Brabant, voor het Frans imperialisme dat opgeld maakt in de Brusselse kapitalistische en bourgeoiskringen. De stem van Vlaanderen is duidelijk : Walen buiten en zo dit te negatief is dan kan men zeggen « Een Waalse katolieke universiteit op Waals grondgebied ». In Vlaanderen mag alleen nog Nederlandstalig hoger onderwijs gegeven worden van laag tot hoog; in afwachting van een desbetreffende wet dienen de Vlaamse kleurpolitici konsekwent te zijn en samen met ons de begroting van Nationale Opvoeding verwerpen.

Wim Jorissen zegde dan onder felle bijvalsuitingen dat de VU de opstandige golf van de groeiende Vlaams-sociale stroming moet en zal opvangen om een grote politieke macht te vormen. Vandaag zijn opnieuw honderdduizenden opstandigen bijgekomen. Het is tot hen dat wij ons richten : « Strijd met ons voor Vlaams-Brabant, wij zullen Leuven veroveren zoals wij Gent veroverd hebben, de bisschoppen hebben zich al herhaaldelijk vergist, zij hebben zich vergist inzake de « zware zonde », zij hebben zich vergist inzake priester Daens, ook in 1906 toen zij het Nederlands als onbruikbaar voor universitair onderwijs bestempelden, ook na de eerste wereldoorlog toen zij een Vlaamse afdeling weigerden. Eens te meer zien wij dat het de kleine pastoors en de gewone kloosterlingen zijn die klaar zien en die naast hun volk strijden ». Zo besloot Wim Jorissen zijn schitterende toespraak die langdurig werd toegejuicht.

Walter Luyten las vervolgens nog het telegram voor dat namens de vergadering gezonden werd aan provincieraadslid Jan Caudron en zijn medegevangenen waarop de zaal rechtveerde en de Vlaamse Leeuw — wellicht met dorstige keel — maar toch begeesterend een gepast punt zette achter deze zeer strijdbare en bijvalrijke meeting.

Het was toen tijd voor de optocht : buiten stonden honderden en honderden reeds lang te wachten terwijl het verkeer van auto's en trams met enige moeilijkheid te kampen kreeg vanwege de drukte.

De betoging stond in het teken van Leuven, hetgeen in de lijn lag. De kreten die geslaakt werden, de slogans die de opstappenden op de borst droegen en de kleine borden spraken erover : «Leuven Vlaams», «Franskiljons buiten» enz ... Het werd een indrukwekkende optocht die trouwens zeer veel bijval mocht ontvangen in de straten waar opgestapt werd. De spandoeken « Omver en erover met de Volksunie » volgde onmiddellijk op een groep kolossaal grote boerenpaarden uit Berendrecht met ruiters in aloude boerenkledij. Kort daarop kwamen de vijf provincievlaggen en een dichte groep V.U.M.-militanten die leeuwenvanen droegen en die op hun beurt de V.U.M.-muziekkapel voorafgingen. De militanten verdienen werkelijk een pluim, niet alleen voor de talrijke opkomst maar vooral voor de keurige wijze waarop zij hun muziek ten beste gaven. In een puik geheel van fanfares en muziekkapellen, grote groepen uit alle delen van Vlaanderen, wagens, jeugdgroepen, mijnwerkers, studenten en massa's deelnemers ontrolde de optocht zich doorheen de Antwerpse hoofdstraten naar de Groenplaats waar een tweede uitvoering van het Vlaams-nationale volkslied deze schitterende manifestatie besloot.

Staf De Lie.

Boven : een blik in de nokvolle zaal. Hierboven : een beeld uit de optocht.

Er is een bepaald aspekt aan de kwestie Vietnam verbonden dat nu op dit ogenblik meer en meer naar boven komt in de kritiek over het Vietnam-beleid van president Johnson : het financiële aspekt. Het is evident dat spreken over financiële problemen in verband met de « dirty war » onvermijdelijk leidt tot de vaststelling dat de kosten voor het volhouden van de « escalation » onvoorstelbaar hoog worden. De mensen die echter vooruitzichten moeten maken (of liever, die deze vooruitzichten moeten interpreteren, dit wil zeggen politiek interpreteren) hebben het meer moeilijk. In de eerste plaats moeten zij vertrekken van de veronderstelling dat de oorlog in Vietnam nog heter zal worden dan voordien. Dat is en blijft echter een veronderstelling. Zulks betekent dat het rapport dat de Administratie zal maken voor het Kongres in januari aanstaande naar alle waarschijnlijkheid ook nog heter zal zijn en hetere cijfers zal bevatten. De meeste waarnemers veronderstellen dat de bijkomende onkosten voor de Vietnam-oorlog groter zullen zijn dan verwacht. Officieel verwacht men en houdt men budgettair reeds rekening met een voorziene méér-uitgave van 5 tot 6 miljard dollar. Volgens het Pentagon althans.

de WIJ de wereld
vlaams nationaal

V.S.- BOOM : SLAGBOOM VOOR WELVAART

Ondanks Humphreys gloeiend optimisme bij zijn bezoek aan de soldaten in Vietnam : zware kopzorg om de oorlog...

Nu is het zo dat vele waarnemers in de Verenigde Staten weigeren geloof te hechten aan de juistheid van deze door het Pentagoon als verwachte méér-uitgave gepubliceerde cijfers. De meesten geloven, dat het veel meer zal zijn. Het meest bekende maandblad voor businessmen, « Fortune », heeft een analyse gemaakt van dere méér-uitgave; volgens zijn berekeningen zou men tot 8 miljard dollar geraken. Een man als dr. Roy Reierson, de meestal voorzichtige hoofdekonomist van de Bankers Trust Company, schat de méér-uitgave op 15 miljard dollar.

De vele diskussies omtrent deze zaak die, omwille van de weinige preciese cijfers van het Pentagon, in het ijle plaats vinden hebben reeds heel wat onrust verwekt in de kringen die met de Vietnam-kwestie begaan zijn.

In de Verenigde Staten gaan er immers meer en meer stemmen op rond de vraag of de inflatie nakend is of niet. President Jonhson is het voorwerp geworden van een steeds groeiende kritiek wat zijn ekonomisch beleid betreft.

Sedert 1961 gaat de Amerikaanse ekonomie immers op fantastische wijze vooruit. Tot nu toe ging die groei, al vijf jaar lang, gepaard met een evenwicht tussen vraag en aanbod. Maar volgens zeer vele waarnemers vertonen zich nu de voortekens van een dreigende inflatie.

De werkloosheid viel van 7 % in 1961 tot 3,7 %. (De laatste twaalf maanden daalde de verminderde de werkloosheid nog met 18 %). Het gemiddeld weekloon van een arbeider sprong van 89 dollar (4.450 fr.) tot 110 dollar (5.500 fr.) De produktiviteit blijft ook nu nog steeds maar stijgen.

Maar dit alles betekent dat de werkloosheid gedaald is tot op een punt waar zij praktisch niet meer kan dalen en dat er een tekort is aan arbeidskrachten. En hier komt het Vietnam-probleem om de hoek kijken. Terwijl er dus een tekort is aan arbeidskrachten, eist deze oorlog talloze werkkrachten op, niet alleen via de rekrutering waarbij in feite de meest produktieve krachten « verloren » gaan, maar onrechtstreeks ook omdat de bijkomende oorlogsproduktie deze werkkrachten opslorpt waar zij elders best zouden kunnen gebruikt worden.

De lonen stijgen bijgevolg. Dus ook de prijzen. Hogere lonen betekent aan de ene kant hogere koopkracht (of vraag), en meteen dus ook grotere produktie.

Dit wil zeggen dat de Amerikaanse zakenmensen niet ophouden te investeren en te lenen, hopend dat zij later met goedkoper geld zullen kunnen terugbetalen. Maar dat brengt mee dat het krediet zeer duur aan het worden is. Niet alleen de werkkrachten, maar ook de materialen zijn schaarser geworden. Ook dat drijft de prijzen op. Inflatie ?

Ze staat voor de deur in Amerika. Het aantal pessimisten terzake is blijkbaar groter dan het aantal optimisten.

Vier van Amerika's grootste ekonomisten (Samuelson, Heller, Burns en Saulnier) hebben herhaalde malen alhoewel zij van diverse pluimage zijn, van links tot rechts — aangedrongen bij president Johnson om de belastingen op de bedrijven en ook op de personen op te drijven. Opdat de enen minder zouden kunnen kopen en de anderen minder zouden kunnen investeren, dus ook minder zouden kunnen produceren. Dat is de meest klassieke remedie tegen de dreigende inflatie.

Maar tot nu toe heeft president Johnson, gesteund door zijn ekonomische adviseurs, blijk gegeven geen oor te willen hebben voor bijkomende belastingen. Dit dan onder andere omwille van het feit dat er volgend jaar verkiezingen zijn in de States !

Johnson heeft tot nu toe de voorkeur eraan gegeven, de stoom af te laten uit de door welvaart gespannen ekonomie door middel van monetaire maatregelen : hogere interesten op het krediet of op de geldleningen.

Zal de president zich verplicht zien, toch een toevlucht te nemen tot stoom aflaten via een belastingsverhoging ?

William Butler, hoofdekonomist en vice-president van de Chase Manhattan Bank, verklaarde onlangs nog dat hij van mening was dat de inflatie zeker nog zal toenemen. « Ik zie niet in dat er van enige afkoeling sprake kan zijn. Wij hebben te lang gewacht om er iets aan te doen », zei hij.

Zijn redenering is als volgt : de belastingsmaatregelen die nu aanhangig zijn bij het Kongres en die vooral betrekking hebben op een vlugger innen van de belastingen, gaan veel te traag hun gang. Zelfs als zij vlugger zouden gaan, zegt Butler, zou hun invloed op de ekonomische boom slechts voelbaar zijn binnen vele maanden om niet te zeggen binnen een jaar. Op dat ogenblik kunnen de maatregelen genomen tegen de inflatie reeds hun uitwerking hebben bereikt en dan zouden deze anti-inflatie-belastingen de ekonomische expansie kunnen remmen.

Dat is dus een standpunt dat overeenkomt met het officiële standpunt van de regering : geen belastingsmaatregelen.

De administratie heeft, bij monde van Mc Namara, voet bij stek gehouden in de bewering dat de defensiekosten in de tweede helft van 1966 zullen afnemen, omwille van de besparingen. Mc Namara beweerde met klem dat het aandeel van de defensie in het Bruto Nationaal Produkt voor 1966 kleiner zal zijn dan in gelijk welk ander jaar van 1960 tot 1965. En dit ondanks de méér-uitgaven voor Vietnam. Het is de vraag, of dat waar zal zijn !

Maar de grote vraag blijft toch, zoals de voornaamste ekonomische adviseur van Johnson — Gardner Ackley — beweerde, of de huidige maatregelen voldoende zullen zijn om de stoom af te laten.

Er zijn reeds een paar gunstige tekens. Een van de belangrijkste is het feit dat de auto-producenten van de States hun verkoop in 1966 met ongeveer 10 % hebben zien dalen. General Motors heeft zojuist aangekondigd dat zij haar produktie zal beperken. Ford ook. Aangezien de auto-industrie 22 % van het staalverbruik voor haar rekening neemt en 75 % van de glasplaatindustrie, alsook 60 % van de rubberindustrie, heeft een produktievermindering in de auto-sektor enorme weerslag op de Amerikaanse ekonomie.

Maar of dat genoeg zal zijn, wordt nog steeds door velen betwijfeld !

E.H.M.

deze week in de wereld

- *Voortgezette burgeroorlog in Zuid-Vietnam : ondanks tussenkomst van Ky-troepen te Da Nang, blijft de boeddistische minderheid woelig.*
- *Kongolese regering treft anti-Tsjombemaatregelen. Tsjombe verliest zijn parlementszetel te Kinsjasa (Leopoldstad) en wordt van hoogverraad beschuldigd.*
- *De Belgische minister van Buitenlandse Zaken, Harmel, bepraat te Washington de verhuis van het Nato-hoofdkwartier.*
- *Premier Wilson kondigt ingevolge de Britse zeeliedenstaking de noodtoestand af.*
- *Wilson en Erhard bespreken te Londen de Europese en de Nato-problemen.*
- *In Oeganda ondernam het leger een staatsgreep.*

DE PIL

Na afloop van een kabinetszitting bleef eerste-minister Pompidou met enkele andere ministers napraten over de gaullistische kansen bij de parlementsverkiezingen volgend jaar. Pompidou vroeg aan Couve de Murville, wat deze zou antwoorden indien een politieke tegenstrever hem vroeg naar zijn mening over de anticonceptionele pil. Couve : « Vragen van die aard interesseren me niet ». Misoffe, minister voor Jeugd en Sport, vader van zeven kinderen : « Ik zou mijn interpellant er beleefd op wijzen dat, indien zijn moeder de pil had gebruikt, ik niet het genoegen zou smaken om me vandaag met hem te onderhouden ».

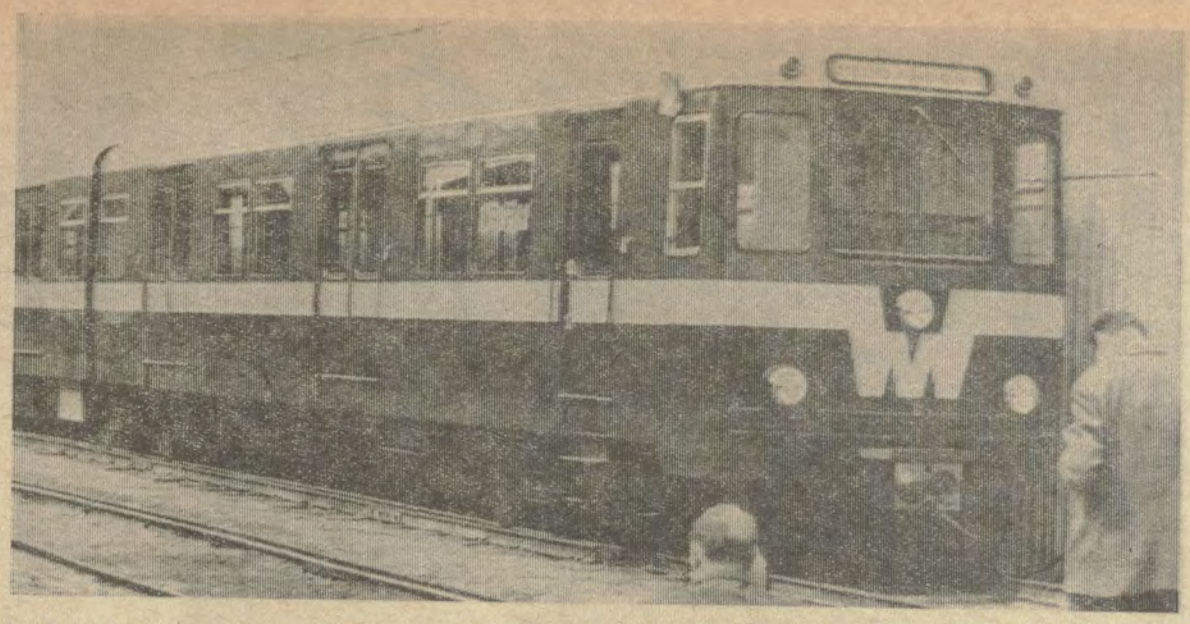

In de nek-aan-nek tussen Rotterdam en Antwerpen liggen de Nederlanders weer een flinke streep voor : dit is het eerste treinstel voor de Rotterdamse metro.

MGR. WILLEM BEKKERS

Een paar dagen voordat de bisschoppelijke verordening hier het doodgewaande obskurantisme weer tot leven wekte, overleed enkele kilometers boven onze noordergrens mgr. Willem Bekkers — een Brabander van ons volk én van ons hart. Er gaapt een wijde afgrond tussen de bisschoppelijke oekaze over Leuven en de wijze waarop mgr. Bekkers de dingen zegde die hem van het hart moesten.

Mgr. Bekkers was ook in Vlaanderen geen onbekende. Heel wat mensen van bij ons — katolieken en ongelovigen — stemden regelmatig af op de Nederlandse T.V. als de bisschop van Den Bosch met een « brandpuntje » op het scherm kwam.

Enkele maanden geleden hield hij een voordracht te Gent; zijn overkomst naar de hoofdstad van Oost-Vlaanderen was krantennieuws, omdat uitlekte dat het Gentse bisdom hoegenaamd niet ingenomen was met het initiatief van de Brabander om voor een gemengd kristelijk-humanistisch publiek te komen spreken en zijn spreekbeurt op de koop toe in oekumenische geest te besluiten met een omhaling voor een protestantse kerk. De telefoondraden tussen Gent en Den Bosch stonden dagenlang roodgloeiend en er werd een uitgebreide korrespondentie over en weer gevoerd. Een Belgisch bisschop liet zich ontvallen « dat hij geen lessen van Bekkers had te ontvangen » en men kon een hoogeerwaarde tijdens een lesuur horen verklaren dat « om zotte praat te horen, ge bij Bekkers moet zijn ». Mgr. Bekkers kwam toch naar Gent.

Deze Brabantse boerenzoon uit St. Oedenrode — hijzelf priester en drie zusters non uit een gezin van dertien — verdiende zich in de zes jaren dat hij bisschop van Den Bosch was de eenvoudig-hartelijke reputatie, « de pastoor van Nederland » te zijn. Hij was allesbehalve een brave Hendrik uit de bleke hagiografie. Wel integendeel een volbloed-mens, een Brabander die zijn aard en temperament nooit verloochende : hij hield van een hartelijke hap eten en een goed glas bier, hij bleef ook als bisschop paardrijden in de bossen rond Oedenrode, hij kon gewoonweg voor het T.V.-toestel gaan zitten kijken naar een voetbalwedstrijd. Dat alles echter behoort tot het franje, tot de anekdote die de mens in zijn uiterlijke menselijkheid tekent. Daarnaast was er de bisschop in zijn ambt : een man die met gans zijn persoonlijkheid, met al de warmte van zijn menselijkheid achter zijn devies « caritas pro armis » («de liefde als wapen ») stond. Sommige van zijn tegenstanders — want die had hij, omwille van zijn vooruitstrevende denkbeelden en de vrijmoedigheid waarmee hij verouderde structuren doorbrak en opruimde — noemden hem naief; met een venijnige ondertoon beweerden zij dat mgr. Bekkers « veel te goed » was. Maar nu wij gedurende de jongste weken de talloze in memoria's gelezen hebben van katolieken, van protestanten en van vrijzinnigen, weten wij beter dan ooit : de spontane goedheid van mgr. Bekkers, de behoefte om zich heel en gans te geven, dit te goed zijn heeft een totaal nieuwe bisschopsfiguur geschapen, wiens programma « samen onderweg » tot ver over de ruimtelijke en geestelijke grenzen van zijn diocees weerklank vond. Een der grootste komplimenten die de veel te jong — op 58-jarige leeftijd — gestorven bisschop posthuum gekregen heeft, was de algemeen beaamde vaststelling dat hij de bisschopstroon van Den Bosch veranderd had in een stoel; een doodgewone stoel waarop mgr. Bekkers ging zitten midden tussen zijn volk — en dat waren beslist niet alleen zijn gelovigen — om te praten en vooral om te luisteren.

De gave van de dialoog was voor hem in de allereerst plaats de kunst van het luisteren. Deze bereidheid om te luisteren werd hem van bepaalde zijde kwalijk genomen als zwakheid en gebrek aan gezag. Maar wie de realistische boerenzoon beter kende, wist dat hij wel degelijk de strakke lijn kon trekken waar het moest.

Mgr. Bekkers was belist geen geleerde en hij zegde dat zelf volkomen eerlijk.

Hij was echter een verstandig en wijs man, die de kunst verstond om zich degelijk te omringen en om zijn omgeving te raadplegen. Tot de mensen rondom hem behoorde ook de grote Vlaamse teoloog prof. dr. Schillebeeckx. Hij was een moedig man : toen twee jezuietenpaters, redakteurs aan de Nederlandse « Linie », last kregen met hun orde, aanvaardde mgr. Bekkers hen als geestelijken van zijn bisdom — niet omdat hij achter alles wat ze hadden geschreven wenste te staan, maar omdat hij meende dat openheid en dialoog steeds een eerlijke kans moeten krijgen. Mgr. Bekkers was de levend geworden conciliaire geest. Te Den Bosch organiseerde hij reeds vier jaar geleden zijn massaal diocesaan concilie, waarbij duizenden priesters en leken betrokken waren. Daarnaast ontpopte hij zich, met de vanzelfsprekende natuurlijkheid die hem de wereld liet zien als bewoond door louter Roojenaren, tot de Nederlandse mgr. Sheen, de T.V. bisschop bij uitstek. Over de hele katolieke wereld geldt de « pastoor van Nederland » daarenboven als de man die een nieuw geluid liet horen op het vlak van de katolieke huwelijksmoraal. Ook was hij de belangrijkste figuur achter de intrekking van het mandement tegen de socialistische sindikale organisaties.

Bij zijn dood werd hem een grootse hulde gebracht niet alleen door zijn gelovigen, maar tevens door protestants en vrijzinnig Nederland. Te Rome weende zijn conciliegenstander Ottaviani toen hij het nieuws van Bekkers' overlijden vernam.

Een van zijn intimi heeft ons de sleutel tot deze grootse persoonlijkheid gegeven : « deze bisschop, deze mens, deze vriend, was een volstrekt unieke persoonlijkheid. Omdat hij zo volkomen gewoon was ».

We geloven niet dat het met een mgr. Bekkers in ons land zou gekomen zijn tot de huidige krizis...

A.N. Tovano.

NIET BENEDEN VIJF

De redaktie van de « Saigon Daily News » heeft besloten, voortaan nog slechts over Vietkong-bomaanslagen in de Zuid-Vietnamese hoofdstad te schrijven op pagina één, indien er bij een aanslag méér dan vijf doden zijn. De kleinere aanslagen zijn niet meer bij te houden.

Vlak na dit besluit kreeg de « Saigon Daily News » stof voor pagina één : méér dan 5 doden, echter niet als slachtoffers van een Vietkong-bom, doch wel van een wilde Amerikaanse schietpartij.

GESCHENKEN

Als het aan de grens tussen Oostenrijk en Hongarije wat veel regent, treden daar zoals overal de rivieren en stromen buiten hun oevers. Als zo'n rivier dan de grens vormt, geraken de talrijke Hongaarse landmijnen die de vrijheid van dit land moeten beschermen tegen de eigen inwoners die naar buiten willen, los; ze drijven naar de Oostenrijkse oever en vormen daar een dodelijk gevaar. Niet voor wie naar Hongarije wil vluchten (de weg is vrij, doch de kandidaten uiterst zeldzaam), maar voor spelende kinderen bv. Vorige week verongelukte weer een klein kindje. De Hongaren hebben erkend dat het dodelijke tuig een van hun landmijnen was. En daarmee was de kous af.

HAARSPRAY

De zaakvoerder van het grootwarenhuis der Amerikaanse troepen in Saigon werd van zijn funktie ontheven en terug naar de Verenigde Staten gestuurd. Reden : hij had 142.000 dozen haarspray besteld; zijn warenhuis wordt echter slechts door 750 in Zuid-Vietnam verblijvende Amerikaanse dames bezocht.

Onderzoek van een Amerikaanse Senaatskommissie: wie kreeg de zaakvoerder zover en waarom. Aan de oorlog verdienen niet alleen de wapenleveranciers !

KAPITALISME

Omwille van de buitenlandse deviezen doen de Joegoslavische kommunisten nog heel wat kapitalistisch water in hun rode wijn. Zo worden de acht Joegoslavische speelbanken — verboden gebied voor inheemsen — nog steeds beheerd door een Italiaans-Oostenrijks konsortium. Het oude luxe-hotel « Esplanade » te Zagreb werd dank zij financiële hulp van de Amerikaanse vliegtuigmaatschappij Panam vernieuwd en omgedoopt in « Esplanade - Continental ». In Lubjana bouwden de Slovenen aan een monumentaal « Plein der Revolutie », dat helemaal omgeven is met grote moderne gebouwen. Geldgebrek noopte hen er toe, 3.000 aanbiedingen aan investeerders te doen. Het Amerikaanse hotelbedrijf «Hilton » zou thans aan het objekt deelnemen.

AUTO'S

Een der grootste problemen die de Chinese kommunisten nog steeds niet onder de knie kregen, is het transportvraagstuk. In China — 700 miljoen inwoners — rijden naar schatting slechts 236.000 auto's. Dat is minder dan in Muenchen — 1,2 miljoen inwoners — waar 306.800 auto's rijden.

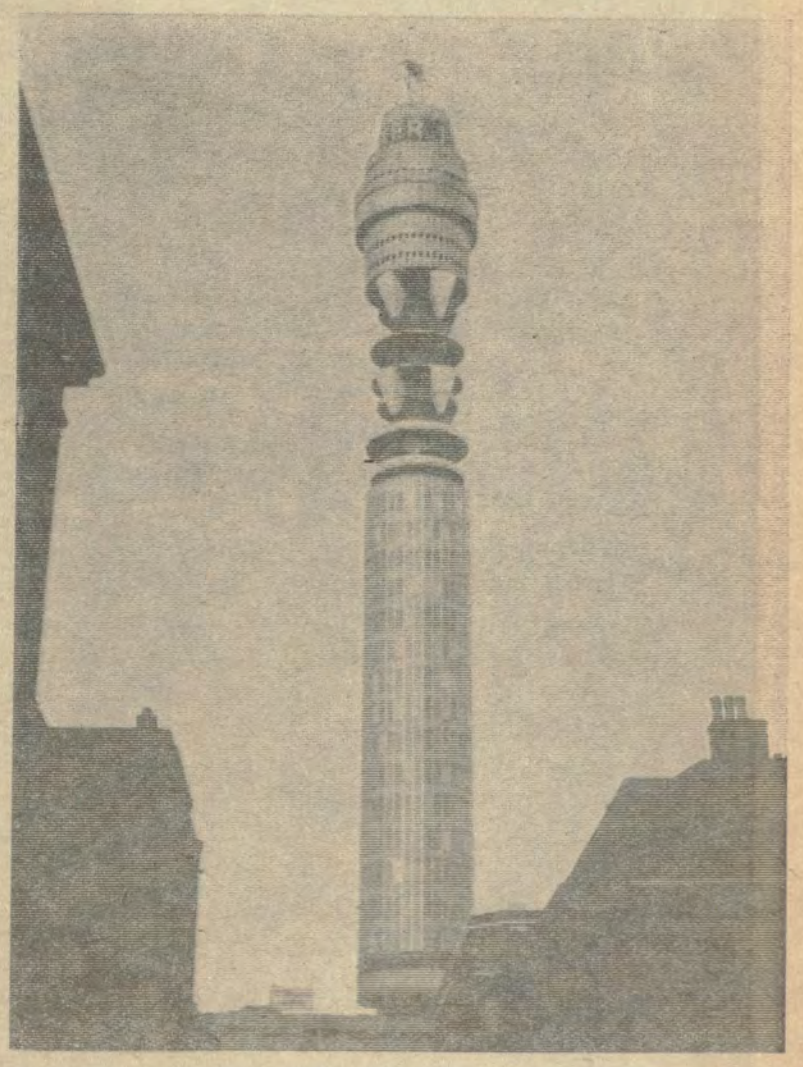

De moderne kommunikatiemiddelen wijzigen de sky-line van de steden. Te Londen werd voor Post, Telegraaf en Telefoon deze reusachtige verbindingstoren gebouwd aan de rand van West-End, langs de bekende Tottenham Court-Road.

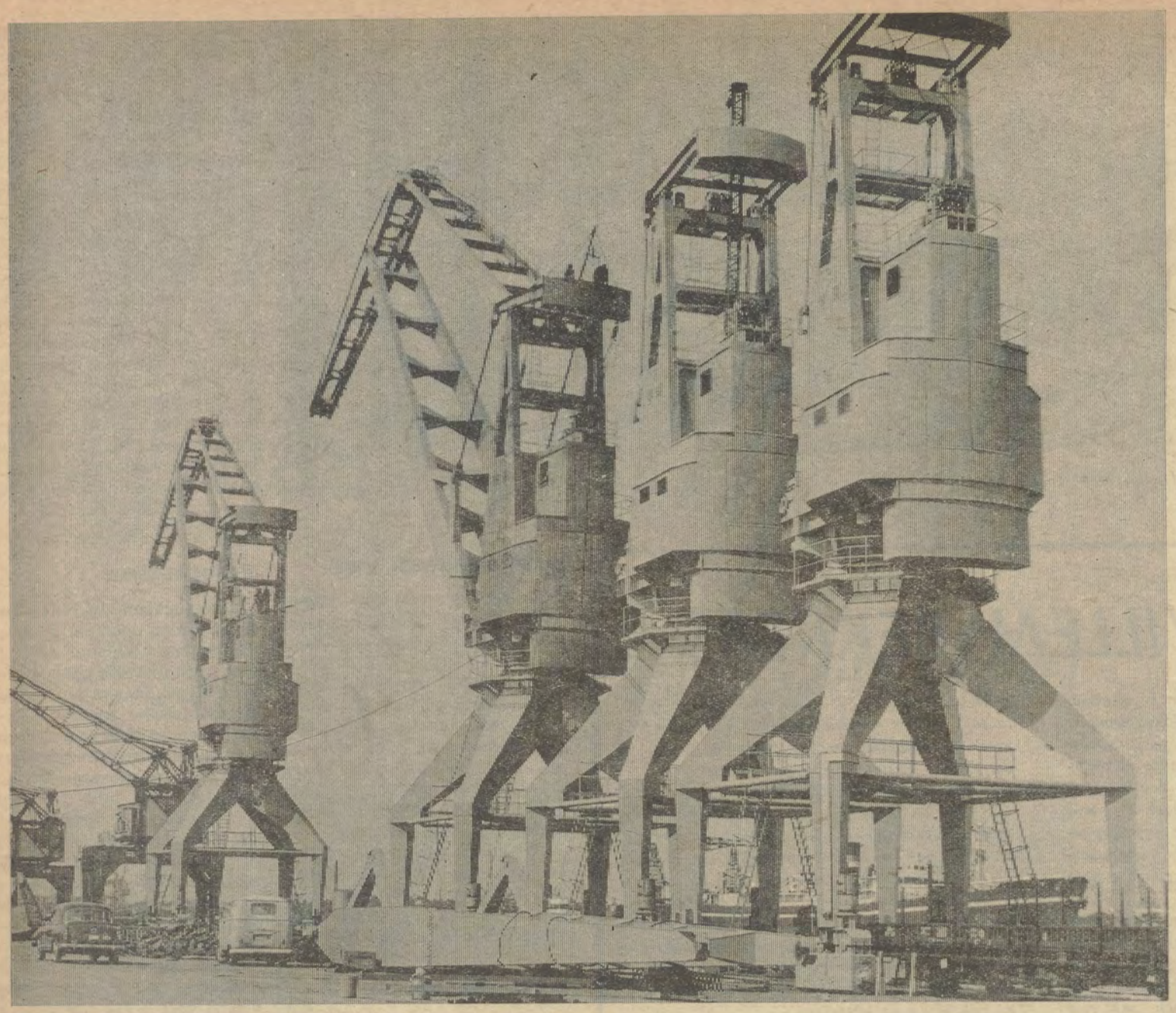

Foto's : Inbel.

Wij in Vlaanderen

vlaams nationaal

POORT VOOR 500

Vaak beseffen wij niet dat Vlaanderen, als deel van de Lage Landen, enorme mogelijkheden bezit door zijn gunstige ligging bij de zee. Hierdoor wordt niet alleen een uitbouw van grote haveninrichtingen mogelijk maar wordt — in de huidige drang van de industrie naar de zee — een enorme kans geboden voor het aantrekken van nijverheidsvestigingen. Na Antwerpen is Gent de tweede haven van ons land en de vierde haven van Benelux. Zoals in het eerste deel van deze reportage beschreven, hebben de Gentenaren steeds gepoogd een goede verbinding met de zee te onderhouden, hebben zij steeds ondernemend en werklustig een grote bedrijvigheid aan de dag gelegd in het kader van de gunstige ligging die de Arteveldestad bood op gebied van verkeer te water. Vandaag doen de Gentenaars dat nog steeds en werken zij — zonder veel gerucht maar standvastig als bijen — verder aan de uitbouw van hun haven.

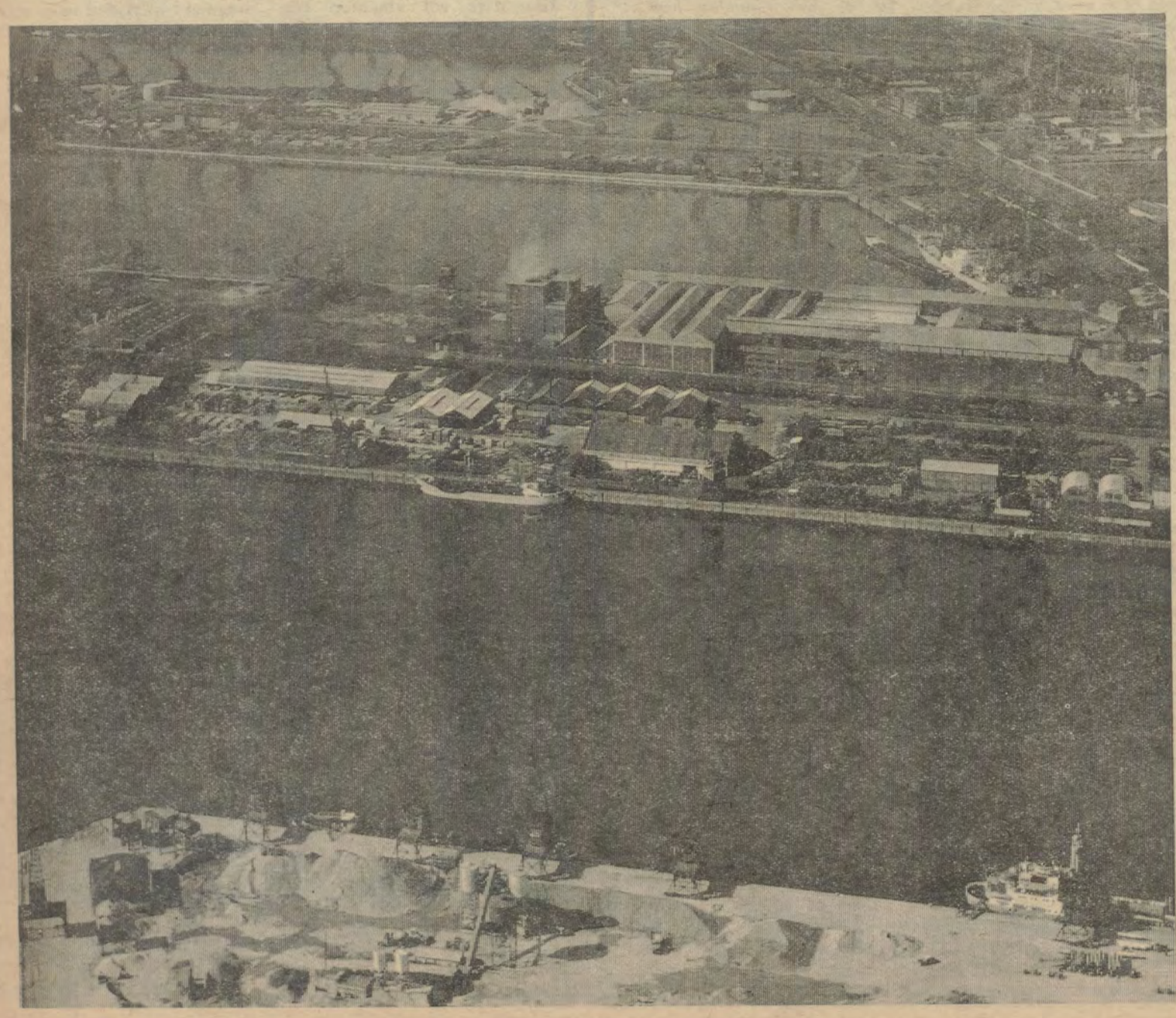

De havenuitrusting te Gent bevat op dit ogenblik 12 km kaaien, 20 km oevers met aanlegsteigers, 17,5 ha loodsen, 65.5 ha open stapelruimte, 150 kranen, 16 laadbruggen, 160 km spoor met rangeerstation, terwijl de wateroppervlakte van de havendokken 122 ha bedraagt.

Intussen worden er steeds maar uitbreidingswerken ondernomen om het vervoer te vergemakkelijken en om de nijverheidsuitbreiding mogelijk te maken. Te Terneuzen wordt een nieuw sluizenkomplek gebouwd met een nieuwe zeevaartsluis ten westen van de huidige Westsluis. De nieuwe inrichting zal een nuttige lengte hebben van 290 m., een breedte van 40 m. en een diepte van 13,5 m. onder de normale waterspiegel van het kanaal. Verder komt er een nieuwe binnenvaartsluis ten oosten van de huidige Westsluis met een nuttige lengte van 260 m., een breedte van 24 m. en een diepte van 4,4 m. onder de normale waterspiegel. Vergelijken wij even deze inrichtingen bij de Zandvlietsluis in de Antwerpse Polder die volgende afmetingen heeft : 500 m. lang, 57 m. breed en 13.5 m. diep en dan zien wij dat Gent toch niet zo'n erg slechte figuur slaat wanneer men weet dat de Antwerpse sluis de grootste ter wereld is.

Ook de toegangsweg naar de haven, namelijk het zeekanaal naar Gent, wordt op Nederlands grondgebied verbreed tot 150 m aan het wateroppervlak en tot een bodembreedte van 72 m. Op het Belgisch gebied bedragen deze afmetingen onderscheidelijk 200 en 102 m.Over de ganse lengte wordt deze zeeweg uitgediept tot 12,5 m. Daarmee wordt de Gentse haven toegankelijk gemaakt voor zeeschepen van 50.000 ton alsmede voor duwkonvooien. Dit is een zeer belangrijke troef voor de Arteveldestad wanneer men bedenkt dat Antwerpen met zeer veel moeilijkheden te kampen heeft om de Schelde bevaarbaar te maken voor schepen van dezelfde tonnemaat en het nog wel even zal aanlopen vooraleer men daar bovenuit zal komen.

• *HINTERLAND*

Aansluitend op het zeekanaal heeft Gent ook een reeks dokken en wordt er gebouwd aan een aantal nieuwe havenkommen. Het voornaamste wordt het « Schepen Siftersdok » met een lengte van 2.400 m., een breedte van 300 m. en een waterhoogte die schommelt tussen 12,5 en 13.5 m. Zij staat in open verbinding met het zeekanaal en verleent toegang voor schepen van 50.000 ton, evenals aan duwkonvooien. Verder nog twee zogeheten « kanaaldokken » aan weerszijden van het zeekanaal die gelijkaardige vaar- en aanlegmogelijkheden zullen bieden. Er wordt verder gewerkt aan de ringvaart die schepen van 2.000 ton duwkonvooien en kleine kustvaarders zal verzetten en die de haven in rechtstreekse verbinding met een wijdgespreid hinterland brengt via Brugse Vaart Leie Schelde en de Henegouwse kanalen.

Gent is ook een Rijnhaven; zij bekleedt zelfs de vierde plaats in de reeks van Rijnhavens. Gelegen op een gelijke

vlaanderen

GENT REKT ZICH NAAR ZEE (2)

000 TONNEMAAT

afstand van deze stroom als Antwerpen onderhoudt zij drukke betrekkingen met de nijverheidsbekkens van West-Duitsland, Saargebied en Elzas-Lotharingen evenals met Zwitserland. De Rijntrafiek is hoofdzakelijk samengesteld uit ertsen, kolen, zand en grint, ook chemische stoffen, kunstmeststoffen, metaalprodukten en -schroot.

Als eindpunt van het zeekanaal en op het knooppunt van verschillende waterwegen naar alle windstreken, is Gent ook een zeer druk binnenscheepvaartcentrum. Naar het noorden is er de hogergenoemde waterweg Gent-Terneuzen, naar het westen krijgt men het kanaal Gent - Brugge Zeebrugge - Oostende, waardoor West-Vlaanderen bediend wordt evenals door de Leie, terwijl naar het zuiden de Bovenschelde een grote rol speelt en ten slotte de Zeeschelde een oostwaartse verbindingsweg vormt. Het traditionele en normale hinterland wordt daarbij gevormd door Zuid-Vlaanderen, Henegouwen en het Franse noorden.

De « kalibrering » van 1.350 tot 2.000 ton van het waterwegennet in ons land is hier eveneens van groot belang. Op gebied van de spoorwegverbindingen is de Gentse haven vrij goed voorzien : alle kaaien worden door sporen bediend, op bepaalde plaatsen zelfs in een vierdubbele rij. Waar de totale lengte der sporen 160 km. bedraagt, daar kan het rangeerstation van de haven 6.000 wagons per dag schiften terwijl het geheel rechtstreeks verbonden is met het rangeerstation van Merelbeke. Een laatste, niet te versmaden faktor voor de haven is het baanvervoer en de baanverbindingen. Het ganse havengebied is op dat stuk modern uitgerust maar het geheel zou enorm gebaat zijn bij een zo spoedig mogelijke verwezenlijking van de E-3 en de voorziene verbindingen Antwerpen-Kust via Zelzate, evenals de kustverbinding via Dendermonde.

• *VERHANDELINGEN*

Reeds vanaf het laatste kwart der negentiende eeuw was de strekking van de Gentse haventrafiek duidelijk : zij omvat hoofdzakelijk massagoederen die 90 t. h. van het totaal der lossingen en 80 t. h. van het totaal der ladingen uitmaken. Waar de inkomende trafiek uit ertsen pyriet, kolen, aardolie, fosfaat, potas hout houtdeeg zand, metaalprodukten en tekstielvezels bestaat, daar omvat de uitgaande vooral ijzer, staal, kunstmeststoffen, chemische produkten, bouwmaterialen en tekstielprodukten. De aard van de trafiek bepaalt de zeevaartbeweging zelf, d.w.z. de verhouding tussen regelmatige lijndiensten en de zogenaamde « wilde vaart » of trampvaart. Waar stukgoederen doorgaans worden verscheept per regelmatige lijndienst die aan vaststaande trajekten gebonden is en zelfs dikwijls slechts een klein gedeelte van de scheepslading uitmaken, zijn de massagoederen gewoonlijk de volledige lading van een schip dat uiteraard geen tussenhavens aandoet en dat zelfs dikwijls geen retourvracht kan meenemen wegens de speciale konstruktie (zoals tankschepen en erstschepen). Het is daarom normaal dat er een zeker gebrek aan evenwicht is tussen lossingen en ladingen in de Gentse haven (zie bijvoorbeeld 1963 met een totaal gewicht aan lossingen van 4 miljoen 718.907 mt. en een gewicht aan ladingen van 2.066.651 mt.).

De samenstelling van de trafiek wijst ook op het industrieel karakter van de Gentse haven, die enerzijds de invoer, uitvoer-, en doorvoerhaven is ten behoeve van de in haar hinterland bestaande nijverheden en anderzijds ook de vestigingsplaats is van talrijke ondernemingen. Gent was een van de eerste steden van het vasteland waar de oprichting van fabrieken het tijdperk van de grootnijverheid inluidde. Reeds van 1760 af ontstonden spinnerijen, weverijen en ververijen van tekstielprodukten, evenals zeepziederijen, zoutziederijen, papierfabrieken en bedrijven die weefgetouwen vervaardigden.

• *NIJVERHEID*

De industriële struktuur van het Gentse streeft een zeker evenwicht na tussen grootnijverheid en middelgrote nijverheid, hetgeen een ekonomische stabilisatiefaktor uitmaakt, aangezien beide nijverheidsgroepen op verschillende wijze door de ekonomische konjunktuur beinvloed worden. Kenschetsend is dat tussen beide wereldoorlogen van de 108 ondernemingen die in Gent werden opgericht, er 65 de haven als vestigingsplaats kozen. De nijverheidstoestand te Gent ging en gaat steeds in stijgende lijn; de tekstielnijverheid en de chemische industriën overheersten in het verleden, van dichtbij gevolgd door de metaalnijverheid, de houtnijverheid en de olieverwerkende industrie. De metaalnijverheid kende nadien en nu nog een gevoelige uitbreiding. Met Sidmar komt er een echte grote metaalindustrie te Gent. Na de tweede wereldoorlog hebben talrijke bestaande nijverheden hun installaties gemoderniseerd of uitgebreid, hoofdzakelijk in de sektoren tekstiel, elektriciteit, chemische produkten, petroleumprodukten, papier. Anderzijds kwamen nieuwe nijverheden tot stand : verpakkingsmateriaal, tekstiel, filtreermiddelen, plastiek, cement en andere bouwmaterialen, scheikundige produkten, non-ferrometalen, elektrische motoren enz. Ten slotte werden definitieve beslissingen getroffen betreffende het oprichten van een nieuwe elektrische centrale, van fabrieken voor de voortbrengst van bouwmaterialen een geintegreerd staalbedrijf, graansilo's, petrochemische bedrijven, een fabriek voor het vervaardigen van luciferhout en automontage.

• *AANTREKKINGSFAKTOREN*

De aantrekkingsfaktoren voor de nijverheidsvestiging in de Gentse haven liggen in de vervoersmogelijkheden, de arbeidsmarkt, de aanwezigheid van drijfkracht en de beschikbaarheid van industrieterreinen. Voor wat betreft de arbeidsmarkt weet men dat Oost-Vlaanderen lange tijd — en nu nog — een provincie was die veel werkloosheid of verdoken werkloosheid kende. Vandaag is het aantal pendelarbeiders er nog steeds zeer groot. In dat verband is de Gentse havenzone zeer belangrijk. De aanwezigheid van een universiteit brengt anderzijds mee dat niet alleen een rekrutering mogelijk is van waardevol direktie- en kaderpersoneel voor de industriën, maar dat eveneens een interessante wetenschappelijke medewerking tot stand wordt gebracht door studies, opzoekingen en proefnemingen in de gespecialiseerde laboratoria en seminaries.

Wat de industrieterreinen betreft, deze omvatten de gronden die rond de havendokken en langsheen de linkeroever van het zeekanaal gelegen zijn, terwijl anderzijds de gronden langsheen de rechteroever in volle ontginning zijn en de industrie in volle uitbouw. Deze terreinen zijn volledig bouwrijp en bieden dus water, gas en elektriciteit, afkomstig van de drie grote centrales die in het gebied gelegen zijn.

De verruimingswerken aan het zeekanaal gaan gepaard met de aanleg van een industriezone die tot een van de opmerkelijkste in het land behoort.

Zij strekt zich uit tussen het eigenlijke havengebied en de gemeente Zelzate, over een lengte van ongeveer 10 km. en een breedte van minimum 1000 m. Aldus worden niet minder dan 1.600 ha bestemd voor de vestiging van nieuwe nijverheden welke dan ook niet op zich hebben laten wachten.

Denken wij slechts aan enkele « groten » als Sidmar, de centrale Ebes en John Mansville.

Naast de industriezone wordt een baan van 35 m. breedte in twee rijstroken aangelegd, die langs het zuidelijke uiteinde in verbinding staat met het havenkompleks, de stad zelf en een aftakking van de ontworpen autosnelweg E-3 en het uiteinde in het noorden, dat bij de gemeente Zelzate verbinding geeft o.m. met de voorziene autoweg Antwerpen-zeekust. Intussen heeft men ook niet vergeten de nodige groenzones te voorzien evenals terreinen waar aan huisvesting kan gedacht worden.

Anderzijds heeft men ook de nieuwe industriezone langsheen de Ringvaart, aansluitend aan de zone van de linkerkanaaloever. De breedte schommelt van 300 tot 350 m. Zij is bestemd voor bedrijven die hoofdzakelijk zijn aangewezen op het vervoer per binnenschip, spoorweg en baan. Aldus komen 200 tot 250 ha industriegronden beschikbaar.

De nijverheidsgronden zijn deels privé-eigendom, deels in het bezit van de publieke sektor. De eersten worden verworven ingevolge gewone kommerciële overeenkomsten tussen privé-verkopers en de belanghebbende firma's terwijl de tweede onder de vorm van concessies op zeer lange termijn en tegen voordelige prijs ter beschikking worden gesteld, waarbij aan de gebruikers alle mogelijke waarborgen geboden worden en deze terreinen ook het voorwerp kunnen uitmaken van verkoopkontrakten tegen gunstige voorwaarden.

• *WAT DOEN WIJ ?*

De Volksunie heeft steeds een open oog en een grote bekommernis gehad voor wat betreft de Vlaamse havenpolitiek. Ook voor Gent is dit het geval. De Gentse V.U.-volksvertegenwoordiger Dr Leo Wouters bracht onlangs — tijdens de behandeling van de begroting — deze bekommernis om de welvaart van zijn stad nog tot uiting, toen hij kwam pleiten voor de grondige aanpak van verschillende problemen die zich in verband met de Gentse havenzone voordoen. Hij brak daar een lans voor de onmiddellijke afwerking van de Ringvaart, van de verschillende verbindingswegen en de infrastruktuur in het algemeen. Hij hekelde in dit verband de slakkegang die aan de dag wordt gelegd bij de kalibreringswerken aan vaarten

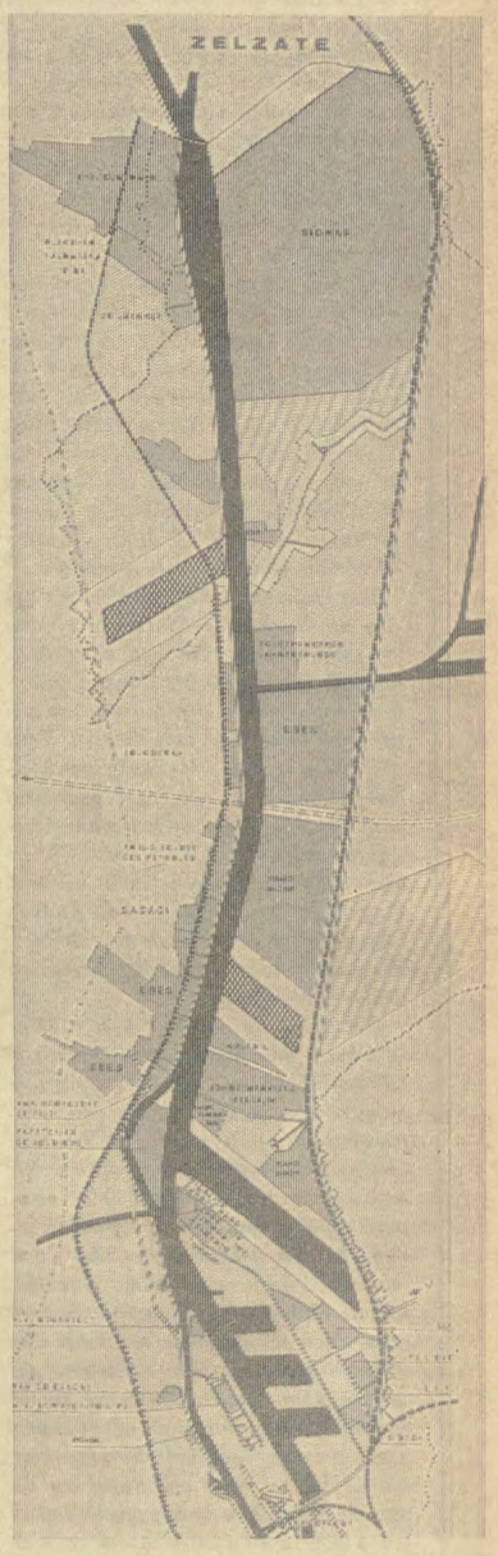

en kanalen, bruggen en sluizen. Zo ook verwees hij naar de ellendige vertraging die de E-3 en de autoweg Antwerpen-kust ondervinden, nochtans van levensbelang voor de volledige uitbouw van de industriezones, maar dat ten voordele van de Route de Wallonie wordt verkwanseld.

De Gentenaren hebben in het verleden steeds gepoogd de uitweg naar de zee veilig te houden. Zij staan vandaag voor het perspektief van een grote welvaart en een nieuwe bloei die deze van het verleden waarschijnlijk ver zal overtreffen. Door de uitbreiding van de haven en de rijpmaking van de industrieterreinen wordt een oplossing geboden aan vele moeilijkheden en vraagstukken die zich in het verleden gesteld hebben zo op het gebied van de werkverschaffing als deze van de ekonomische ontwikkeling. De totale uitbating van de mogelijkheden die Vlaanderen heeft op het gebied van de havenbedrijvigheid is een zaak die in gemeenschappelijke Vlaamse handen moet liggen. Wanneer samen kan gezocht worden naar de beste oplossing voor de moeilijkheden, wanneer met samenbundeling van alle Vlaamse krachten ieder gebied dat mogelijkheden heeft tot een voorspoedige uitbouw, de taken verdeeld worden naar ieders vermogen dan heeft gans Vlaanderen ontegensprekelijk een schitterende toekomst voor zich. Het federalisme dat wij voorstaan, biedt de kans om tot een dergelijke bundeling van krachten te komen waarbij het tevens tot een gemeenschappelijk ondernemen met Nederland kan gebracht worden.

Staf De Lie.

PAROCHIE

Ze heet de parochie der armen, of eenvoudigweg 't kwartier. De huizen zijn er van een niet te bepalen ouderdom, sommige hangen reeds eeuwen met uitvallende stenen tegen elkaar. Andere hebben het opgegeven te hangen en worden uit de rij geslagen. Het gaat niet moeilijk. Men bouwt er een omheining van planken omheen en slaat de muren onder het huis uit. De rest volgt vanzelf, vlug renderend. Het steenstof blijft weken op de binnenkoertjes hangen. De mensen en de geraniums worden er grijs van. Nadien wordt het gat volgestampt met gierig berekende plaatsruimte waar kinderen, grijze gezinnen, ouderlingen, gescheiden vrouwen en nooit getrouwde mannen huur betalen en bij elkaar slapen. Schadeloos.

Soms wordt het gat enkel maar vol as gekapt; dan is het een parking voor hen die in de naburige havengebouwen werken. In de dag krassen de kinderen « zot » op de auto's.

Het bevreemdt de wandelaar, vaak aan een huis twee deuren te vinden en geen venster. De ene deur leidt naar de hoger gelegen kamers, de andere naar wat in betere buurten een tuin is, maar hier volgebouwd werd met wanordelijk, krochterig naast elkaar staande huisjes. Ze gaan een eind de hoogte in en benemen keierige koertjes elk licht. Steenstof blijft hier tijdeloos hangen. Zo'n binnenbouwsels heten « gangen ». André's vriend heeft een mooie torenkamer, hoog in een eeuwenoude, toeristisch geklasseerde gang.

Het kafee op de hoek heet « Hier is 't beter dan hiernaast ». Ernaast is het politiebureau van de wijk, er hangt een rode lantaren en een elektrische klok op de gevel. Het was nog vroeg op de avond toen André en zijn mooie, blonde meisje Shirly er door twee agenten naar binnen geleid werden. Ze moesten wachten. En werd tweemaal onverstaanbaar getelefoneerd. Shirly's haren lagen verwarrend door elkaar, haar make-up was dooreen gevreven, haar beenderig gezicht was moe en vol zenuwen. De de kommissaris vervangende agent vroeg hun namen. Zonder kommentaar klopte hij ze hard en nijdig op de machine. Het kan hem geen bal schelen wie ze waren en waarom ze hier waren. Hij deed wat hij moest doen en duidelijk tegen zijn zin. Liever was hij blijven lezen in het gele boekje voor hem. Hij had het opengespreid in zijn pet gelegd. Toen Shirly begon te rillen en het ook voor de kaartspelende agenten duidelijk was dat ze koorts had, kreeg ze een gore soldatendeken omgeslagen. André deed het woord, ook nadien toen ze, wanneer de kommissaris eindelijk aankwam, in diens kantoor voor de grote tafel moesten gaan zitten. Er hing een foto van de koning en een stadsplan tegen de muur. Een bolspeldje prikte erin, daar woonde de kommissaris. De kachel brandde luid en hard. De kommissaris trok het zich allemaal niet aan. Zonder iets te zeggen schreef hij op wat André hem vertelde. André deed zijn best om kalm te zijn en alles duidelijk, kort, kronologisch te vertellen, zonder zenuwen, gewoon, onverschillig als een dagbladartikel.

Met een vaag lachje en lieve gebaren tussenin, probeerde hij Shirly gerust te stellen. Zij glimlachte terug naar hem, ziek. « De torenkamer in de gang is van mijn vriend », zei André, « hij is in het leger nu, ergens in Duitsland, Kassel om precies te zijn. Ik huur de kamer nu. Ik ga er vaak heen om te tekenen. Het licht is er ongewoon helder en de daken zijn mooi. Soms komt Shirly met me mee ». Dat van het licht en de daken begreep de kommissaris niet, over Shirly dacht hij vieze dingen en keek naar haar. Hoe vies ze wel was. Maar hij zweeg tenminste en ze waren er hem dankbaar voor. « Deze middag na het eten in een vreemd restaurant kreeg Shirly plots pijn. Het gebeurt wel eens meer, de lever. Ik stelde voor om naar de torenkamer te gaan. Daar kon ze rustig liggen in de warmte en ik vind het fijn haar te tekenen wanneer ze slaapt. Toen we halfweg de trap waren opende een vreemde, oude vrouw plots een deur en begon ons toe te schreeuwen ».

De vrouw had een geel gezicht, waarmee ze riep en huilde en grimassen trok. André kon in haar grauwe kamer kijken. Bij de kachel zat een knekelhuis van een mannetje met zijn voeten in de oven. Hij maakte stomme gebaren van instemming naar het kijfende dier dat zijn vrouw was. Andere deuren werden opengegooid en nieuwe mummies begonnen te roepen. « Slet » naar Shirly en dat ze de zedenpolitie gingen roepen naar André. De hele gang hing vol gekrijs. De ellende maakte Shirly nog zieker. André probeerde te vertellen dat de kamer nu de zijne was. Niemand liet hem spreken. Met hun rimpelhanden duwden ze hem naar beneden. Plots riep hij luid dat ze zich met hun eigen vuile geesten moesten bemoeien, hij drukte de geïmmobiliseerde Shirly tegen zich aan en wilde verder de trap opstappen. De oude man bij de kachel zag nu duidelijk een kans om nog eenmaal zijn viriliteit te bewijzen. Hij stond op, vaagde met zijn mouw het kwijl van zijn kin, ademde zich groot, hief zijn rieten zetel op en schreeuwde indrukwekkend : « Pas op, ik donder ze de trap af ».

« Ik drukte mij tegen de stenen muur van het wenteltrapje. De oude man stormde vooruit, maar de kamerdeur was te laag voor de opgeheven zetel. Hij stuikte voorover en kwam op ons aangewiekt. Ik had juist de tijd om hem door te laten en Shirly weg te trekken. Vier treden lager raakte zijn hoofd voor de eerste maal de treden. Met zijn rug vloog hij tegen de muur. Omdat de trap een wenteltrap was verloren wij hem uit het oog. Nog enkele tellen hoorden wij gestommel en geschreeuw. We konden ongehinderd naar boven. Ik had net een nieuw tekenblad opgespeten toen we de ambulance hoorden en uw agenten aanbelden ».

Nic.

haar eigen WIJsje

vlaams nationaal

Vandaag is het zaterdag. Een heerlijke zonnige zaterdag, zoals we er nog slechts bitter weinig zullen kennen, vrees ik. Het is eveneens een zaterdag waar ik al weken naar heb uitgekeken. « De eerste zonnige zaterdag die nu komt », dacht ik, « ga ik het er eens lekker van nemen en eens zalig wandelen in die heerlijk geurende dennebossen hier ». En kijk, die zaterdag is nu gekomen, en in plaats van eens goed de dag te plukken zoals ik mij had voorgenomen, zit ik nu binnen te piekeren om een onderwerp te vinden waarover ik u deze week weer eens iets kan vertellen.

Ik zit hier nu al ongeveer een uur te denken tot ik suf ben geworden en ik ben uiteindelijk tot één konkluzie gekomen : deze week schrijf ik géén wijsje ! Waarom zou ik u gaan vervelen met mijn heimwee naar de zuivere dennebossen, als u waarschijnlijk toch niets wil weten van al mijn perikelen, omdat ze u geen greintje kunnen schelen ? Waarom zou ik u gaan vervelen met mijn huishoudelijke moeilijkheden, als die u toch steenkoud laten omdat u er nu eenmaal niets kan aan veranderen ?

En ik kan u wel vertellen dat het zeer moeilijk is hier binnen te blijven zitten om een artikeltje te schrijven als de zon voor één keer eens uitnodigend wenkt en de vogeltjes vrolijk en

zelfs wulps aan het fluiten zijn. In mijn vroegere artikeltjes heb ik u al wel verteld dat wij hier naar de buiten zijn komen wonen omdat wij de stad goed zat waren en eindelijk eens wat anders wilden zien dan alleen maar lompe en grijze huizenblokken. Goed, wij kwamen hier en zagen wél bomen, geen huizen meer. Kunt u zich voorstellen hoe heerlijk vrij wij ons voelden ? Als u ooit de grote trek van de stad naar de verder afgelegen « ontwikkelingsgebieden » hebt meegemaakt, dan weet u waarschijnlijk zeer goed wat ik bedoel. De eerste zomer toen wij hier woonden, hebben wij dan ook honderd percent van deze nieuw verworven vrijheid genoten. Uren lang konden wij op een vrije namiddag door de vrije natuur dwalen en genieten van de frisse lucht, zoals alleen mensen die hun hele leven niets anders dan de zogenaamde bezoedelde lucht inademen, dat kunnen. Urenlang konden wij op zoek gaan naar een eekhoorntje dat verschrikt de wijk nam wanneer het ons in de gaten kreeg. Maar wij hadden het gezien en dat was de hoofdzaak !

Nu gaat dat helemaal niet meer. Onze wandelingen zullen hoe langer hoe korter worden, want vóór korte tijd waren ze werkelijk zéér lang. Weet u wat die dwaze en pretentieuze stadsbewoners hebben aangedurfd? Ze hebben het mooie bos voor onze deur veranderd in een troosteloos bouwterrein. In plaats van de eekhoorntjes die ons vroeger elke morgen kwamen begroeten — en hier overdrijf ik absoluut niet, want ze komen zelfs tot aan het raam om eten te halen — zien we nu niets anders dan lelijke vrachtwagens en onbehouwen graafmachines.

En dan zou u willen dat ik al dat onrecht vergeet om hier een Wijsje te gaan zitten pennen ? Ik zou het niet kunnen !

Daar komt nog bij dat ik thuis zo veel werk te doen heb, dat ik vrees er nooit meer uit te geraken. Gisteren heb ik van mijn heer en meester al de toelating gekregen om voor een keer eens niet te koken, « maar laat dat asjeblief géén gewoonte worden » voegde hij er vermanend aan toe. En ik heb vandaag helemàal geen zin om aan het kokerellen te slaan, maar ik durf het hem echt niet te vertellen... Zodra ik ook maar even mijn gedachten laat afdwalen, krijk ik vizoenen van paraderende bloemkolen, tomaten, worteltjes, asperges, erwten en noem maar op, die onder leiding van een keurig ingebonden kookboek door een even keurig onderhouden bos stappen. Voeg daar nog aan toe dat ik boven — op een plaatsje dat ik angstvallig geheim houd voor mijn grote en strenge baas — een hele stapel sokken heb liggen, die mij met angstig-grote en holle ogen aankijken telkens wanneer ik de kast opentrek en die slechts vragen om eindelijk weer héle sokken te worden. En als er iets is dat ik werkelijk tegen mijn zin doe, dan is dat wel sokken stoppen. Ik zou ook wel eens een weekend, nee, een zaterdag is al meer dan genoeg, willen doorbrengen in zalig nietsdoen... Die starende en verwijtende sokken stappen ook al mee op in de optocht van de groenten die ik wel zou kunnen maar helemaal niet wil klaarmaken, en zij zorgen er wel voor dat de inspiratie voor een artiekeltje deze week ver te zoeken blijft. Kunt u zich iets ergers voorstellen dan wel van goeie wil te zijn, maar door allerhande omstandigheden verhinderd te worden je goede voornemens tot uitvoer te brengen ? Nu, dan weet u waarschijnlijk wel hoe ik mij op dit ogenblik voel.

Trouwens, waarover zou ik u kunnen vertellen ? Interesseert het u soms dat ik nog een stapel hemden te strijken heb ? Wordt u razend nieuwsgierig om de reaktie van mijn echtgenoot-lief te vernemen wanneer hij konstateert dat het huis het deze week met een oppervlakkige schoonmaakbeurt zal moeten stellen ?

Nee, daar ben ik zeker van. En daarom zal u deze week van mij géén wijsje krijgen. Ik ga de optocht volgen van de groenten. Ik ga deze namiddag wandelen in dat gedeelte dat nog overblijft van onze eens zo heerlijke en gezonde bossen. En intussen zal ik nadenken wat ik in 's hemelsnaam moet klaarmaken om de honger van mijn veelvraat te stillen. Misschien kom ik wel op een idee als ik die groentenparade in levende lijve ontmoet. En als ik dan thuiskom en ik heb gegeten en afgewassen, dan ben ik waarschijnlijk te moe om nog recht te staan, en dan kan ik lekker sokken stoppen, zodat die tijd ook weer niet verloren is. De hemden en de schoonmaak zal ik dan maar laten liggen...

Ik beloof u plechtig dat ik zal zorgen een volgende keer over wat meer wilskracht te beschikken. Desnoods ga ik er een beetje lenen, maar zodra ik het goede zomerse weer wat beter gewoon ben, hoort u weer normale nonsens van uw

free beck

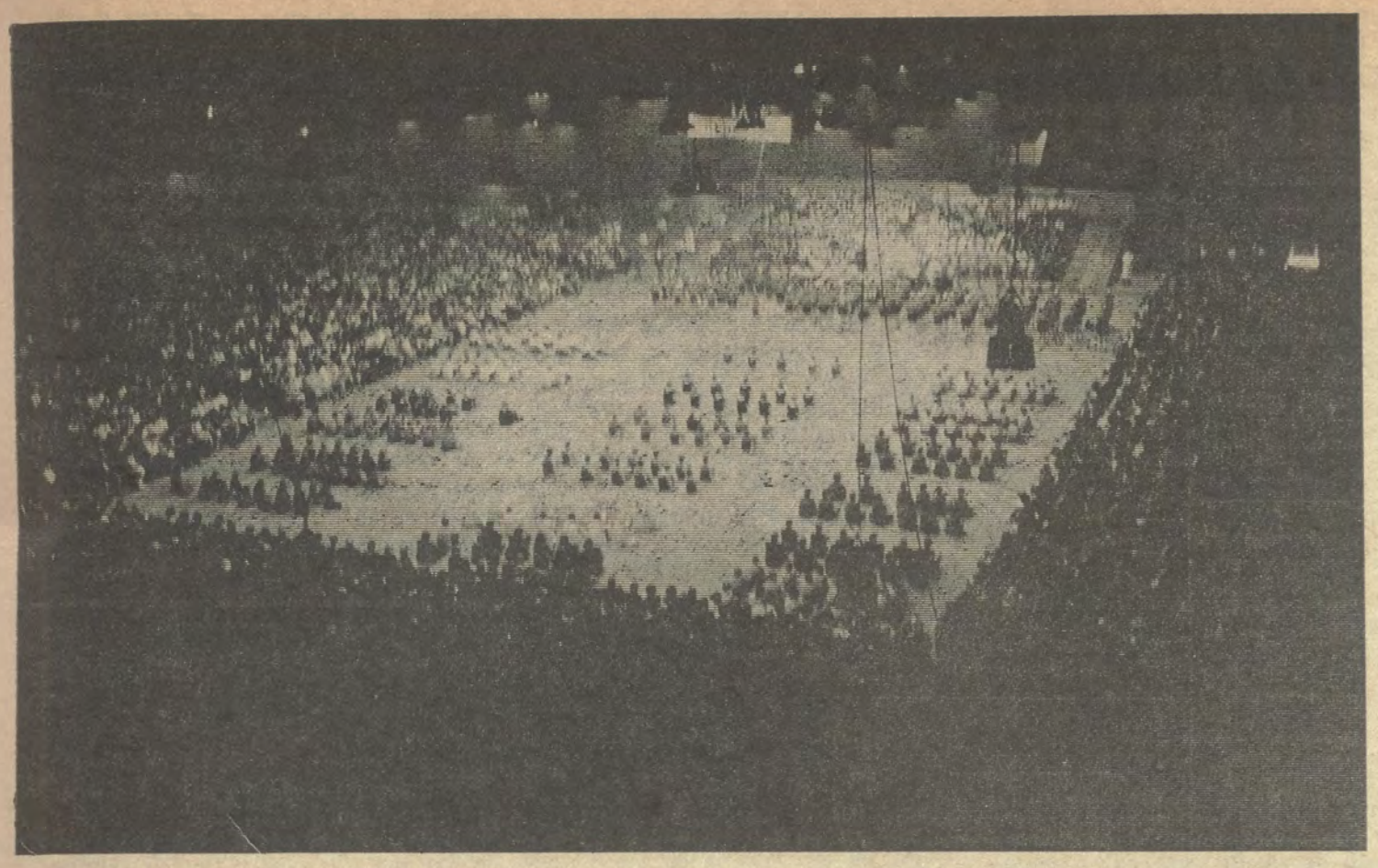

Dit jaar een Zangfeest met een nooit-geziene laaiende geestdrift.

ALICIA RYMOWICZ

Over het werk van de schilderes Alicia Rymowicz zijn de meningen doorgaans verdeeld. Men verwijt haar werk meestal dat het te veel doet denken aan prentkaarten of kleurrijke affiches, dat het goedkoop is en ietwat commercieel om echte kunst te zijn. Over het begrip kunst is eindeloos te polemizeren, en het is niet zo, dat een werk problematisch moet zijn of dramatische elementen bevatten om van het weelderig bloeiende dilettantisme onderscheiden te kunnen worden.
Het oeuvre van Alicia Rymowiczs is helemaal niet problematisch, doch het beheerst een stijl die innigheid en vreugde meedeelt. Bloemen vormen het meest voorkomende en centrale tema. Een typisch vrouwelijk onderwerp dat inderdaad tot goedkope effecten kan leiden, doch dat bij deze kunstenares de kans niet krijgt sentimenteel of banaal te worden.

Alicia Rymowicz is van Russische afkomst. Zij bracht een deel van haar jeugd door in het toenmalige Rusland der Tsaren, waar zij in Kazan geboren werd. Toen de bloedige revolutie uitbrak, bleek het veiliger voor haar familie uit te wijken naar China, waar zij gedurende enkele jaren bleef om tenslotte naar Genève af te reizen om daar tekenlessen te gaan volgen. Een beurs stelde haar in staat naar Frankrijk te gaan en toen ze omstreeks 30 in Antwerpen kwam, besloot ze er te blijven. Ze volgde hier lessen onder leiding van baron Opsomer.

De bloemen die ze op doek brengt, worden stuk voor stuk geschilderd met een open hart en een drang naar schoonheid en vreugde. Het leven is voor haar niet steeds over rozen gegaan en juist daarom misschien, wil ze zich omhullen met een pracht van kleuren, die stralen en zingen, die soms onwezenlijk aandoen en een irreële, Oosterse wereld oproepen. Haar werk bezit inderdaad een onverklaarbare Oosterse sereniteit, een samenvloeien van een gesluierde glimlach en een Franse elegantie. Deze twee eigenschappen treffen we bestendig aan, als een parfum hangt deze tederheid over elk doek. De bloemen bekoren door hun sprankeling van kleuren, die hevig en pastel-licht contrasteren tegen een witte of doorschijnende achtergrond die een indruk van koelte nalaat. Rood, geel en groen zijn de hoofdtonen, die steeds van een warme bezieldheid getuigen, van een eerlijk temperament.

Door dit zoeken naar de warmte van het dagelijkse leven, door de spontane oprechtheid ook van dit werk, tevens door een zekere kleurverwantschap, doet het soms denken aan Rik Wouters, de kleur-intimist, die zo sfeervol de huiselijkheid kon weergeven.

Alicia Rymowicz schildert met een innerlijke kracht, waarmee zij doorheen een laag van realiteit die ons dagelijks omringt, de poetische schoonheid van het eenvoudige tracht te achterhalen.

De natuur voor haar dat zijn bomen en bloemen, een natuur die zij voor ons omzet in een gezang van licht en stralende kleuren.

Alicia Rymowicz schildert ook landschappen en naakten. Gewoonlijk gebruikt ze daarvoor een ander medium : het akwarel. Hierin valt nog duidelijker de zachte en milde kleurintonatie op, doch tevens is het een precieze weergave van haar technische bekwaamheid. Dit wil hoegenaamd niet zeggen, dat zij academisch schildert. Het tegendeel is waar. Alicia Rymowicz is zeer beheerst en sober en weet de meest spontane inspiratie toch bestudeerd en nauwgezet weer te geven. Nergens doet zij de natuur of het natuurlijke geweld aan, of gebruikt ze de kleuren te nadrukkelijk zodat het geheel zou geschaad worden. Zij eerbiedigt de plastische vormschoonheid en de rijke waarde van elke kleur.

Haar naaktstudies zijn warm en zuiver. Ook dit tema beheerst zij met een perfecte intuïtie. Deze akwarellen munten uit door een directe zeggingskracht en een boeiende dialoog.

De landschappen zijn van tweeërlei oorsprong : vooreerst de ontelbare jeugd- en reisindrukken, ten tweede een bezielde weergave van Antwerpen, de Schelde, de haven.

Een onderwerp dat met liefde geschilderd wordt, verklaarbaar door het feit dat deze kunstenares zich definitief in de metropool gevestigd heeft in een flat aan de Jan van Ryswycklaan, waar haar apartement vol hangt met de meest kleurrijke composities.

Naast verscheidene tentoonstellingen in het binnenland, hield zij een opgemerkte expositie enkele jaren geleden te New York met verschillende Belgische kunstenaressen. Haar werk zal ook kortelings in Zwitserland tentoon gesteld worden, waar het bij verzamelaars ongetwijfeld een grote belangstelling zal hebben. Nog zopas was het werk van Alicia Rymowicz te zien in de zaal Laterna op de Grote Markt te Herentals.

Alicia Rymowicz heeft sinds een 10-tal jaren onze nationaliteit verworven, en terwijl ze met een hoofd vol herinneringen aan het Moskou denkt, houdt zij haar hart bij Vlaanderen, dat stukje vechtende grond, dat evenals het Russische volk, veel geleden heeft door verdrukking.

Guy van Hoof.

TONEEL TE BRUSSEL

K.V.S.

Als voorlaatste stuk van het seizoen krijgen we een reprise van « De dood van een handelsreiziger » van Arthur Miller, waarin deze beroemde Amerikaanse auteur de laatste vierentwintig uren uit het leven van een handelsvertegenwoordiger ontleedt De gebeurtenissen in deze vierentwintig uren worden doorweven met terugblikken op zijn leven, die als een vertraagde film voor zijn geest verschijnen, zonder de aktie te breken, en een meesterlijke aaneenschakeling vormen die het geheel tot een sterk dramatisch spel verheffen. De illuzie van deze eenzame figuur, die zich vastklampt aan een droom — meer te schijnen dan hij werkelijk is — die ver boven zijn bereik en buiten zijn mogelijkheden ligt, en die deze illuzie aan zijn twee zoons heeft meegegeven om er tenslotte twee nieuwe mislukkelingen van te maken, is een pijnlijk geval en een merkwaardige idee, die op een verbluffende manier werden samengebald.

Bert Struys hebben we de laatste tijd maar zelden op het toneel gezien en meestal in rollen die hem niet bijster passen. Wanneer hij echter belangrijk werk krijgt, laat hij zich langs zijn beste zijde kennen. Hij speelt deze handelsvertegenwoordiger als een groot akteur — volgens het past : opsnijdend, belabberd, verdwaasd, gelaten, maar steeds met diep gevoel — zoals slechts zeer weinigen hem dit zullen nadoen.

In de verdere bezetting vermelden we graag Helene Van Herck, als gast, in de rol van zijn vrouw, op zichzelf door haar lijdzaamheid en haar medevoelen een grootse figuur, en Rik Andries als Biff, een van zijn zoons, die het hoofd tracht koel te houden : deze jonge kracht bezit kruim en talent in overvloed, er kan in de toekomst gerust op hem gebouwd worden.

BEURSSCHOUWBURG

Het « Teater Antigone » uit Kortrijk en « Toneel Vandaag » hebben een gelukkig initiatief genomen, nl. de opvoering van « De kleine Meneer Nagel » van Herman Moers, als ko-produktie te geven. De laatste jaren hebben we talrijke van dez nieuwe, kleine teatergroepen aan het werk gezien : het werden steeds moedige, dikwijls goede, maar ook al te vaak minder geslaagde voorstellingen.

Het grote euvel ligt gewoonlijk hierin dat elke groep slechts een paar spelers ter zit die een stuk kunnen schragen : het is een versnippering van de goede krachten. Zelfs in deze ko-produktie is dit nog merkbaar. (Dit geldt trouwens ook voor — en in betrekking tot — onze drie officiële schouwburgen !)

« De kleine Meneer Nagel » zou men evengoed als titel het bekende « Homo homini lupus » (de mens is een wolf voor zijn medemens) kunnen geven. De auteur plaatst zijn werk op een algemeen plan; zijn stuk is hard, onmeedogend, wreed, er worden harde meppen uitgedeeld; hij toont de mens-wolf in al zijn lelijke glorie, en heeft de feiten onbarmhartig gekristalliseerd in enkele rake taferelen, soms heel korte, soms slechts een paar woorden, maar ook in hoog oplopende ruzies, waarin alle fatsoen overboord wordt gegooid en het ware gelaat getoond « chasser le naturel, il revient au galop ! » zou de Fransman zeggen. De « kleine man » komt er gelouterd uit, waarmee de schrijver zijn geloof in de mensheid wil bewaren.

Walter Cornelis is de kleine meneer Nagel : zielig, schrijnend en navrant, maar fascinerend ! Zijn kreatie hebben we zeer bewonderd. Zijn tegenspelers : Oswald Maes, Luce Premer en Kris Yserbijt zijn op de hoogte van hun personage en geven zich ten volle.

De laatste voorstelling van dit seizoen in de Beursschouwburg is zeer geslaagd.

J.V.

FONOPLATEN

BUXTEHUDE OP EEN HISTORISCH ORGEL

Met Buxtehude is het een eigenaardig geval : veel meer dan geboorte- en sterfdatum (1637-1672) weet men niet over zijn leven, en waarschijnlijk ging het grootste deel van zijn werk verloren.

Toch gaat het om de grootste meester van gewijde muziek tussen Schütz en Bach en om de leidende figuur van de Noordduitse orgelschool. Figuur door wie de jonge Bach zo gefascineerd was, dat hij niet minder dan drie maanden te Lübeck bleef, alhoewel zijn meesters in het verre Arnstadt hem slechts beperkt verlof hadden gegeven.

In Lübeck was het Buxtehude (de Deen) die de « avondmuziek » in de Mariakerk inrichtte, welke beroemdheid verwierf tot ver buiten de stad.

Van deze barokreus verscheen een plaat met uitgekozen orgelstukken, gespeeld door Jorgen Ernst Hansen op het enig mooie historische orgel van de kerk van de Verlosser te Kopenhagen.

Het delikate werk een keuze te maken, werd o.i. zeer gelukkig volbracht : men krijgt een volledig overzicht van de kunst van Buxtehude in al haar uitingen. Zo wisselen majestatische fuga's af met innige koralen, terwijl een wondermooi Passacaglia, een breed uitgewerkt Magnificat en een tot de Renaissance opklimmende Canzonetta het beeld voltooien.

Over opname en uitvoering niets dan lof; wie van orgelmuziek houdt zal hier zijn gading vinden ! En ook voor hen die de onuitputtelijke rijkdom van het orgel nog niet hebben ontdekt, lijkt ons deze plaat een geschikte inleiding om er vertrouwd mede te geraken.

Hoewel een duurdere uitgave (Cycnus-Philips nr 60 CS 538) is ze h ar prijs zeker waard.

WAGNER-CONCERT

Hier een goedkope uitgave door N.V. Family (Kesselstr. 14, Brussel 3 en Nieuwe Gaanderij, Antwerpen) van een selectie symfonische muziek uit de opera's van Richard Wagner.

Meer en meer komt men er inderdaad toe uit het volumineus werk van de grote romantieker een keuze te doen Het is wel zo, dat niet alles op een even hoog peil staat en daarom lijkt een verantwoorde keuze een goede oplossing.

Onder leiding van Carl Bamberger brengt het Frankfurter Opernhaus und Museumorchester stukken uit Tannhäuser (Venusberg), Parsifal (Goede Vrijdagstover), Tristan und Isolde (Voorspel en liefdesdood) en Siegfried (Waldleben).

Het zijn alle stukken met trage beweging, dromerig en mistiek. Wat de opname betreft moeten we sommige gedeelten een gebrek aan helderheid verwijten terwijl de uitvoering zelf kan voldoen.

De prijs voor deze plaat (nr. MMS 2093) bedraagt 168 fr.terwijl we herinneren aan het feit dat bij aankoop van twee platen men de tweede slechts 84 fr. betaalt.

Stef.

BUITENLANDSE LETTERKUNDE NA 1945

In de pocket van de Aula-reeks « Buitenlandse letterkunde na 1945 » wordt een overzicht gegeven van de naoorlogse literatuur in Frankrijk, Duitsland, Engeland, Spanje en Italië. Ieder deel is geschreven door een ter zake bevoegd auteur : voor de Franse literatuur is het prof. dr. J. Tans, voor de Duitse H. Wielek, voor de Engelse Richard L. Drain, voor de Spaanse prof. dr. G.J. Geers en tenslotte voor de Italiaanse dr. Cath. Ypes.

Prof. J. Tans, die het opstel over de Franse literatuur schreef, is hoogleraar in de moderne Franse letterkunde te Groningen. De lezers van « Kultuurleven » kennen hem tevens als een gewetensvol en nauwgezet kriticus. Hij schreef verscheidene studies o.m. over Racine, Bossuet en Anouilh.

Zijn studie lijkt me — de beknoptheid in acht genomen — samen met die over de Engelse literatuur de meest geslaagde uit de hele bundel. Na een korte schets van de naoorlogse ontwikkeling, van existentiële roman en engagement tot « nouveau roman » geeft de auteur een « waaier van namen en mogelijkheden » in een tiental bladzijden. Wie enigszins vertrouwd is met de moderne Franse literatuur kent de meeste ervan : voor een definitieve plaats en oordeel is zoals de auteur zegt, een grotere afstand nodig die het gevaar voor een verkeerd perspektief verkleint. Hij waagt het er echter op met een paar namen en die zijn o.i. tamelijk juist gekozen : Hervé Barzin, Françoise Mallet-Joris, Alfred Kern, Lucien Rebatet, Peyrefitte e.a. Uit de lange reeks hadden wij gaarne nog een Roger Nimier naar voren gehaald, naast een Jean Cayrol.

Een kort hoofdstuk over toneel en een bibliografie sluiten dit opstel af.

Over het stuk van Wielek kunnen wij niet erg entoesiast zijn. Vooreerst is daar het al te begrenzende tot het staatkundige romp-Duitsland van nu. Wij geloven niet in een aparte Oostenrijkse, Zwitserse, West- en Oostduitse literatuur, bij alle verschillen die men terecht of ten onrechte denkt te kunnen aanwijzen. Taal- en kultuurgemeenschap zijn ondeelbaar, ook als men dat in het Noorden nog niet schijnt te weten. Daarenboven is het stuk in een dergelijke pamfletstijl geschreven en van een dergelijke eenzijdigheid, dat het onbruikbaar is als overzicht over de moderne Duitse literatuur. Wanneer ik dan toch een pamflet wil lezen, dan neem ik liever Schonauers werk : dan weet ik ten minste waar ik aan toe ben !

Geen Tügel, geen Böhme, geen Helsing of von Heiseler, geen Stefan Andres, Elisabeth Langgässer, Edzard Schaper, J.M. Bauer enz. Over Jüngers werk niets. Von Salomons « Fragebogen », dat een der belangrijkste werken is na 1945, krijgt een absoluut-eenzijdige en denigrerende beoordeling. Op pagina 119 vermeldt hij Horst Lange als criticus, maar vergeet eraan toe te voegen dat deze auteur ook verscheidene romans schreef...

Het stuk over de moderne Engelse literatuur van R.L. Draine is duidelijk, geeft in enkele lijnen de ontwikkeling en de voornaamste auteurs. Wat ons daarbij vooral genoegen deed is de appreciatie van een Joyce Carry, een schrijver die wars van modernisme en esteticisme zijn weg is gegaan en die tot de beste behoort der moderne Engelse literatuur.

Wat de Spaanse literatuur betreft zijn we gestrompeld over de al te grote eenzijdigheid.

Dr. Catherine Ypes die met een proefschrift over Petrarca promoveerde, verzorgde het overzicht over de Italiaanse letterkunde. Naast namen van bekenden zoals Moravia, Pavese, Brancati, Pratolini, Buzatti, Cassola, worden ook minderbekenden vermeld : Alfieri, Parise, e.a.m. Gaarne hadden wij enkele ontbrekende namen vermeld gezien : zo bijvoorbeeld Mario Pomilio, wiens eerste roman in een viertal talen werd vertaald en die studies schreef over Pirandello en Erasmus (hij verbleef trouwens geruime tijd in ons land), en ook Indro Montanelli, wiens werk wel hoofdzakelijk voor 1945 ligt (ook dat van Silone, die wel vermeld wordt !) maar die toch in het literaire en kulturele leven zijn rol speelde.

Voor wie een overzicht wil krijgen van de grote Europese literaturen en hun ontwikkeling na 1945, kan dit boekje van nut zijn : het is voor de gewone lezer immers onmogelijk alles bij te houden en dan nog een situéring te doen van werken en auteurs. Maar ook voor diegenen die wel met de literaturen in kwestie in kontakt zijn, heeft het zijn belang omdat het een voorlopige, hoewel niet steeds volledige maar dan toch zo algemeen-mogelijke klassificatie brengt en een bilan van twintig jaar Europees literair leven.

« Buitenlandse literatuur na 1945 ».
Aula-reeks — Uitgeverij Het Spectrum, Utrecht-Antwerpen, nr 158.

HET MENSELIJK GELAAT

Vooreerst een verwittiging aan de lezer : wie denkt dat dit boek een dorre geleerde uiteenzetting over de menselijke fysionomie zal geven, vergist zich. Geleerd wél, maar allerminst niet dor is dit boekje over het menselijke gelaat, geschreven door de Engelse auteur John Brophy die ook in het verhalend proza zijn sporen verdiende — en die benevens verscheidene romans, ook over kunst en historie schreef.

Brophy schrijft boeiend en helder en de lektuur van zijn boekje is geen inspanning, zoals met veel wetenschappelijk — zelfs vulgariserend — werk. Na een eerste hoofdstuk over het menselijke gelaat als struktuur en symbool handelt hij achtereenvolgens over het vrouwelijk en het mannelijk gelaat, om daarna een antwoord trachten te geven over de vraag : wat is schoonheid ? Vervolgens behandelt hij de verandering, die het gelaat « door de tand des tijds » ondergaat.

« De tijd schrijdt over ons gezicht en laat daarop zijn verraderlijke sporen achter, maar de geest kan hem niet bijhouden. Eenmaal de mijlpaal der volwassenheid voorbij, voelen wij ons jonger dan wij er uitzien... ».

Een speciaal hoofdstuk wordt gewijd aan de « lelijke en aan de fantasie ontsproten » gezichten. In een volgend hoofdstuk over het « heilige en het goddelijke » wordt niet alleen over het afbeelden van God en de heiligen gesproken, maar ook over de invloed van goed en kwaad en hun weerspiegeling in het gelaat. Er wordt verwezen naar Lombroso's teorie der misdadigheid en die der genialiteit. Over het probleem der genialiteit en haar biologische verbindingen schreef menigeen in die zin, o.m. ook Gotfried Benn.

Het laatste hoofdstuk is dan een antwoord op de vraag : kunnen wij een gezicht lezen ? De auteur wijst een dogmatische « fysiognomie » af, zoals die door Lavater werd vastgelegd, maar erkent wel de mogelijkheid om zekere praktische vaststellingen te doen. Hij raakt ook even het probleem der rassen aan en hun onderscheid.

Het boekje van Brophy is vlot geschreven, maar getuigt van een grote psychologische kennis en wetenschappelijke eruditie.

John Brophy :
« FYSIONOMIE »
Aula-reeks nr 236 · Uitgeverij Het Spectrum, Utrecht / Antwerpen.
Prijs : 30 frank.

Een der hoogtepunten op het voorbije Zangfeest : het optreden van Miel Cools.

TOERISME

EDINGEN

Edingen is de jongste jaren veelvuldig in het nieuws geweest door de taalgrensafbakening waarbij dit stadje, dat Vlaams is in merg en ziel, bij Wallonië gevoegd werd. Buiten de taalperijkelen heeft Edingen echter ook toeristisch schoons te bieden en is een uitstap naar dit Brabantse stadje de moeite waard. Men bedenke daarbij dat het slechts 70 ha groot is en nauwelijks vierduizend inwoners telt.

Parkeren kan men aan het stadhuis, dat in Italiaanse renaissance werd opgetrokken in 1872. Tot het archief van het stadje behoort een oorkonde uit 1211, die in het plaatselijk muzeüm (ondergebracht in het huis « Jonathas ») berust. De St. Niklaaskerk kan ingedeeld worden bij de laatgotiek, het vroeggotisch St. Eligiusportaal niet te na gesproken.

De meeste delen zijn uit de veertiende en vijftiende eeuw. Het geheel, evenals de toren, werd gedurende de jongste jaren gerestaureerd en herbouwd. De toren stamt uit 1358 en bevat een beiaard van 51 klokken. Aan beide zijden van de deuren in het koor ziet men de vier evangelisten en tussen de vensters de twaalf apostelen, door Van Puyenbroeck. Op het altaar van de Allerzielenkapel, gotisch beeld van de H. Barbara en op een voetstuk, in de St. Eligiuskapel, marmeren beeldje van St. Jan de Doper uit de veertiende eeuw. Van het beeldje verhaalt de legende dat het in 1399 in een beek zou gevonden zijn. Nu nog gaat men er op bedevaart tegen de stuipen. De kapel van de Rozenkrans is van de rest van de kerk gescheiden door een rood- en zwartmarmeren balustrade, bekroond met de wapenschilden van de familiën Croy, Renty en Arenberg; boven het marmeren barokaltaar ziet men de schilderij « de H. Maagd overhandigt de Rozenkrans aan de H. Dominikus » toegeschreven aan Kasper de Crayer. Er zijn verder verscheidene reliekschrijnen o.m. dat van het « Ware Kruis » in zilver. De kerk kan kosteloos bezocht worden mits men zich tot de portier wendt.

Opmerkelijk is ook het Kapucienenklooster en zijn kerk, die werden gebouwd samen met zijn echtgenote Anna de Croy, door Karel van Arenberg in 1615, toen deze de heerlijkheid van Edingen aangekocht had. Er is een massief ebbenhouten hoogaltaar met ivoor ingelegd (1615); verder het retabel « aanbidding der Koningen » waarop niet minder dan 51 personages staan afgebeeld allen behorende tot de familie der Arenbergs. Ten slotte ontdekt men ook een albasten praalgraf van Willem de Croy, die kardinaal-aarstbisschop van Toledo was. De sarkofaag is echter verdwenen.

In het begijnhof vindt men huisjes uit 1762 en een kapel, in 1642 door toedoen van Anne de Croy gebouwd.

Van het vroegere slot zijn enkel de stallingen overgebleven en de gotische kapel met op de deur gebeeldhouwde tonelen uit de Passie (16de eeuw).

Deze kapel was vroeger de hoofdtoren van het slot; boven het altaar is er een houten retabel dat zeven gebeurtenissen uit het leven van Maria voorstelt, terwijl de muren halfverheven beeldwerk in gotische stijl dragen. De glasramen zijn uit 1528.

Via een poortgebouw uit de 18de eeuw komt men in het stadsparkje, een deel van het kasteelpark, waarin ook overblijfselen van de stadsomwalling uit de dertiende eeuw. Het geheel omvat 342 ha en werd in het begin van de zeventiende eeuw door Karel van Arenberg aangelegd naar een plan van zijn zoon Antoon, die kapucien was. Het park vormt een overgang tussen de oude formalistische stijl en de natuurlijke ontwikkeling die later aangewend werd. De gewassen zijn weelderig en er is een overvloed van borstbeelden, vazen, standbeelden en ook een oranjerie met sinaasappelbomen uit de zeventiende eeuw! Er zijn verder vijvers (o.m. een spiegelvijver) een groot kanaal, paviljoenen (o.m. de Zevenster uit 1660) en « de hut », waarin een verzameling prenten van de zeventiende eeuwse waranda. Het park kan bezocht worden mits een schriftelijke toelating aan te vragen aan barones Empain, kasteel Edingen.

Ten slotte willen wij nog even verwijzen naar het reeds hoger genoemde huis « Jonathas » (1332) gelegen aan de Hovesestraat 7 dat een tipisch voorbeeld vormt van de woningbouw in de veertiende eeuw. Dit huis zou volgens de overlevering bewoond zijn geweest door een zekere Jonathas die aan de heiligschennis van de hosties in de St. Goedelekerk te Brussel in 1370 zou hebben deelgenomen. Het huis werd aangekocht door de stad en als muzeüm gerestaureerd. Andere beschermde woningen zijn het huis Algoet, huis De Vos (Brusselsestraat 15) en het huis « Het Paradijs » aan de Kasteelstraat 25. Tot de specialiteiten van Edingen behoren het « Dubbel bier » en de matteflappen.

S.D.L.

TUSSEN DURME EN SCHELDE

Te Hamme werd onlangs een door de V.T.B. geschonken gedenkteken ter ere van de onvolprezen Vlaamse schrijver Filip de Pillecyn onthuld.

De uitgavenreeks der Vlaamse Toeristische Biblioteek heeft voor deze gelegenheid insgelijks gezorgd voor een brosjure (nr. 60) « Hamme aan Durme en Schelde », geschreven door Karel de Cock, die niet aan zijn eerste publikatie is over de gemeente, die hij bewoont.

En wat weet hij ons voor belangwekkends mee te delen? Deze gemeente, met destijds een rekordaantal ongeletterden, heeft de jongste decennia de oude sleur voorgoed vaarwel gezegd : volksontwikkeling, onderwijs en kulturele aktie hebben de « wuitens » d.i. Hammenaars) de beschaving van onze tijd bijgebracht.

Ook kon de Durme- en Scheldegemeente bogen op enkele vooraanstaanden, als b.v. Pieter Vermeire, die deel nam aan de Vlaamse Beweging door zijn geschriften, nu ca. honderd jaar geleden, de folklorist en taalkundige Amaat Joos, de missionaris pater Petrus Vertenten en ten slotte Filip de Pillecyn wiens werk hoofdzakelijk gesitueerd is in zijn geboortestreek.

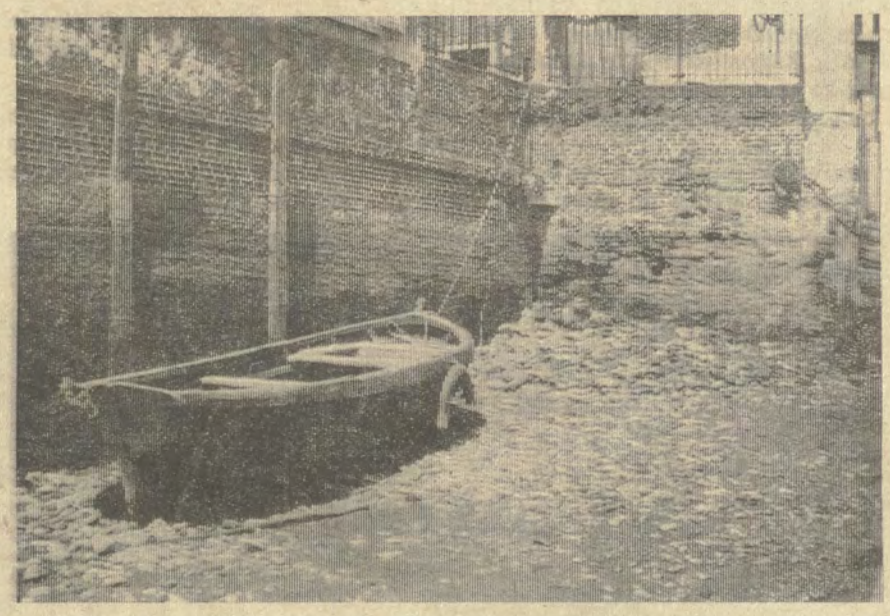

Als merkwaardigheden vermeldt de auteur, naast schandpaal, windmolen en kerk, het heerlijke Driegoten aan de Schelde en vooral de Bunt, dit kompleks van eilandjes en waterkens met weelderige plantengroei en bomen, dat zijn weerga in ons land niet heeft.

Dit alles en nog veel meer vernemt u in brochure nr. 60, die wij u graag aanbevelen.

Losse nummers van de Vlaamse Toeristische Biblioteek zijn zolang de voorraad strekt, te koop tegen 13 fr. (14 fr. indien toezending over de post moet geschieden) in al de V.T.B.-boekhandels, waar men ook kan inschrijven voor een abonnement op twaalf achtereenvolgende nummers tegen 130 fr. (verzendingskosten inbegrepen). Zulk abonnement kan op ieder ogenblik ingaan.

De massale betoging der Leuvense studenten verleden week : een verrassing voor het episkopaat ?

Nieuwe betogingsstijl : rennen op turnpantoffels. Bij het kat-en-muisspel vloog er al eens een kat tegen de vlakte !

WIJ sport
vlaams nationaal

OKAPI AALST : DE PLOEG DIE KOMT !

Finale van de 800 m in het Belgisch interklubkampioenschap voor atletiek, verleden zaterdag.

Twaalfhonderd basketfans verlieten vorige zaterdag opgetogen het « Palais des Expositions » te Charleroi, nadat ze er de finales van de Belgische basketbalbeker hadden bijgewoond.

Eerst waren de dames aan de beurt geweest. Racing White en Standard tiez — enige vreemde speler bij Okapi Aalst — had zich zeer trefzeker getoond en was de voornaamste bewerker van het Okapi-sukses.

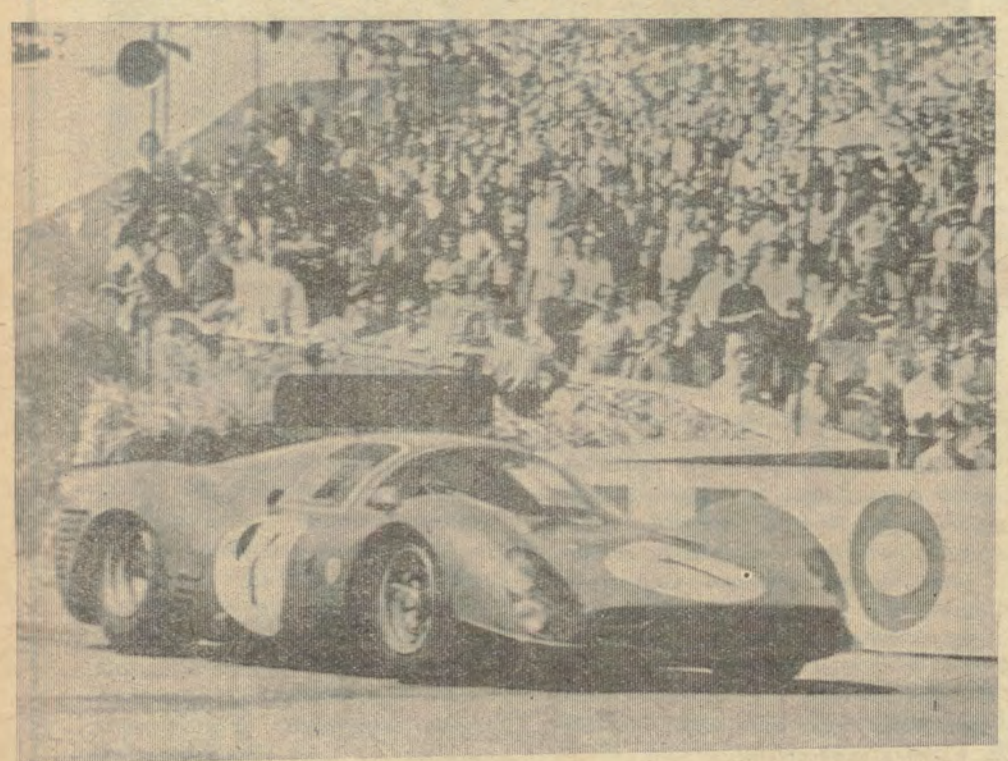

De 1.000 km van Francorchamps werden door de Brits-Italiaanse ploeg Parkes-Scarfiotti op Ferrari gewonnen.

Luik brachten een spannend duel, met Standard doorlopend aan de leiding met 1 à 5 punten. Tenslotte wonnen de Brusselse meisjes de beker in de laatste vier wedstrijdsekonden, natuurlijk tot grote ontgoocheling van de vurige Luiksen...

Dat was slechts het voorspel geweest. Toen de ploegen van Royal IV Anderlecht en Okapi Aalst in beide landstalen werden aangekondigd, steeg de temperatuur met ettelijke graden.

Vijfhonderd Aalstenaars en enkele honderden Brusselaars wedijverden om het hoogste en het laagste woord te hebben.

Tot veler verrassing bleken de Okapi-aanhangers aanvankelijk het meeste lawaai te produceren.

Hun spelers startten met een 10-0 voorsprong — wegens het verschil van twee afdelingen — en de snelle paars-witte Brusselaars hadden heel wat moeite om die achterstand op te halen.

Beide klubs traden dadelijk aan met hun sterkste vijftal, hoewel Royal IV niet over de gekwetste Wagner kon beschikken. Bij de rust luidde de stand 43-40 voor Dieu, D'hoir, Serron en Co, maar iedereen was het er over eens dat de Aalstenaars — technisch weliswaar zwakker — een biezonder stevige repliek hadden gegeven.

Vooral de gewezen Zazikospeler Pot-

Tegen Royal IV Anderlecht mag het inderdaad een sukses heten als men als derde klasser niet onder de voet wordt gelopen.

Na de pauze verloor Okapi tamelijk vlug kapitein Van Driessche en Hubert Troch. Van dat ogenblik af ging Okapi door de knieën.

Tenslotte haalde Royal IV het pleit met 88-68, maar iedereen had kunnen vaststellen over welke prachtige ploeg de Anderlechtenaren beschikken.

De Luikenaar Dieu — een fantastische pivot en achterspeler — D'hoir, Van Velsem, Hennes, Dutrieu en Coco Depauw zullen in de Europabeker alleszins geen mal figuur slaan !

Iedereen speelde dit seizoen natuurlijk in de schaduw van Racing Mechelen. Toch mag Okapi, dat vier jaar geleden nog in de provinciale afdeling speelde en volgend seizoen in tweede afdeling uitkomt, ontegensprekelijk bestempeld worden als de-ploeg-die-komt.

Kenners zijn er stellig van overtuigd, dat de Aalsterse blauw-witten ook volgend jaar zullen promoveren.

Van Keer en Hubert Troch verdienen hun plaatsje bij de nationale ploeg der minder dan 23-jarigen en het zal waarschijnlijk ook niet lang meer duren vooraleer ze daartoe zullen worden uitgenodigd.

De basketbalsport maakt in dit land trouwens een onmiskenbare evolutie door. De komst van talrijke buitenlanders en de ervaring, die onze coaches de laatste jaren hebben opgedaan, zullen deze sport ongetwijfeld ten goede komen. Thans staat reeds vast dat basketball op weg is één der populairste sporttakken van ons land te worden...

C.T.

België-Rusland 0-1. Stockmans tracht tevergeefs, de Russische verdediging in het het ootje te nemen.

DAMES - SPORTJES

Ondanks alle emancipatie-pogingen der vrouw : inzake sport blijft er tussen mannen en vrouwen een niet te overbruggen afstand bestaan. Hoe zwaarder de sport, hoe groter de voorsprong der mannen. Een vergelijking tussen een paar atletiek-nummers maakt dat duidelijk. In de 100 m ligt het vrouwelijk wereldrekord slechts 11 t.h. ten achter bij de beste mannelijke prestatie; bij de 1.500 m is dat cijfer al opgelopen tot 17 procent. Alhoewel het wetenschappelijk vaststaat dat de vrouw eigenlijk psychisch beter gewapend is dan de man tegen langdurige lichamelijke inspanningen, blijft er voor de mannen een fundamenteel pluspunt : in doorsnee 38 t.h. van de mannelijke lichaamsmassa bestaat uit spieren, de dames halen daarentegen met moeite 27 t.h.

Er zijn nochtans vrouwen die zich zelfs daardoor niet laten ontmoedigen. Zo liep in april van dit jaar de 23-jarige Roberta Bingay mee in de maraton Hopkinton-Boston in de Verenigde Staten. Eigenlijk was ze illegaal van start gegaan; er bestaat inderdaad geen maratonnummer voor dames. Bij internationale kampioenschappen mogen vrouwen over geen grotere afstanden dan 800 m uitkomen.

Roberta Bingay deed het al bij al niet zo slecht : ze plaatste zich als 124e van de 416 deelnemers aan de 42 km-race. Ze deed er 64 minuten langer over dan de overwinnaar Kenji Kimihara. Haar verrichting vindt men echter niet terug in de officiële uitslag. De koerskommissarissen deelden eenvoudigweg mee, dat zij niets afwisten van een vrouwelijke maratonloper in de wedstrijd.

Ook in andere zuiver-mannelijke sporttakken zijn er telkens weer dames die — al dan niet met succes — hun kans proberen. In 1926 zwom de Amerikaanse Gertrud Ederle als eerste vrouw over het Kanaal. Haar eksploot werd sindsdien talloze malen herhaald. De jongste kanaalzwemmer was een meisje, de 14-jarige Leonore Modell. De beste damestijd over de 32 km lange zwem-afstand werd geboekt door de Deense Greta Anderson, die er 10 u 1' over deed, wat nauwelijks 26 minuten meer is dan de snelste man.

Auto- en paardensport moeten ook de wet van de sterkste vrouw ondergaan. In 1962 kaapten de Zweedse dames Ewy Rosqvist en Ursula Wirth de bloemen weg in de uiterst lastige en vermoeiende rittenkoers « Grote Baanprijs van Argentinië ». De Britse Patricia Smythe reed in 1956 voor haar land naar Olympisch brons in de Engelse jumpersploeg.

Zelfs in uiterst vermoeiende en gevaarlijke sporten zoals het alpinisme trachten dames hun man te staan. De Franse Claude Kogan en onze landgenote Claudine Van der Straeten waagden zich aan de Himalaya-toppen. Het werd een katastroof : ze kwamen beide op 7.300 m hoogte om in een sneeuwstorm op de 8.189 m hoge Cho Oyu. In 1964 slaagde de Duitse Daisy Voog er in, als eerste vrouw de Eiger-noordkant te beklimmen. Verleden jaar deed een 37-jarige Zwitserse, Yvette Vaucher, nog beter : ze kreeg de Matterhorn-noordkant onder de knie en speelde zodoende een krachttoer klaar die in 1932 aan de Duitse broers Schmid nog olympisch goud had opgeleverd.

BOOMKWEKERIJEN
H. LAMBRECHTS P.v.b.a. · Dries 16, Beerzel (Antw.)
Telefoon : 015/41198 · **Bestuurder Jos Feyaerts**

TUINAANLEG
ONDERHOUD

Laan- en bosbomen, kanada's, sierdennen, rozen, sierstruiken, maasrotsen, alles voor de tuin.

VOOR HET SEIZOEN GEVRAAGD :

goede kokin, plus jonge hulp in keuken.

Te bevr. : WERE DI, Middelkerke.

KONSTRUKTIEWERKHUIZEN STOKOTA
Stookolietanks in alle afmetingen.
VERZORGDE AFWERKING.
GUNSTIGE PRIJZEN.
Tel. : Antwerpen 03/ 37 95 89.
Gent 09/ 26 49 41.
Dendermonde 052/ 470 60.

GELD VANAF 3,25%

Loontrekkenden tot 100.000 F ; zelfstandigen, landbouwers tot 500.000 F. Auto, grond. eigendom, tot 100 %. Krediet, geen voorschot nodig.

20.000 = 60 x 376
50.000 = 60 x 940
100.000 = 60 x 1880
100.000 = 120 x 990

Telef. : 03/35.98.85, tot 21 uur of schr F.B. Bisschoppenhoflaan 69 te Deurne-Antwerpen. — Ik kom thuis.

DORTMUNDER
Thierbrauhof I
te Leuven.

Alle zater- en zondagen
Opper Beieren orkest.
Stemming · plezier.
Alle dagen, 's middags en 's avonds beste keuken, niet duur.
Vanaf 's morgens tot 's nachts koud buffet en koffie.
Bijzonder ingericht voor groepsreizen scholen enz...
Parking voor honderden autobussen en auto's.
Alles prima verzorgd en goedkoop.

DORTMUNDER
Thierbrauhof II
Groenplaats 33 te Antwerpen

prima koud buffet.
Open dag en nacht.
Zalen voor vergaderingen, enz.

DORT-BIERKELDER

Oude Markt 22 Leuven.
Schoonste bierkelder van het land.

■

Niet vergeten dat men in de drie lokalen de echte Dortmunder Thierbrau drinkt met de 2 Hertjes.

DORT THIERBRAUHOF III
langs autosnelweg Antwerpen-Aken. Tessenderlo

DORT THIERBRAUHOF IV
Autosnelweg Aalst.
Café rest (1000 pl.)
Ruime parkeergelegenheid.

ALLES VOOR UW TUIN

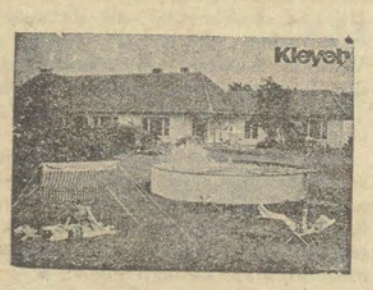

Gazonmaaiers
Zwembaden
Motorzagen
Sproeiers

Firma DE COCK

Antwerpsesteenweg 96-98, Kontich. Tel. 53.12.11

SCHUIMRUBBERMATRASSEN
met
Gebreveteerde
bedekkingslagen
RESSORTMATRASSEN
(Brevet 529768)
met
Gebreveteerde karkassen

fabrieken
"STAR"
(Brevet 512767)
TE ZELE (O VL.)
GEWATTEERDE BEDSPREIEN
WOLLEN DEKENS
Tel. (052) 44641 en 44642.
Indien U geen verkoper in uw omtrek kent stuur ons een kaartje en we zenden U het adres van de dichts bijgelegen verkoper Star Zele.

HERMES SCHOOL 54 Zuidlaan

211 M Lemonnierlaan
Tel 11 30.33.
Brussel.

★

VOLLEDIGE
SEKRETARIAAT-
KURSUS IN 2 JAAR.

★

Sténo- en
daktylografie
in vier talen.
Boeknouden.
Sociale wetgeving.
Moderne talen.
Handels
correspondentie.

★

Dag en avondlessen.
De school waar Vlamingen zich thuis voelen.

★

Beter en voordeliger.

VOOR ALLE ONROERENDE VERHANDELINGEN IN BINNEN- EN BUITENLAND :

RUDI VAN DER PAAL
Jan Van Rijswijcklaan 62,
ANTWERPEN.
Telefoon : 03/38.91.24.

WAARDE
1000 - FR. bij
aankoop van een
WENTELPOORT
type ALUGA

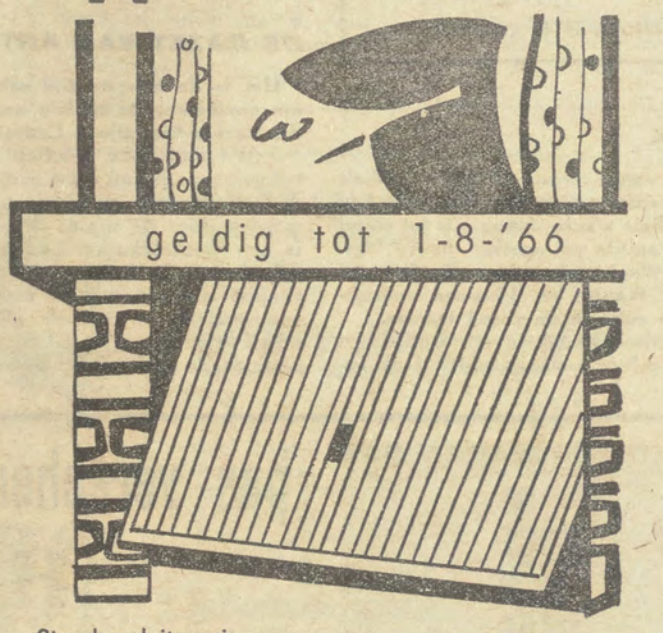

Standaarduitvoering
Poort gans in aluminium. Omlijsting in gephosfateerde staalplaat.
Zeer lichte bediening.
Automatische sluiting.
Voordelige prijzen.

BREVET 23098

JEURCLOO
A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN
ZONHOVEN
Weierstraat, 2 — Tel. 011/132.31 & 132.36
VERTEGENWOORDIGER GEVRAAGD VOOR NOORDER KEMPEN EN HET OOSTELIJK GEDEELTE DER PROVINCIE ANTWERPEN.

persspiegel

« Leuven brandt » was de vurige titel waarmee in de eerste wereldoorlog een propagandabrochure werd verspreid om in het buitenland de Pruisische wreedheden aan te klagen. In die toon ongeveer schrijven de meeste franstalige bladen over de uitbarsting in Vlaanderen rond de kwestie Leuven. De Pruisen van toen, de Vlaamse Teutonen van nu, is voor die verdwaasden weer eens hetzelfde. Voor de zoveelste maal beseffen zij weer niet wat zich in Vlaanderen afspeelt. De bisschoppen evenmin... dat komt ervan de Libre Belgique te lezen.

LA RELEVE

Het gematigde Brussels intellektueel blad van kristen-demokratische strekking, doet een poging tot objektiviteit, maar toont daardoor juist aan hoe fundamenteel Vlaamse en Franstalige opinie verschillen.

« De verklaring van de bisschoppen werd gunstig onthaald door de franstalige katolieken. Zij heeft bitterheid veroorzaakt in de katolieke Vlaamse opinie van nationalistische strekking, zij die gewoonlijk het meest lawaai maakt.

Ieder is een beetje verrast door de volle gezagstoon, getuigend van een moed die we niet meer gewoon waren, van de bisschoppen zeker rond zulke politiek-delikate stof. »

HET PAROOL

Dit linkse Nederlandse blad schijnt rond deze kwestie eindelijk een beetje Vlaamsbegrijpend te zijn.

« Het besluit van het Belgisch episcopaat om de katholieke universiteit in haar geheel te Leuven te handhaven, heet onherroepelijk te zijn; maar daar het geheel tegen de draad ingaat is het de vraag of het werkelijk onherroepelijk zal blijken. Van Vlaamse zijde wordt onveranderlijk de eis gesteld, dat de Franstalige afdeling naar Wallonië wordt overgeplaatst; en dan niet naar Waver aan de taalgrens maar naar een stad als Namen. Het argument dat een stuk Franstalig hoger onderwijs op Vlaams gebied een enorme inbreuk betekent op het beginsel van de cultuurscheiding, zoals dat is neergelegd in de nieuwe taalwetten, lijkt tamelijk onbestrijdbaar. Maar het episcopaat gaat er van uit, dat de Leuvense universiteit een instelling is van de zelfstandig oordelende kerk.

In Vlaanderen voert men aan, dat de Franse afdeling van de Leuvense universiteit fungeert als de « broedplaats » van de Franstalige Vlamingen in de hogere beroepen en bedieningen; een stelling, die steun vindt in het feit, dat slechts een derde part van de studenten aan de Franse afdeling uit echte Walen bestaat. En het noodlot van België is, dat Franstaligheid ten noorden van de taalgrens altijd weer zich uit in celvorming en kultuurimperialisme. De hoogste leiding van de kerk heeft eens te meer de indruk gewekt, dat zij daar niet afwijzend tegenover staat. »

GELDSCHIETERS

Particulier vraagt op zijn eigendom 2e rang hypotheek. Ik geef 9 % interest.
Schrijven letters D 46 gazet.

HET VOLK

Een van de meest bepolemiseerde artikels was de inside-information van Het Volk hoe de bisschoppelijke « verordnung » is tot stand gekomen. De vuilste rol speelde daarin Mgr. Massaux, de Waalse pro-rektor die het akkoord tussen Waalse en Vlaamse vooruitstrevenden als volgt in de grond boorde.

« De Waalse studentenorganisaties en Ocal werden echter zodanig onder druk gezet, dat zij hun akkoord 's anderendaags moesten intrekken. De man die het akkoord in de grond heeft geboord is eens te meer Mgr. Massaux. Uit volstrekt betrouwbare bron wordt ons bevestigd dat Mgr. Massaux op 11 mei de bestuursleden van Ocal bij zich heeft ontboden en hen, in een woeste bui, van « hoogverraad » heeft beschuldigd en uitgescholden voor « onnozele puriteinen ».

Toen de bestuursleden van Ocal Mgr. Massaux deden opmerken dat hun instemming met het akkoord uitsluitend ingegeven was door het wetenschappelijk belang van de Franstalige afdeling van de Alma Mater, antwoordde Mgr. Massaux :

« Het wetenschappelijk belang geeft in deze zaak de doorslag niet. Het gaat hier om de belangen van de Franstaligen te Leuven ». (sic)

Men zal toegeven dat dit alles een schril en nieuw licht werpt op de bisschoppelijke verklaring van 15 mei. »

DE STANDAARD

« Macht der mondigen » was een artikel waarin gepeild werd naar de diepe betekenis op kerkelijk gebied van de gebeurtenissen rond Leuven.

« Wat zich in de tweede helft van mei 1966 heeft afgespeeld in België, zal eenmaal door de sociologen worden beschouwd als een keerpunt in de kerkelijke geschiedenis van onze gewesten. Het moge dan of een rechtstreeks of een neveneffekt van het concilie zijn, het feit zelf blijft onmiskenbaar.

Wat nu verder met Leuven ook moge gebeuren, dat is een nieuw feit dat niets nog ongedaan kan maken : de leken — en ook de klerus — zijn duidelijk in een andere verhouding tot de hiërarchie komen te staan. Het is spijtig, dat deze nieuwe mondigheid zich voor het eerst moest uiten naar aanleiding van zulk een passioneel probleem; maar even spijtig is het dat zij niet kon worden opgevangen in enige struktuur. Bisschoppen staan zo hoog, de gelovigen zo ver, er is geen andere mogelijkheid tot kommunikatie dan via een audiëntie. Aldus heeft de afwezigheid van enig rechtstreekser kontakt als effekt gesorteerd, dat de reakties niet steeds afgerond en meestal fel antiklerikaal, tot uitdrukking kwamen in betogingen, in protesten, in moties en in de pers. »

DE NIEUWE

Met een scherp ontleedmes ging ook « De Nieuwe » in de opengebroken zweer, die een uiting is van een diep-zittende kwaal.

« Het is erg, maar een feit waaraan men niet kan voorbijgaan, dat in dit land de bisschoppen traditioneel bijdragen tot geloofskrisis en geloofsafval, en overigens niet alleen de bisschoppen maar alles wat onder het begrip klerikaal thuishoort. Toch mag dit weergaloze incident niet tot verbittering leiden. De gekneusde gelovigen hebben de houding van hen door wie zij gegrieft werden, niet met dezelfde houding te beantwoorden. Voor hoogmoed moet men medelijden opbrengen en op de domheid van de staatskerk behoort men niet met domheid te reageren. »

DE GAZET VAN ANTWERPEN

Het is de hoogste tijd schrijft deze krant om doelbewust te zoeken naar een oplossing die slechts kan zijn « Leuven Vlaams ».

« Wil men juist beletten dat de extreme oplossingen, die nu door een minderheid verdedigd worden, morgen aanvaard zouden worden door de massa der Vlamingen, dan is een werkelijke en eerlijke dialoog meer dan dringend. Nu nog kan een vergelijk gevonden worden, waarin een redelijke overgangsperiode en soepele toepassingsmodaliteiten opgenomen worden, mits het geheel uiteindelijk uitdraait op de vervlaamsing van de universiteit te Leuven. Een dialoog in die optiek, en alleen een dergelijk gesprek, kan de spanning wegnemen en zou voor gevolg hebben dat het niet komt tot een kloof tussen vele Vlamingen en de Kerk. Die dialoog weigeren, of ervan misbruik maken om te temporizeren en te spekuleren op tijdwinst, is in de huidige stand van zaken hetzelfde als spelen met dynamiet. »

LA LIBRE BELGIQUE

Is verward geworden, « triste anxieux » nu ze zelfs moet vaststellen dat de seminaristen van de bisdommen Mechelen en Antwerpen afstand nemen van de anti-Vlaamse houding der bisschoppen.

Op het einde begint ze te raaskallen. Hoe waardig steekt de brief van de seminaristen af tegen dit gebazel.

« Die brief van de Vlaamse seminaristen verdriet ons en maakt ons ongerust. Dus zo durven toekomstige priesters publiek stelling nemen tegen de beslissingen van hun herders? De opstellers van deze boodschap beperken zich er niet toe de onschendbaarheid van de Vlaamse bodem te eisen.

Het is nog te hopen dat deze brief het werk is van enkele geisoleerden die niet weten wat ze doen. Waarom zouden ze stoppen op hun weg van nationalistische onverdraagzaamheid?

Zal hun volgende boodschap niet eisen dat de franstaligen niet meer op verlof mogen komen aan de kust of dat men alle antennen van de TV verwijdert die gericht zijn naar Rijsel of Brussel-Frans? »

NEUE ZURICHER ZEITUNG

Zo wordt het buitenland voorgelicht. « Die Führer der Flämischen nationalisten » prediken de opstand. Er is zelfs al een nieuwe SA-leider.

« Sinds het begin van de week is het de leiders van het Vlaams nationalisme gelukt dagelijks in de universiteitsstad Leuven relletjes te organiseren. De studenten van deze Katolieke universiteit werden tot openlijke opstand tegen het gezag der bisschoppen meegesleept...

Onder de raddraaiers bevond zich een volksvertegenwoordiger van de Vlaams-nationalistische Volksunie uit West-Vlaanderen Mik Babylon. »

LE PEUPLE

Bij de grote verdedigers van de bisschoppen vonden we de papenvreters van Le Peuple. Even flakkerde het anti-klerikalisme van het « oud gekend huis » toch even op. Walgelijk schijnheilig.

« Met gebruik te maken van een woordenschat geput uit de publikaties van het uiterst nationalisme, hebben de studenten van deze katholieke universiteit de bisschoppen uitgemaakt voor « verraders » of « purperen gieren ». Weliswaar heeft een minderheid, eveneens wachtwoorden met een antiklerikale tendens gebruikt. Dit zou in andere omstandigheden sympathiek kunnen schijnen, maar geenszins wanneer deze uitroepen gemengd zijn met die van manifestanten van twee verschillende types.

De enen, geestelijke erfgenamen van de Vlaamse nazis, zetten hun verfoeilijke weg verder. De anderen, ernstig begaan om de Vlaamse waarden en jammer genoeg door de eersten beïnvloed, zijn van oordeel dat elke eerlijke transactie onaanvaardbaar is. »

DE NIEUWE GAZET

En ere wie ere toekomt. De breedste visie in de hele pers vonden we bij Kamiel Huysmans, die ter gelegenheid van zijn 95ste verjaardag een vraaggesprek toestond aan deze liberale krant. Luister wat een prachtige hulde Kamiel brengt aan de verguisde « verrader » Borms.

De prijs van de grootste openhartigheid gaat dus zeker naar Kamiel .

« Over het verleden spreekt hij wel. Ook over het verleden dat in het heden plots terug actueel wordt, de Vlaamse Nationalist August Borms.

Camille heeft Borms goed gekend. Tijdens de fameuze verkiezingsstrijd, tussen de twee wereldoorlogen, toen noch de socialisten noch de katholieken te Antwerpen een kandidaat hadden voorgedragen, liet Camille in zijn « Volksgazet » kadertjes verschijnen met de woorden « Wij stemmen voor die man in de gevangenis ».

« Die man », Borms, oprichter van de Raad van Vlaanderen tijdens de oorlog 14-18, werd uit de gevangenis in het parlement gekozen.

Na de tweede wereldoorlog werd hij gefusillieerd wegens landverraad.

« Borms was geen verrader », zegt Camille. « Hij heeft dingen gedaan die hij niet mocht doen, maar hij was nooit oneerlijk. Hij had denkbeelden die de onze niet zijn. Een Vlaams Nationalist wat is dat? Zijn Vlaamse Nationalisten mensen die wensen dat de Nederlandse taal zou overheersen?

Iedereen weet dat zulks een waandenkbeeld is.

« Dit belet niet dat ik Borms vandaag nog verdedig. Hij was geen verrader, hij had andere denkbeelden. Waarom iemand fusilleren, die anders denkt. Dan zou ik ook moeten gefusilleerd worden, dan had men dat al duizend maal kunnen doen... »

SPECIAL

De prijs van de platste arrogantie gaat naar Joseph De Saeger, minister geworden op de rug van de Vlamingen. Luister wat hij zegt over de manier hoe hij Vlamingen en Walen ontvangt op zijn ministerie.

« Wanneer Vlaamse notabelen me komen zeggen : « We verwachten reeds drie jaar staatssubsidies » dan scheld ik hen uit (in alle vriendschap) en zet ik hen aan de deur : dat ze zichzelf helpen en de regering zal hen helpen. Met de Walen durf ik natuurlijk niet zo ver gaan. Maar ik ben altijd getroffen geweest door de warmte van het onthaal der Walen. »

Misschien ligt hier dan ook het geheim van de cijfers die we in dat artikel over de minister van openbare werken vernemen.

Tegen 1970 zullen 102 kilometer autostrade gemaakt worden van de route de Wallonie en zes (six) van de dodenweg E3.

Flink van de man die « zijn ministerie zelf mocht kiezen ».

Walter Luyten.

ALLE VERZEKERINGEN

Tel. : (03)33.66.61 van 9-12 u. - 7-10 uur.

JAN GOOSSENS
VICTOR DRIESSENSSTRAAT 61
ANTWERPEN.

Stelt zijn kandidatuur bij alle Vlamingen voor elke verzekeringsvorm en schenkt aan alle jong-gehuwden gratis brand- en B.V. familiale (alle risico's tegen derden).

AUTO — MOTO NOG STEEDS AAN OUDE TARIEF.

pas verschenen : westland-pocket nr. 1

HET FEEST VAN DE HAAT

120 BLZ. — 30 FR.

handelend over

KOLLABORATIE — VERZET — REPRESSIE — AMNESTIE

door

NEMROD, medewerker aan ons weekblad.

BESTELLINGEN : — stort 30 fr. op prk. nr. 9202.80 van de VLAAMSE VRIENDEN VAN DE WESTHOEK, Fazantenlaan 21, De Panne (met de vermelding : Westland-pocket nr. 1) ;
— of stuur onder gesloten omslag een briefje van 20 fr. + 10 fr. postzegels op, aan bovenvermeld adres.

DE WESTLAND-POCKETS
brengen U
— de Vlaamse Beweging in het verleden ;
— aktuele Vlaamse problemen.

bewegingsWIJzer

vlaams nationaal

ANTWERPEN

Antwerpen

DIENSTBETOON

Met V.U. geen problemen indien u ze tijdig meedeelt op het vast secretariaat Frankrijklei 8, boven lokaal Peter Benoit.

Toegangsuren : alle werkdagen van 13 tot 17 uur, donderdag tot 19 uur 30, zaterdag gesloten. Tel. 32.81.01.

STEUN

Wilt ge meer propaganda in Antstad stort dan nog heden uw kleine bijdrage onder omslag op het secretariaat of postrek. 616245, Walscharts R, Antwerpen I.

Hoboken

De afdeling Hoboken beschikt over een enige mikro-installatie. Het weinige gebruik hiervan in onze gemeente, laat ons toe andere afdelingen, van deze versterkers te laten genieten.

Aan zeer gunstige voorwaarden is deze installatie, samen met auto en bestuurder, te huur.

Alvorens kolportages, propaganda en dergelijke te organiseren, vraag inlichtingen bij het secretariaat der afdeling Hoboken, p.a. Jan Lemmens, Lichtenberglaan 27.

SPREEKBEURT

Op 17 juni a.s. algemene ledenvergadering. Een van onze volksvertegenwoordigers zal ons tijdens deze bijeenkomst komen spreken over een nog nader te bepalen onderwerp. Wij vragen onze leden, deze datum vrij te houden en nu reeds propaganda te maken. Iedereen is welkom en wij verwachten een talrijk publiek.

LAAT ZE WAAIEN

11 juli nadert. Het past dat bij deze gelegenheid aan menige gevel de Leeuwenvlag zal wapperen. Onze afdeling geeft U de mogelijkheid, aan zeer gunstige voorwaarden uw vlag aan te schaffen. Vraag hierover inlichtingen aan een van de bestuursleden van onze afdeling.

Mechelen

Alle ervaren en onervaren ralleyrijders worden uitgenodigd op de langverwachte autoralley ingericht door de Vlaamse Club.

Zondag 5 juni. Gevarieerd opzet : zoekweg, gymkana, toeristisch gedeelte. Voor 10.000 fr. waardevolle prijzen zijn voorzien om de deelnemers het nuttige te doen paren aan het aangename.

Vertrek tussen 12 en 14 uur lokaal Salamander, Adegemstraat te Mechelen. Aankomst rond 19 uur in het fort St. Katelijne Waver, Fortstraat. Hier heeft de prijsuitreiking plaats, gevolgd door tuinfeest. Deelname 125 fr. per autobestuurder, inzittenden 15 fr. Storten op PCR 909408 van Vlaamse Kring, Augustijnenstr. 55, Mechelen, voor 31 mei. Ook niet-deelnemers zijn hartelijk welkom op ons tuindansfeest, Fort, Katelijne Waver. Meerdere inlichtingen bij voorzitter Vervoort, Otterstraat 20, Mechelen, tel. 015-12942.

Mortsel

REIS NAAR VLISSINGEN

Reisgezelschap « Tijl » onderneemt op zondag 26 juni een ééndaagse boottocht naar Vlissingen. Vertrek aan de steiger « Flandria » te 9 uur en terugkomst te 21 uur.

Ook niet-leden van het gezelschap kunnen aan deze reis deelnemen mits betaling van 150 fr.

Inlichtingen en inschrijvingen in Vlaams Huis « Tijl », Antwerpsestraat, Mortsel.

Nijlen

De gelijkschakeling van leerkontrakten voor jongens en meisjes in de diamantsektor door de tussenkomst van senator Jorissen, heeft in de diamantstreek beroering gebracht. Allerlei waars en onwaars wordt verteld. Hoe zit de vork aan de steel ?

Kom luisteren naar de gewestelijke vergadering, ingericht door de Volksunie-Nijlen op vrijdag 3 juni te 20 uur in zaal Bonte Os, Kerkplein, Volksvertegenwoord. Schiltz en Senator Wim Jorissen spreken. Vertoning van korte kleurfilm over onze Een-mei-viering te Hasselt.

Sint Job in 't Goor

Dinsdag 17 mei j.l. hield de Volksunie afdeling der gemeente een algemene vergadering in het kultureel centrum « De Reinaert ».

Hoewel de opkomst beneden de verwachtingen bleef, luisterde de vergadering, met gespannen aandacht naar de uiteenzetting van de heer Slosse, provincieraadslid van de V.U., die op een zeer vlotte, bondige en vaak spirituele manier sprak over de struktuur, de bevoegdheden, de samenstelling en de werking der provincie- en gemeentebesturen.

Met een beetje geschiedenis, enkele anekdoten en wat cijfermateriaal hing spreker een beeld op dat voor de meesten der aanwezigen geheel nieuw was doch dat in de toekomst van praktisch nut zal zijn.

Voor deze zeer leerrijke en goed gedokumenteerde spreekbeurt werd de heer Slosse dan ook hartelijk bedankt door de sympatieke voorzitter, de heer Roger Van Dijck, die tevens een kort overzicht gaf van de aktie die gevoerd werd door de nog zeer jonge afdeling.

De Volksunievergadering mag als zeer geslaagd worden beschouwd zowel voor wat de inhoud betreft als door de aanwezigheid der meest overtuigde, durvende Vlamingen.

BRABANT

Anderlecht

GESPREKSAVOND

Op donderdag 9 juni vindt de 2de gespreksavond plaats van het gewest Anderlecht voor alle afdelingsbestuursleden en sympathisanten.

Dr. Vic Anciaux zal handelen over « de huidige politieke toestand ». Nadien gelegenheid om vragen te stellen. De vergadering wordt ditmaal gehouden in de zaal « Salamander », Ninoofsesteenweg 6, te Dilbeek. Allen hartelijk welkom.

VRIJE VERKOOPSTERS
gevraagd in alle gemeenten en steden van het Vlaamse land voor de verkoop van allerlei verbruiksartikelen aan partikulieren. Verdienste 20 tot 30 %. Geen kapitaal nodig. Schrijven adres blad.

PARFUM.
U ruikt graag parfum, meld ons uw geliefkoosde bloemengeur en U ontvangt gratis een staalflesje (adres niet vergeten) **MILADY, P.B. 403 - Antwerpen.**

Anderlecht - Schaarbeek

Worden, bij beslissing van het arrondissementsbestuur, tot kantonale gevolmachtigden benoemd : de heer Daniël Deconynck, Lenniksebaan 1057 te Brussel 7 in vervanging van de heer Jaak Steegmans, thans in de partijraad opgenomen.

De heer Willy Buelens, Papierfabriekstraat 13 te Zaventem in vervanging van de heer Theo Beenders, thans bestuurslid van het arrondissement.

FINANCIELE STEUN

Zestien afdelingen hebben tot op heden (20-5) positief geantwoord op het verzoek om steun aan het arrondissement. Moge dit een aansporing zijn voor de « achterblijvers ».

AGENDA VAN DE DRIEMAANDELIJKSE KANTONALE VERGADERINGEN

9.6.1966 voor het kanton Anderlecht.
16.6.1966 voor het kanton Schaarbeek.
23.6.1966 voor het kanton Halle.
30.6.1966 voor het kanton St. Kwintens-Lennik.
1.9.1966 voor het kanton Wolvertem.
7.9.1966 voor het kanton Vilvoorde.
10.9.1966 voor het kanton St. Jans-Molenbeek.
15.9.1966 voor het kanton St. Joost-ten-Noode.
21.9.1966 voor het kanton Elsene.
29.9.1966 voor het kanton Brussel.

WITBOEK « ZWARTBERG »

De afdelingen kunnen nummers bestellen bij dhr. T. Beenders, Leuvenbaan 39 te Zaventem. Tel. 20.14.46 aan 10 fr. per nummer.

Boortmeerbeek

Op 9 juli 1966, wordt een 11 juli viering gehouden in de zaal Movri, Hanswijkstraat, Boortmeerbeek, onder voorschittersschap van dhr. A. Segers met als feestredenaar dr Vic Anciaux en opgeluisterd door het orkest Peter Philips.

Iedereen is hartelijk welkom. Ruime parkeergelegenheid op het dorpsplein rond de kerk.

Brussel

Op 31.5.1966 vergaderen het arrondissementsbestuur en alle kantonale gevolmachtigden te 20 uur in de zaal « Uilenspiegel », Pletinckxstraat te Brussel.

Deze mededeling geldt als uitnodiging voor de kantonale gevolmachtigden.

Elingen

Helpt de kas van het arrondissement Brussel door een bezoek aan het Tuinfeest.

25 en 26 juni, telkens om 15 uur. In de boomgaard van Piet Vranken, Hallebaan 26, Elingen.

WIJ vlaams nationaal

Hoofdredakteur :
T. van Overstraeten.

Redaktiesekretaris :
S. de Lie.

Alle briefwisseling voor redaktie naar
Rotatyp, Sylv. Dupuisl., 110 Brus. 7. - Tel. 23.11.98

Beheer :
Maurice Lemonnierl. 82 Brussel I. - Tel. : 11.82.16.
Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.

Jaarabonnement : 280 F.
Halfjaarlijks : 160 F.
Driemaandelijks : 90 F.
Abonnement buitenland : 450 F.
Steunabonnement : 750 F. (minimum).
Losse nummers : 8 F.

Alle stortingen voor het blad op postrekening : 1476.97, Volksunie - Brus. I.

Verantw. uitg. Mr. F. Van der Elst, Beizegemstraat 20 Brussel 12.

ERLAU TUINMEUBELEN
Niet duur - wel handig (nooit schilderen).
Alleen-invoerder :
DEMEYERE
Kortrijkstraat
INGELMUNSTER.

Aanbevolen Huizen

HERBERGEN

Bezoek « De veerman »
te St-Amands a.d. Schelde.
Mosselen - Paling
Uitbater : Jan Brugmans.

Geniet van de lekkere koffie « De Olifant » in het Vlaams Huis **« PETER BENOIT »**
Frankrijklei 8 - Antwerpen

BIEREN ATLAS
Alle specialiteiten
Fruitsap Pufri
CARPENTIER
Guido Gezellestraat 39
ZWIJNDRECHT. T. 52.70.70

BOUWEN - WONEN

De specialist der standaarddeuren
J. LEEMANS, Deurne z.
Van Havrelei 70 T. : 35.63.17
Agent : De Coene - Kortrijk

HOTEL - RESTAURANT

BLANKENBERGE
« Rubenshof »
Weststr. 79. - T. : (050) 41571
Lokaal Volksunie
Kamers-pension.

« Vlaams Huis » Knokke
Kamers - vol pension - gezellige sfeer.
Vermindering voor groepen.
Elisabethl. 105. Tel. 632.70.

UURWERK - JUWELEN

bij de meester uurwerkmaker
SLAETS
Dewinterstr. 11 - Oudergem
T. 72.45.43 Terminus tr. 35.
10 % korting v. leden V.U.

PLASTIEK

F. Parquin en R. Van Aerschot P.v.b.a.
Lg. Lobroekstraat 44
ANTWERPEN.
Telefoon : 03/36.16.47.
Kuipen en stapelbakken voor pekel, diepvries, verpakking, stockering.
Polyethyleen : zakken, vellen en folie op rol.
RAADPLEEG ONS.

HIJS DE LEEUW AAN MIJN NIEUWE STIJL ! (VDB)

Laat de gemijterde heren even opkijken...

Op 11 juli a.s. moet de Vlaamse vlag aan uw huis bewijzen dat u de « verordening » van Eminenties of Excellenties niet neemt.

Sticht in uw woonplaats een kern van de NATIONALE BEVLAGGINGSAKTIE. Leg huisbezoeken af om uw vrienden en relaties aan te zetten te manifesteren met de vlag van de Vlaamse ontvoogdingsstrijd. Geef uw naam op als medewerker.

Vraag de folder '66 met alle inlichtingen over de vlaggen :

NATIONALE BEVLAGGINGSAKTIE
Waterstraat 133
SINT-AMANDSBERG — Telefoon : 09/51 15 83.

	katoen	wollanyl
1. bedrukte vlaggen (alleen met klassieke leeuw)		
1,5 m. x 1,5 m.	310 fr.	430 fr.
2 m. x 2 m.	530 fr.	750 fr.
2. geborduurde vlaggen (klassieke en moderne leeuw)	nylon	wollanyl
1 m. x 1 m.	460 fr.	495 fr.
1,45 m x 1,5 m.	880 fr.	925 fr.
1,45 m. x 2 m.	990 fr.	1 015 fr.
2 m. x 2 m.	1 430 fr.	1 595 fr.
2,5 m. x 3 m.	2 420 fr.	2 640 fr.
3 m. x 3 m.	2 750 fr.	2 970 fr.
4 m. x 2,4 m.	3 740 fr.	3 960 fr.
4 m. x 4 m.	4 290 fr.	4 620 fr.
3. geborduurde wimpels (klassieke en moderne leeuw)	nylon	wollanyl
1 m. x 2,5 m. (met lussen)	900 fr.	990 fr.
1 m. x 2,5 m. (met sloof)	850 fr.	935 fr.

wollen franjes aan drie zijden : 15 fr. per m.
nylon franjes aan drie zijden : 45 fr. per m.

1. U betaalt, na ontvangst van de vlag, aan de firma die u de vlag mét de rekening toestuurde. De vlag wordt dus niet onder rembours gezonden.
2. Vergeet niet op te geven : a. of uw vlag aan een mast wordt gehesen of uit een raam gedrapeerd ; b. of u, wanneer u een geborduurde vlag bestelt, 'n moderne of 'n klassieke leeuwefiguur wenst.
3. Bij de bedrukte vlaggen is de moderne leeuwefiguur niet verkrijgbaar. Geborduurde provincie- en verenigingsvlaggen kunnen op alle formaten worden gemaakt. Vraag een offerte.
4. De verzendingskosten zijn niet begrepen in de opgegeven prijzen. Voor katoenen vlaggen en voor bestellingen van 10 en meer vlaggen worden ze niet aangerekend.

bewegingsWIJzer

vlaams nationaal

BRABANT

Machelen

LENTEBAL

Alle leden en belangstellende worden vriendelijk uitgenodigd op ons jaarlijks lentebal, dat plaats vindt op 28 mei a.s. in de zaal « Egmont », Dorpstraat 31, te Machelen. Het orkest Stan Philips speelt ten dans te 20 uur 30.

Schaarbeek

Derde kantonale gespreksavond met volksvertegenwoordiger Vic Anciaux op donderdag 16 juni a.s. te 20 uur, te Steenokkerzeel, in de zaal « Bonte Os », rechtover de kerk.

Alle bestuursleden der afdelingen plus een zeer groot aantal leden en sympatisanten worden verwacht !

LIMBURG

Beringen

Uit het kanton namen een 75-tal personen deel aan het jongste Vlaams nationaal Zangfeest. Een kantonale 11 juli-viering is in voorbereiding.

Maaseik

STICHTINGSVERGADERING V.U.-JONGEREN

Programma : 1. « Wezen - doel - aktie van de Volksunie ». (W. Luyten, Dr. E. Raskin, J. Cuppens.

2. Dia's en films over Vlaamse manifestaties (o.a. 1 mei-optocht te Hasselt.

3. Debat.

De C.V.P.-jongeren worden eveneens uitgenodigd om een open debat aan te gaan.

Dokumentatiemateriaal over de Volksunie wordt ter beschikking gesteld.

Hasselt

ARR. RAAD

Met een bijna voltallige raad werd op 13 mei de verdere aktie in het arr. besproken.

Nieuwe initiatieven zijn in voorbereiding, o.a. propagandaploeg, volksvergaderingen, politieke indeling van het arr., jongerenwerking.

Volgende arr. raad op de 2de vrijdag van juni.

Opglabbeek

VOLKSVERGADERING

Op zaterdag 28 mei a.s. heeft er een grote volksvergadering plaats in het café « Oude Tijd », te Opglabbeek.

Sprekers : Jaak Cuppens, drs. De Graeve, Senator Wim Jorissen.

Onderwerp : « Rekonversie in Limburg ».

Aanvang om 20 uur.

Wij roepen alle leden en simpathisanten van het kanton Genk op om op deze vergadering aanwezig te zijn.

Opoeteren - Gruitrode

2de HEEL LIMBURGS SPORENFEEST

Dit vindt plaats op zondag, 17 juli om 15 uur in het Eurokamp « Graaf van Hoorn », gelegen in het nog ongerepte natuurschoon tussen Opoeteren en Gruitrode, 14 km van Maaseik en Genk. Allerlei groepen uit beide Limburgen zullen optreden, terwijl eveneens Pastoor Veltmans en Professor Pinxten worden herdacht. Deze tweede Heel Limburgse dag wordt ingericht met medewerking van kulturele, volks- en jeugdverenigingen o.a. kulturele raad (Maastricht), A.N.Z. Limburg, V.V.B. Maaskant, A.N.V. van beide Limburgen, Europa-huis (Borgharen), Jeugdraad, V.V.K.B., B.V.O.B., Europa-Een enz., zodat een grote massa wordt verwacht.

Alle vrienden uit Limburg en hun familie houden deze datum van nu af vrij.

St-Truiden

Op donderdag 23 juni zal de heer Jaak Veltmans een voordracht houden over de Voerstreek. Verdere richtlijnen volgen.

Blankenberge

Moderne app. op hoek te huur 4-6 pers. tegen strand en duinen voor de maand juni : Duysters, Koninginnelaan 127.

OOST-VLAANDEREN

Lebbeke

Wij hebben hiermede het genoegen nogmaals onze leden en sympathisanten de kunsttentoonstelling welke plaats vindt in de zaal « Inter-Nos », Brusselsesteenweg, aan te raden. Deze schilderijententoonstelling, ingericht met medewerking van H. Wezemael, wordt geopend op zaterdag, 28 dezer, met spreekbeurt om 20 uur. Zij duurt tot zondag 5 juni.

De Vlaamse Klub ontwikkelt een tweede initiatief, namelijk een boekenbeurs welke geopend wordt op zaterdag, 11 juni. Deze tentoonstelling die eveneens in « Inter-Nos », plaats vindt verzekert een onoverzichtelijke keuze van literatuur, romans, techniek, enz.

Voor de jongere bezoekers wordt eveneens gezorgd aangezien « Johan » en « Rosita » uit de Alverman hun boeken komen tekenen.

Wij kunnen niets anders dan deze beide initiatieven van de Vlaamse Klub toejuichen en haar het allerbeste voor de toekomst wensen.

Nationale Bevlaggingsaktie

224 kernen zijn reeds in de weer om de Guldensporendag 66 onvergetelijk te maken door een « exaltante » bevlagging met de leeuw.

Zoek kontakt met de elf jaar jonge Nationale Bevlaggingsaktie, Waterstraat 133, Sint-Amandsberg (tel. 09-51.15.83). Vraag op dit adres de folder 66 met de afmetingen en prijzen van katoenen, wollen en nylon leeuwevlaggen.

Ook dit jaar weer werkt de Nationale Bevlaggingsaktie samen met het IJzerbedevaartkomitee, IJzerdijk 2, Kaaskerke (tel. 051-50286).

WEST-VLAANDEREN

Wervik - Geluwe

11 JULI 1966

De afdeling Wervik-Geluwe zal in het vooruitzicht van 11 juli een grootscheepse kampagne voeren bij de leden en sympatisanten om op Vlaanderens hoogdag met de leeuw te bevlaggen.

Leeuwenvlaggen in alle maten en prijzen zijn van nu af reeds verkrijgbaar bij het bestuur. Als U niet wenst teleurgesteld te worden wacht dan niet tot het laatste ogenblik, maar maak uw bestelling dadelijk over. Personen die om een of andere reden in de onmogelijkheid verkeren zich een Leeuwenvlag aan te schaffen, of die deze moeilijk doelmatig kunnen gebruiken wenden zich bij de bestuursleden waar mooie vensterafficheS, in het teken van 11 juli, te verkrijgen zijn.

ZOEKERTJES

Tijdens meeting of betoging werd een damesuurwerk verloren. De vinder gelieve zich in verbinding te stellen met redaktie.

Dame, 40 j. vraagt werk. Besch. over groot huis, dienstig voor bureel, telefoon, schrijmach.
Wie biedt werk ?
Telefoon : 03-715181.

Chalet Zwitserland te huur 4 à 7 pers. juni en sept. voordelig rechtstr. eigenaar. Alle inlicht. bureel blad D44.

Jong leraarsgezin wonende op 100 m. van de zee te Raversijde-Middelkerke, wenst, tegen vergoeding, gedurende de zomermaanden enkele kinderen tussen 4 en 11 jaar op te nemen. Voor inlichtingen : tel. 059-729.40.

Grote bank in Frankfurt zoekt vrouwelijke daktylo 20-24 jaar voor minstens 2 jaar. Goede noties Engels, noties Duits zijn voldoende.

DEZE WEEK OP UW SCHERM

ZONDAG

10.00 : Protestantse Pinksterdienst — 11.00 : Pontificale hoogmis van Pinksteren, uitgezonden vanuit de kathedraal van Münster — 16.00 : De Flintstones (herh. van de 135e afl.) — 16.25 : Salondansen. Grote Prijs van Europa 1966, gehouden te München — 18.30 : Klein, klein kleutertje — 18.50 : Let's sing out — 19.15 : Disneyland — 19.55 : Weerbericht — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Sportweekend — 20.30 : Music Maëstro, please ! Schlagers uit de periode 1930-1960 — 21.30 : Islas Filipinas, filmreportage over Manilla, de hoofdstad van de Filippijnen — 22.50 : TV-nieuws.

MAANDAG

19.00 : Zandmannetje — 19.05 : Teletaalles : Engels 35e les : On the motorway — 19.20 : De Flintstones. 136e afl. : Bouwproblemen — 19.45 : Openbaar kunstbezit « Schenkster met de H. Elisabeth » van Petrus Christus — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.30 : Terug naar Warschau, TV-spel door Jan Staal — 21.50 : Vergeet niet te lezen — 22.20 : TV-nieuws.

DINSDAG

19.00 : Zandmannetje — 19.05 : Filmmuseum van de schaterlach. Houd de dief ! Filmklucht met Bobby Dunn — 19.20 : Tienerklanken — 19.55 : Hier spreekt men Nederlands — 19.59 : Weerbericht — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Bonanza — 21.15 : Cannes 1966 Reportage van het jubileumfilmfestival van Cannes — 22.00 : Gastprogramma. De liberale gedachte en actie — 22.30 : TV-nieuws.

WOENSDAG

17.00 : Televisum. Jeugdtelevisie — 19.00 : Zandmannetje — 19.05 : Jonger dan je denkt — 19.30 : Arena — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Das Glück läuft hinterther (Het geluk komt achteraan), tv-spel van Horst Lommer. Muziek : Hans Martin Majewski — 21.55 : Medium — 22.25 : TV-nieuws.

DONDERDAG

19.00 : Zandmannetje — 19.05 : De jonge ruiters. Vijfde en laatste episode : Bosbrand — 19.20 : Penelope — 19.55 : Hier spreekt men Nederlands — 19.59 : Weerbericht — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Een dagje met Asa, documentaire van Jan Troell, over de belevenissen van een klein meisje — 20.55 : De fotograaf, eenakter van Otto Dijk — 21.30 : Première — 22.00 : Gastprogramma. Het vrije woord : Lekenmoraal en -filosofie — 22.30 : TV nieuws.

ZATERDAG

19.00 : Zandmannetje — 19.05 : Teletaalles : Engels. Herhaling van de 35e les : On the motorway — 19.20 : Tienerklanken — 19.45 : Zoeklicht — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Will Ferdy's one man-show (eerste deel) — 21.05 : Ten huize van Senator P.W. Segers, oud-minister — 21.55 : TV-nieuws — 22.00 : Jeugd in onze tijd. Tsjechoslowakije : Niemand zal lachen, van Hynek Bocan.

VRIJDAG

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Flipper. 13e afl. : De zwemwedstrijd — 19.25 : Autorama — 19.55 : Hier spreekt men Nederlands — 19.59 : Weerbericht — 20.00 : TV-nieuws — 20.30 : Slechte tijd voor sergeanten. 13e afl. : De wraak van de kapitein — 20.55 : That's entertainment, variëteprogramma van Erik Diesen — 21.25 : Echo — 21.55 : Rerum Novarum 1891-1966. Boodschap van Z.H. Paul Paulus VI tot de Belgische arbeiders — 22.00 : De onkreukbaren. 19e afl. : Angie de bankier — 22.50 : TV-nieuws.

Dienstbetoon

ZITDAGEN VOOR DE PARLEMENTSLEDEN

Anciaux V. (volksvertegenwoordiger) :

Vilvoorde : Witte Leeuw, Grote Markt, 1ste woensdag, 20-22 uur.

Babylon M. (volksvertegenwoordiger) :

Roeselare : ten huize Westlaan 145, elke maandag 17-19 uur, ook op afspraak tel. 20208.

Pittem : café Alfa, 1ste zaterdag 9 uur 30 - 10 uur.

Tielt : café De Hespe, Grote Markt, 1ste zaterdag 10 uur 30 - 11 uur 30.

Aarsele : café De Hert, Hoogstr., 1ste zaterdag 14 - 14 uur 30.

Wakken : café Het Schaak, Markt, 1ste zaterdag 15 - 15 uur 30.

St. Baafs-Vyve : café Tropical, Markt, 1ste zaterdag 15 uur 30 - 16 uur.

Oostrozebeke : café De Engel, Markt, 1ste zaterdag 16 uur 30 - 17 uur.

Coppieters M. (volksvertegenwoordiger) :

Lokeren : bij Vandenabeele, Durmelaan 74, 1ste woensdag 10 uur.

St. Niklaas : Dr. Verdurmenstr. 6, 1ste donderdag 10 uur.

Goemans H. (volksvertegenwoordiger) :

Berchem : ten huize Grotesteen weg 86, dagelijks 9 - 10 uur.

Leys P. (volksvertegenwoordiger):

St. Andries : ten huize Manitobalaan 5, 1ste vrijdag 14 - 15 uur.

Knokke : Vlaams Huis, Elisabethlaan 105, tel. 63270, 1ste vrijdag 19-20 uur.

Blankenberge : Rubenshof, Weststraat 79, tel. 41571, 1ste vrijdag 20-21 uur.

Snellegem : bij Ongenae, Eernegemstraat 62, 1ste zondag 9 - 10 uur.

Jabbeke : bij Joris Eekloo, Aertrijksesteenweg, 1ste zondag 10 - 11 uur.

Brugge : Vlaams Huis, Suveestr., 1ste zaterdag 11 uur 30 - 12 uur 30.

Lootens E. (volksvertegenwoordiger :

Koekelare : ten huize Oostmeetstraat 56a, op afspraak tel. (051) 58031.

Nieuwpoort : De Beiaard, Markt, 1ste zaterdag 9 uur.

Veurne : Het Belfort, Grote Markt, 1ste zaterdag 10 uur.

De Panne : « Opex », Zeelaan 61, 1ste zaterdag 11 uur.

Diksmuide : Vlaams Huis, IJzerlaan, 1ste zaterdag 14 uur.

Handzame : Casino, Statiestraat, 1ste zaterdag 15 uur.

Gistel : Bierhof, Stationstraat, 1ste maandag 14 uur.

Oostende : De Noordzee, Wapenplein 14, 1ste maandag 15 uur.

Middelkerke : « Were di », P. De Smet de Nayerlaan 19, 1ste maandag 16 uur.

Ieper : « 't Zweerd », Grote Markt 2, 1ste zaterdag der onpare maanden 16 uur.

Mattheyssens R. (volksvertegenwoordiger) :

Mortsel : ten huize Liersesteenweg 326, 1ste maandag 17 - 18 uur, en op afspraak tel. (03) 513599.

Schiltz H. (volksvertegenwoordiger) :

Antwerpen : ten huize Wetstraat 103, maan-, dins- en donderdagen 17 uur - 18 uur 30, tel. (03) 357284.

Van der Elst F. (volksvertegenwoordiger) :

Brussel 12 : ten huize Beizegemstraat 20, op afspraak tel. (02) 162833.

Van Leemputten R. (volksvertegenwoordiger) :

Velzeke : dagelijks ten gemeentenhuize 11 uur - 12 uur of ten huize op afspraak tel. (09) 700832.

Wannijn J. (volksvertegenwoordiger) :

Nevele : ten huize, Dorp, 1ste vrijdag 19 uur.

Wouters L. (volksvertegenwoordiger) :

Gent : Roeland, Korte Kruisstr. 3, elke vrijdag 18 - 20 uur, ten huize, Krijgslaan 118, op maan- en vrijdagen 14 - 17 uur na telef. afspraak (09) 223942.

Eeklo : Vlaams Huis, Stationstr. 25, 1ste zaterdag 16 - 18 uur.

Ballet H. (senator) :

Antwerpen : ten huize J. Van Rijswijcklaan 74, op afspraak, tel. (03) 380577.

De Paep G. (senator) :

Beveren-Waas : ten huize, tijdens spreekuren.

Melsele : bij G. Van Vossel, Gaverlandstraat 18, 1ste zaterdag 8 uur.

Elaut L. (senator) :

Gent : ten huize, St. Pietersnieuwstraat 130, elke zaterdag 14 - 16 uur.

Jorissen W. (senator) :

Lier : De Hoorn, K. Albertstraat, 1ste maandag 21 - 22 uur.

Mechelen : Opsinjoorke, 1ste zaterdag 11 uur 30 - 12 uur 30.

Kessel : Alcazar, Liersesteenweg, 1ste maandag 19 - 20 uur.

Berlaar : lokaal Rubens, Dorpstraat, 1ste maandag 20 - 20 uur 30.

Lokaal Winkelmans, Melcauwen, 1ste maandag 20 uur 30 - 21 uur.

St. Katelijne-Waver : lokaal Lux (centrum), 1ste zaterdag 10 - 10 uur 30.

Lokaal Bristol (Elzestraat), 1ste zaterdag 10 uur 30 - 11 uur.

Roosens R. (senator) :

Antwerpen : ten huize Markgravelei 28. Alle dagen 's morgens tijdens spreekuren of op afspraak tel. (03) 370137. Maandag-, woens- en vrijdag ook van 19 uur - 20 uur 30.

LIMBURG

TONGEREN
DE VOERSTREEK

Zitdag van provincieraadslid A. Martens : 2de zaterdag van de maand.

Moelingen : bij Mevr. Brabants, Voerenweg 160, te 13 uur.

's Gravenvoeren, St. Martensvoeren, St. Pietersvoeren : in café «Hof de Voer», Kloosterstraat, 's Gravenvoeren, te 14 uur.

Remersdaal, Teuven : in het paviljoen « Bergzicht », Teuven, te 16 uur.

MAASEIK

Neeroeteren : R. Mattheyssens, volksvertegenwoordiger, in café « Oud Oteren », Markt, tweede vrijdag van de maand, van 4 tot 5 uur.

Rotem : de heer Notermans, 't Reselt, ten huize op afspraak.

NEERPELT

Overpelt : R. Mattheyssens, volksvertegenwoordiger, in café « Dutmala », Dorp, tweede vrijdag van de maand, van 3 tot 4 uur.

René Evers, Molenweg 8, Overpelt, iedere maandag en dinsdag van 6 tot 9 uur.

BILZEN

Munsterbilzen : Alf. Jackmaer, Oude Beekstraat 30, Munsterbilzen, zitdag ten huize : de eerste en derde zaterdag van de maand, van 3 tot 5 uur.

BILZEN - TONGEREN

Zitdagen van J. Hardy, fiskaal en sociaal raadgever en van E. Raskin, doctor in de rechten.

Bilzen : café Zimmerman, Stationstraat, 1ste en 3de maandag van de maand, van 18 tot 19 uur.

Hoeselt : op het gemeentehuis, 1ste en 3de maandag van de maand, van 11 tot 12 uur.

Eigenbilzen : café « De Kroon », Brugstraat, 1ste en 3de maandag van de maand van 19 tot 20 uur.

Tongeren : café « De Helm », Markt, 2de maandag van de maand van 20 tot 21 uur.

In hetzelfde lokaal : zitdag van Dr. Goemans, volksvertegenwoordiger, op de 3de donderdag van de maand van 19 uur 30 tot 20 uur.

Millen : café A. Martens, 2de maandag van de maand, van 19 tot 20 uur.

Herderen : café Molenaers, steenweg, 2de maandag van de maand, van 18 tot 19 uur.

Afspraken ten huize : J. Hardy, Nieuwse Baan 2, Alt-Hoeselt. Tel. 012-32353.

E. Raskin, Dorpstraat 53, Eigenbilzen.

BERINGEN

Beringen : R. Mattheyssens, volksvertegenwoordiger, in café « Vanheel », Diestweg 8, 2de vrijdag van de maand, van 14 tot 15 uur.

Jaak Cuppens, in hetzelfde lokaal, 3de zaterdag van de maand van 9 uur 30 tot 10 uur 30.

Koersel : Leonard Heyligen, gemeenteraadslid. ten huize Pieter Van Houtstraat 27, 1ste en 3de zaterdag van de maand, van 15 tot 17 uur.

Beverlo : Hendrickx, provincieraadslid, ten huize Kroonstraat 114, iedere voormiddag tot 10 uur en op afspraak.

HASSELT

Hasselt : Dr. Goemans, volksvertegenwoordiger, in Hotel Warson, 3de donderdag van de maand, van 20 uur 15 tot 20 uur 45.

R. Vanheusden, gemeenteraadslid (ofwel Hermans, lic. sociale en politieke wetenschappen), in Hotel Warson, 1ste en 3de zaterdag van de maand, van 16 tot 17 uur.

St. Lambrechts Herk : A. Martens, provincieraadslid, ten huize, Steenweg, 1ste en 3de zaterdag van de maand, van 18 tot 20 uur.

HERK-DE-STAD

Halen : Georges Minten, in café « Remember », Zelk, 1ste en 3de vrijdag van de maand, van 17 tot 19 uur. Ontvangt eveneens ten huize op afspraak (Zelk 70, Halen).

GENK

Genk : Dr. Goemans, volksvertegenwoordiger, in café Meng, Centrum, van 21 tot 21 uur 30; in café « Oberbayern », Hoevezavellaan 5, Waterschei, van 21 uur 30, op de 3de donderdag van de maand.

ST. TRUIDEN

St. Truiden : Jaak Cuppens, in café F. Moyaerts, Stationstraat 5, 3de zaterdag van de maand, van 11 tot 12 uur.

Het Algemeen Bouwbedrijf KUNNEN n.v.

1. WIJ BOUWEN OP UW GROND : 15 % VAN DE BOUWPRIJS VOLSTAAT.

MODERN OF KLASSIEKE VILLA'S — **Groot of komfortabel !** — **Waar U ook wil !**

Prijzen : « De Merel » ..... 600.000 F.
« De Dennen » ..... 690.000 F.
« Landrust » ..... 750.000 F.
« Markies » ..... 900.000 F.

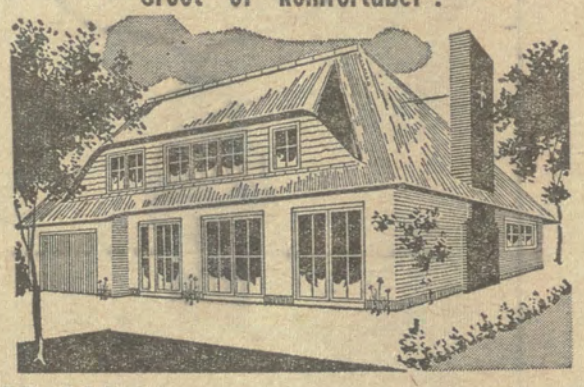

Kom vrijblijvend deze en andere plannen inkijken ! !

— degelijke konstructie
— volledig afgewerkt
— geen administratieve beslommeringen !

2. EXTRA VOOR ANTWERPEN

- Appartementen bij Amerikalei. Gemeubeld (alles nieuw) 4.500 F. opbr. per maand en slechts 698.000 F.
- Een burgershuis te Kontich vanaf 395.000 F. op een bouwgrond van 115.000 F.
- Residentie « Middenstad » app. met 3 slaapk. 900.000 F..
- Verkaveling « Schemmersberg » 72 percelen vanaf 95.700 F.
- « Patricia Residentie » Destelbergen. App. 3 slaapk. 599.000 F.
- Mooie villapercelen te Mariakerke Drongen !

INLICHTINGEN :

ANTWERPEN — MEIR 18 — Tel. 03/32.92.18.
GENT — ONDERBERGEN 43 — Tel. 09/25.19.23
GENK — MOLENSTRAAT 39 — Tel. 011/54442

LET WEL

ALLE ADVERTENTIES VOOR DIT BLAD dienen toegestuurd aan onze PUBLICITEITSDIENST :
S. De Lie. « Papenhoek », Berendrecht. Tel. (03)73.66.59
Ook de zoekertjes kunnen naar dit adres gezonden worden.

Zopas kwam van de pers, de brosjuur

Van Verzetsstrijder tot heel-Nederlander en Flamingant

met herinneringen uit het verzet;
vol reisdokumentatie uit vier kontinenten
en met een schrijnende aanklacht tegen onrecht
en Vlamingendiskriminatie.

Dr. P.C. Paardekooper schreef een passend voorwoord.

Te bestellen door storting van 40 fr of 3 gulden op postchekrekening 8784.58 van de auteur : Jos De Freine, Diestersteenweg 36A, Sint Truiden, Limburg.

25 PERCENT KORTING PER BESTELLING VAN TIEN EKSEMPLAREN.

BECO
brandstoffen
TEL. : (03) 32.04.77
32.02.10

WIE helpt mee ?
Gans Vlaanderen in het teken van de LEEUW
Op 11 juli 1966, gans Vlaanderen van de Noordzee tot de Maas.
EEN LEEUW
Aktie : 300.000 LEEUWEN
Vraag dadelijk per briefkaart of telefonisch inlichtingen bij L. Verhoeven. Liefkenshoek 23, Halle (Kempen). Tel. : (03) 79.01.24.

VERZEKERINGEN
— LEVEN
— AUTO
— HUIS
— INBOEDEL

VAN DER PAAL - VOORBRAECK EN C°

Jan Van Rijswijcklaan 62 — ANTWERPEN.
TELEFOON : 03/37.54.38.

Cafe en Forellenvisserij

MALPERTUUS

WELLEN (LIMBURG)

Open : alle zaterdagen, zon- en feestdagen
vanaf 5 uur 's morgens

KARPER — ZEELT — SNOEK — FOREL

Per lijn wordt een halve kilo forel bijgezet in tegenwoordigheid van de visser en bij zijn aankomst. — Groothandel in forellen en goudvissen.

MITSUBISHI ELECTRIC CORPORATION

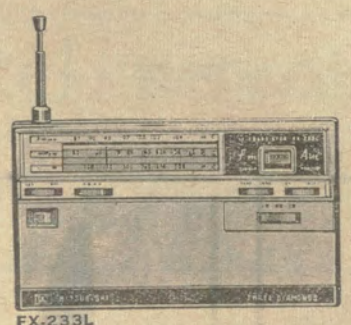
FX-233L

ELECTRA · BREE
Boneputstraat 28,
— BREE —
Telefoon : 651.88

WIM MAES

DIANALAAN, 10, BERCHEM · Antwerpen. · Tel. : (03) 39.69.34.

— Stelt zijn kandidatuur bij alle Vlamingen in de provinciën Antwerpen. Brabant en Oost-Vlaanderen, voor alle verzekeringsvormen : Brand - Leven Persoonlijke Familiale Auto Wet - Burg Aansprakelijkheid
— Komt op het eerste verzoek voor :
Overname van bestaande verzekeringspolissen.
Nieuwe zaken bij huwelijk, oprichten zaak, enz.

KREDIET EN FINANCIERINGSVENNOOTSCHAP

— FINANCIERINGEN
— LENINGEN
— HYPOTEKEN 1e en 2e rang.

Jan Van Rijswijcklaan 62 — ANTWERPEN — Telefoon : 03/37.54.38.

WIJ
vlaams nationaal

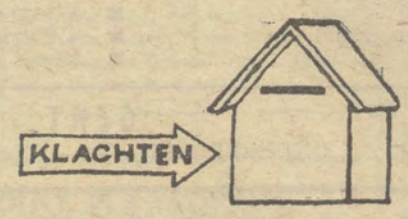

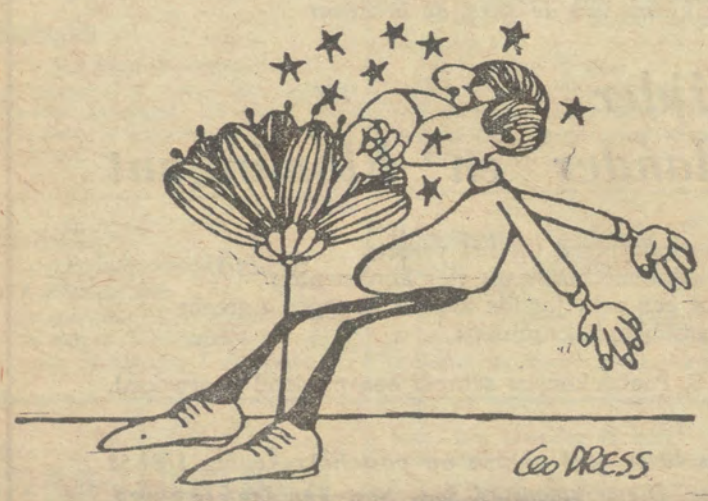

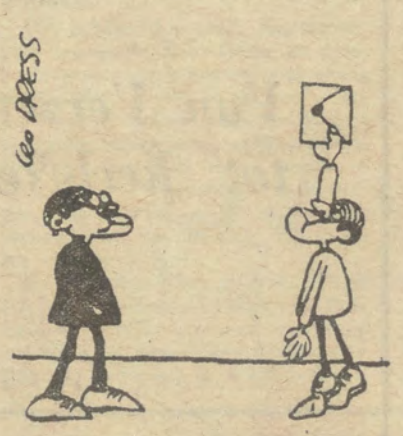

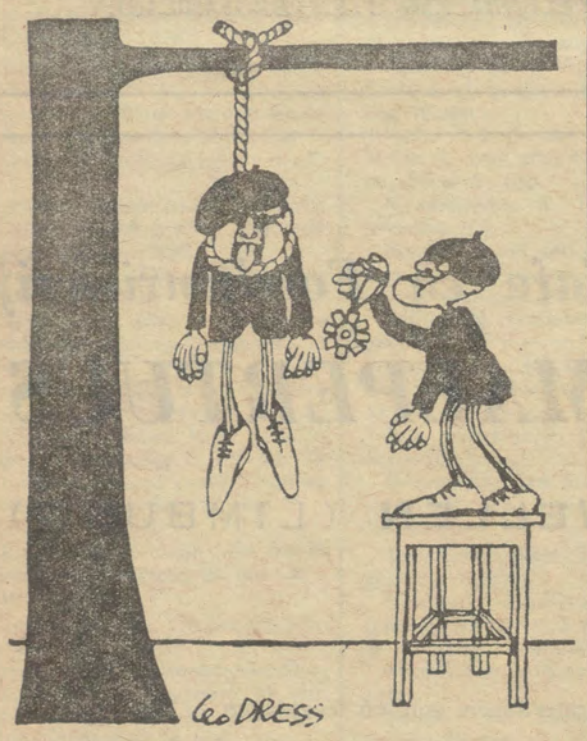

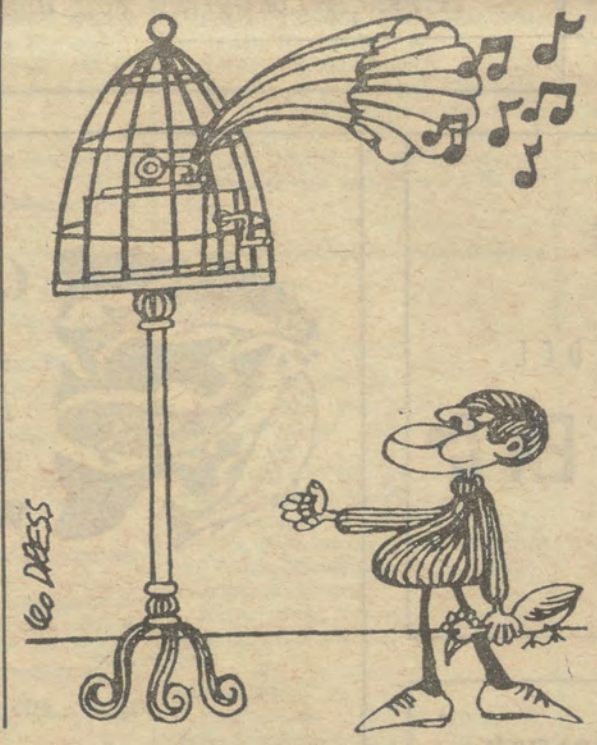

ongetWIJfeld
vlaams nationaal

nota's bij het nieuws

NATO NAAR BRUSSEL ?
Bij gebrek aan nationale dan toch natonale hoofdstad.

BESLISTE ROME OVER LEUVEN ?
Oddi soit qui mal y pense.

LEUVENS AKADEMISCH JAAR GESLOTEN
Ite, missa est.

SPAANSE EIS AAN GIBRALTAR
Bitte, gib Raltar zurück !

BANDA EERSTE-MINISTER VAN MALAWI
Overwinning der Bandagisten.

NIEUWSTE ENCYCLIEK
Jerum Lovarum.

KONGOLEES EX-PREMIER BESCHULDIGD
De toekomst ziet er voor Moise Tsjomber uit.

GESPREK TUSSEN OOST- EN WEST-DUITSE SOCIALISTEN
S.E.D. libera nos a malo...

BENOEMING VIVARIO
Legerleiding Poswikt en weegt.

LEUVENSE UNIVERSITEIT
Alma Materak.

STAKING BIJ SABENA
Piloten voelen zich Sabenadeeld.

DAMES KOPEN B.H.-TJES MET Z.I.V.-GELD
Dat is niet geziverd, zeg !

TANKEN

Mijn arme hoofd zit vol met vreemde klanken,
want telkens als ik brandstof vul
denk ik vanzelf weer aan de K.U.L.
en wat men mij geraden heeft te tanken.

D.D.T.

juan de anarchist